

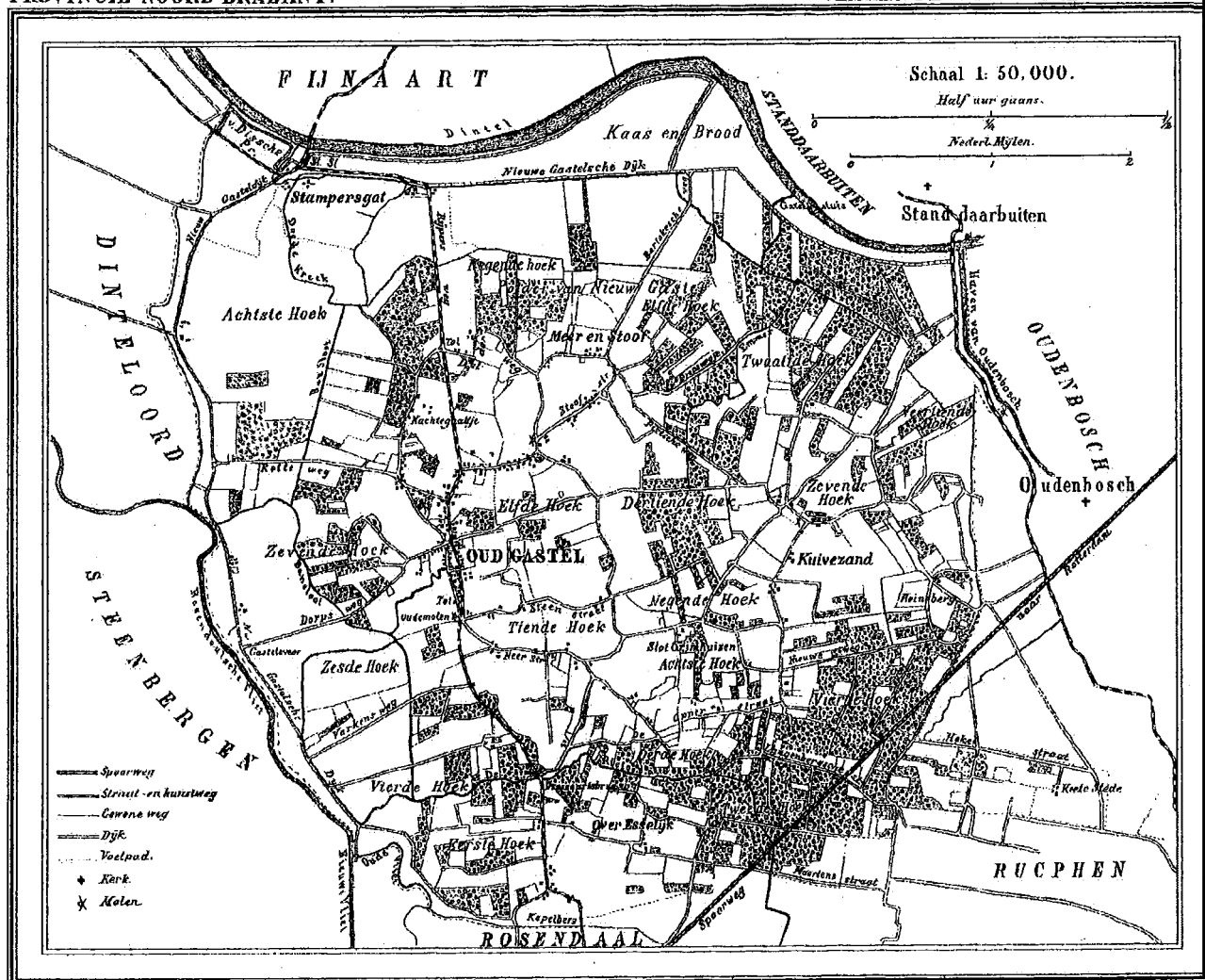
JAARBOEK

heemkundekring het land van gastel

2006

PROVINCIE NOORD-BRABANT.

GEMEENTE OUD- en NIEUW GASTEL

Getekend door J. Kuijper

3312 Bunders, 3250 Inwoners.

Uitgave van Hugo Suringar te Leeuwarden.

INHOUDSOPGAVE

	blz.
Voorwoord	3
Het gebeurde 50 jaar geleden ... in 1955	4
Het gebeurde 50 jaar geleden ... in 1956	9
Een vriendenkring uit de Gastelse middenstand	15
Uit 'herinneringen van broeder Theophile Nijman'	18
Een rondgang in Gastel anno 1946	30
Volksdansgroep Tschaveska	43
Oud, de duvel is oud	
– Gastels oudsten	59
– Interview met de heer Leonardus van Hooydonk	60
50 jaar Katholieke Vrouwen Organisatie [K.V.O.]	67
De familie Meesters te Oud Gastel	74
Activiteiten van heemkundekring 'Het Land van Gastel'	97
Verslag van de excursie naar Normandie	100
Informatie Heemkundekring 'Het Land van Gastel'	105
Ledenlijst 'Het Land van Gastel' 2006	107

COLOFON

Jaarboek 2006

Uitgave van: Heemkundekring 'Het Land van Gastel'
Oud Gastel

Redactie: de heer J. van de Berg
de heer W. van den Broek
de heer F. van Merrienboer
de heer P. Peeters

Realisatie: *Wingschrift* Oud Gastel

Niets uit deze uitgave mag worden overgenomen zonder schriftelijke toestemming van de redactie.

Foto's, voor zover de eigenaar niet is aangegeven, zijn uit het archief van Heemkundekring Het Land van Gastel.

VOORWOORD

Dit is het 23ste jaarboek van de Heemkundekring Het Land van Gastel. Het jaarboek betekent ieder jaar weer een krachtingspanning voor de redactie-commissie. De redactie heeft ook dit jaar weer haar uiterste best gedaan om een prachtig jaarboek te presenteren: en met succes!

Wederom bevat het jaarboek vertrouwde rubrieken, zoals "Het gebeurde 50 jaar geleden...". Van deze rubriek zijn nu zelfs 2 achtereenvolgende jaren opgenomen, omdat we nog een jaar moeten in halen. Immers, vorig jaar hebben we ter gelegenheid van ons 25-jarig jubileum alleen foto's in ons jubileumboek gepubliceerd.

Ook dit jaar is een aflevering opgenomen van "Herinneringen van Broeder Theophile Nijman". De redactie kan zich verheugen op een drietal bijdragen van niet-redactieleden. Zo bevat dit jaarboek een familieverhaal van de familie Meesters, de geschiedenis van de dansgroep Tsjaveska wordt uit de doeken gedaan en L. van Oosterhout vertelt over 50 jaar K.V.O.

Piet Peeters neemt u mee in een wandeling door het Gastel van 1946 als voorbereiding op een beschrijving van de winkels en winkeltjes die we in die tijd in Oud Gastel hadden.

In dit jaarboek kunt u ook een interview lezen met Leo van Hooydonk, een van Gastels oudste inwoners.

Veel leesplezier toegewenst!

Leo van Leengoed,
voorzitter

HET GEBEURDE 50 JAAR GELEDEN ... IN 1955

Daar het jaarboek van 2005 bestond uit een reeks foto's is toen niet een terugblik op 50 jaar terug opgenomen. Vandaar dat we dit jaar ook 51 jaar terug gaan in de tijd.

Januari:

In dit jaar van koude oorlog en bescherming eigen land is de nationale reserve nog steeds actief. Bij deze nationale reserve zijn vrijwilligers ingedeeld die zo mogelijk als reservetroepen kunnen optreden in een oorlogssituatie in ons land. Maar ze werden ook o.a. ingezet bij de watersnood in 1953. De nationale reserve, ook wel Natres genoemd bestaat in 1955 5 jaar.

- 01-01: Mevr. Roebers - Maathuis is 25 jaar verloskundige van onze gemeente en heeft zo al menig Gastelaartje ter wereld geholpen.
- 05-01: De Driekoningenoptocht van welpen en verkeners brengt f 143,50 op.
- 15-01 en 16-01: De Vogelvrienden houden een kanariententoonstelling in Hotel Loos (nu het pandje). De opstelling van de tentoonstelling is naar ontwerp van tekenaar J. Kuppens.
- 15-01: Eerste Gastels goud in 1955: Het echtpaar G. Jansen - Laros viert het feest temidden van de (klein)kinderen. Het huis werd versierd door een buurtcomite.
- 18-01: Toneelvereniging 'Kunst na Arbeid' treedt op met Amor in de pastorie in zaal Rovo.
- 18-01: Op de Markt staat een kapelwagen van Oostpriesterhulp.
Dit is een organisatie opgericht door Pater Werenfried van Straeten [de spekpater) om vluchtelingen in het oosten van West Duitsland te helpen. Die vluchtelingen waren na de oorlog verdreven uit Oost Duitsland en Polen. Nu worden kleding en voedsel ingezameld en een collecte later in de maand brengt f 1.100,00 op.
- 20-01: Doordat de gymzaal bij de Sint Joannesschool verbouwd werd tot een klaslokaal en een vergaderruimte is er geen gymlokaal meer in Gastel. Beide scholen maakten daar gebruik van. De vereniging V. en L. turnt in een loods bij een loondorsbedrijf en S.C. Gastel kan geen binnen-training doen. Er zijn volop plannen maar het zal nog tot 1961 duren totdat een gymzaal bij de Sint Joannesschool in gebruik kan worden genomen. [Deze zaal is weer afgebroken in 1983)
- 20-01: B&W geeft opdracht aan de fa. Bakker uit Roosendaal tot het bouwen van 4 middenstandswoningen aan de Roosendaalsebaan.

- 21-01: Plan Zuid komt in werking. Het is bestemd voor particuliere woningbouw. De gronden zijn gelegen tussen Steenstraat en Lange Dreef. Met eigenaren zal spoedig over aankoop onderhandeld worden.
[Uitvoering van het plan zal aanvangen in 1966]
- 20-01: Op initiatief van J. Hartman wordt in zaal Sloomans biljartclub Vios opgericht.
Gastelse Tuinbouwvereniging St. Laurentius wordt 35 jaar. De vereniging werd opgericht op 2 februari 1920 in Cafe Rademakers op de Markt met 18 leden. Nu zijn er 150 leden. De afdeling sloot zich aan bij Veilingsvereniging Oudenbosch.

Februari:

- 05-02: Feestavond van de Nederlandse Landarbeidersbond St. Deusedit ter gelegenheid van het gouden jubileum van deze vereniging.
- 08-02: Cabaretvoorstelling met medewerking van Gastels revue ensemble, accordeonvereniging Con Amore, Vlug en Lenig en zangvereniging Polymnia.
- 10-02: GS geeft goedkeuring aan afbraak van 2 panden op de Markt naast het geprojecteerde gemeentehuis. De bedoeling is hier een nieuwe brandweergarage te bouwen. [Nog het een als het ander gaat door. Het nieuwe raadhuis komt er helemaal niet en de brandweerkazerne komt in 1966 aan de Oudendijk]
- 12-02: Bij de gevaarlijke brug over de Vliet bij Gastelsveer worden verkeerslichten geplaatst.
- 13-02: Goud op de Meir bij Chr. v. Peer - Versteijlen. Het echtpaar kreeg 16 kinderen. In 1918 kwam het gezin naar Gastel. Christ werd, daar bakker en kruidenier.
- 13-02: Vanwege het drukke kerkbezoek zijn er voortaan vier heilige missen op zondag in de parochiekerk i.p.v. 3 !
- 14-02: Bijeenkomst in patronaat van vogelvereniging 'De Vogelvrienden'. Er zijn problemen waarbij een gedeelte zich wil aansluiten bij de Nederlandse vogelbond en een ander gedeelte niet. Dit leidt het oprichten van een tweede vogelvereniging: Avis Avicitia op 23 februari.
- 18-02: Een 6-jarig jongetje L. uit de Vierschaarstraat raakt bij het naar school gaan onder een passerende vrachtauto in de Dorpsstraat. Hij wordt overgebracht naar ziekenhuis Charitas te Roosendaal en overlijdt daar nog dezelfde dag.
- 20-02. De meisjes van de Spoorzoeksters komen tijdens de karnavalsdagen rond met rommelpotten. Ze zingen vastenavondliedjes om geld op te halen ten behoeve van de zomervakantie.
Ook vindt tijdens de vastenavond het veertigurengebed plaats.
En er zijn vastenavondkoppelwedstrijden bij Handboogschutterij 'Broederlijke Liefde' bij Gov. Mies, Cafe Dreefzicht.

26-02: Als nieuwe gemeente-opzichter wordt benoemd: L. Plasmans.

Maart:

Wielrennersclub Help Elkander houdt trainingsritten en daarbij is C. Aanraad meestal eerste.

05-03: De filmcriticus en -deskundige [van geboorte Gastelaar] Janus van Domburg wordt 60 jaar.

06-03: Bij de Nederlands Hervormde Gemeente is beroepen ds. F.G. te Winkel uit Groningen.

April:

18-04: Ronde van Gastel met als winnaar Verhoef bij de amateurs. Plaatselijk favoriet C. Aanraad moet afstappen wegens maagkrampen.

28-04: Koning Haakon van Zweden rijdt op zijn doortocht naar Zeeland waar hij een bezoek brengt aan het voormalige rampgebied door Oud Gastel.

30-04: Pater Roozen wordt onderscheiden in de orde van Ridder in Oranje Nassau. Hij werd te Gastel geboren op 12 april 1912. Hij werkte als missionaris in China en kwam tijdens de oorlog in een Jappenkamp. Daarna werd hij directeur van een ambachtschool te Kowloon China en later ook in Hong Kong.

30-04: Dank zij de inzet van het onderwijzend personeel is er een feestelijke viering van Koninginnedag met een aubade, kinderspelen en sport.

Mei:

04-05: Herdenking van 10 jaar bevrijding waarbij de oorlogsslachtoffers aandacht krijgen.

05-05: Vanwege 10 jaar bevrijding wordt er aan de Julianastraat een bevrijdingsboom geplant.

Er is ook een H.Mis ter nagedachtenis van de slachtoffers. Op de Markt is er een herdenking met medewerking van het monumenten- en oranjecomitee, broeder Theophile pastoor van den Elzen, dominee te Winkel Con Amore Polymnia en de Nationale reserve. Verder op de dag zijn er een optocht en volksspelen. De avond wordt afgesloten met een bal champetre.

15-05: Op het vliegveld Seppe is er voor de eerste keer een autocross. Er doen ook verschillende Gastelaren mee zoals autosloper de Geus en natuurlijk ook Campie. Er volgen door de jaren nog veel autocrosses, ook in Gastel.

Juni:

12-06: Sacramentsprocessie waarin stands- en jeugdorganisaties, de Congreganisten, handboogschutters, H. Familie, schippersleerlingen, verkeners en Gastels Fanfare. Deze processie trekt voor het eerst door de

nieuwe wijk. Er zijn rustaltaren in de Karolinastraat en de Markt.

- 22-06: 150 Jaar waterschap Mark en Dintel. Spreker Ir. C. van Meel (van geboorte Gastelaar] spreekt over problemen die het Deltaplan en Antwerpen / Moerdijkkanaal met zich meebrengen.
- 27-06: De nieuwe brug over de Oudenbosche havenarm geopend in aanwezigheid van burg. Funk van Oudenbosch en burgemeester Hofland. De brug ligt deels op Gastels grondgebied.

Juli:

- 03-07: Op grootse wijze viert gymnastiekvereniging Vlug en Lenig het tweede lustrum. Daarbij zijn 1400 gymnasten (juniores) uit Gastel en de regio actief.
- 14-07: Op St. Antoinedijk verongelukt het 6-jarig dochttertje van Th. de Wild. Ze speelde met de autopod en kwam onder een vrachtauto. Ze werd naar het ziekenhuis vervoerd maar overleed nog dezelfde dag.
- 14-07: In het kader van Adolfs filmproductie wordt in samenwerking met Sportclub Gastel Gastel op het celluloid gezet. Compleet met een rondrit door de straten en demonstraties van verenigingen.

Augustus:

- 06-08, 07-08 en 08-08: Kermis met autoscooter, luchtschommel, draaimolen, schiettent, balco-sport, bumperspel, golfbaan, gebak-, koek-, suiker- en viskramen.
Cafe de Drie Snoeken krijgt een overdekte schietbaan.
- 13-08: Viering gouden bruiloft van echtpaar v.d. Heijden - Aanraad aan de Pietseweg.
- 15-08: In de vroege ochtend wordt P.S. slachtoffer van een steekpartij aan de Pietseweg. Hij overlijdt later als gevolg van de verwondingen. Er was ruzie op een feest van een gouden bruiloft aan voorafgegaan
- 16-08: Vertoning van de tourfilm. [Een filmverslag van Tour de France 1955)
- 17 - 19-08: Eerste Ziekentriduum in Oud Gastel.
- 23-08: 40-jarig ambtsjubileum van gemeentesecretaris H. van Mechelen.

September:

- 27-09: Plechtige abtswijding te Bornem van Mgr. R. Peeters. Hij was in de jaren 40 kapelaan van de Sint Laurentiusparochie.

Oktober:

- 03-10: Gastels Boerenleenbank betreft een nieuw gebouw aan Kerkstraat 67a.
- 10-10: Gastelaar v.d. Broek wordt slachtoffer van een botsing tussen 2 bromfietsen bij St. Philipsland. Hij overlijdt later aan zijn verwondingen.
- 19-10: W. Freijters uit de Steenstraat steekt per rijwiel de 10 Rijpersweg

over. Hij botst op een passerende auto. Later overlijdt hij ten gevolge van dit ongeluk.

30-10: Dodenherdenking te Oud Gastel.

Kerkstraat anno 1955 met rechts de Gastelse Boerenleenbank

November:

06-11: V&L viert 2e lustrum met een drukbezochte receptie.

Onderzoek: W. van den Broek en P. Peeters

Bewerking: P. Peeters.

Bronnen:

- Jaargang 1955 Sint Laurentiusklok
- Jaargang 1955 Brabants Nieuwsblad
- Het aanzien van 5 jaar 1955-1959 De Spaarnestad 1970

HET GEBEURDE 50 JAAR GELEDEN ... IN 1956

In dit jaar maakten verschillende gebeurtenissen ook in Gastel grote indruk. Hier en daar verschenen tv-antennes op de daken en in februari konden de tv bezitters beelden bewonderen van de olympische winterspelen in Cortina 'd Ampezzo in Italie.

Het aantal mensen met tv was nog niet zo groot en veel belangstellenden keken dan ook in een cafe of bij een elektriciteitszaak.

In ons land was er nog niet elke dag een tv uitzending maar 'op den Bels' was er elke dag al uitzending met o.a. als publiekstrekker 'Schipper naast Mathilde'. Je had dan daar wel een aparte TV antenne voor nodig en je moest je toestel kunnen omschakelen naar een ander lijnsysteem.

Er was ook een strenge winter met een Elfstedentocht.

Later in dat jaar was er de verschrikkelijke mijnramp te Marcinelle België en eind oktober de Hongaarse opstand en de oorlog in het midden oosten..

De woningnood is nog overal aanwezig en er worden door het rijk maar mondjesmaat bouwvergunningen afgegeven. Die zijn vooral bestemd om woningen te vervangen die in de oorlog verloren gingen.

Januari:

04-01: Afscheid van pater Roozen die weer als missionaris vertrekt naar Manilla.

08-01: Optreden van accordeonver. Hoger Streven uit Essen. In dit gezelschap zit onze plaatsgenote Ria Schouw, wereldkampioene op de accordeon. Gastels fanfare brengt haar een serenade vanwege dit succes.

Februari:

05-02: Achter cafe In de Drie Snoeken wordt een overdekte schietbaan van handboogschuttervereniging Concordia Florebit in gebruik genomen. Dit is momenteel (2006) de museumzaal.

09-02: De gemeenteraad stelt grond en subsidie beschikbaar voor speeltuinen in Gastel en Stampersgat.

15-02: Er zijn verschillende feestavonden als voorboden van carnaval o.a. van de voetbalvereniging, de middenstandsvereniging, de wielersupportersclub en de postduivenclub.

In de Laurentiuskerk wordt tijdens Vastenavond zoals gebruikelijk het veertig-uren gebed gehouden, waarvoor de parochie in wijken was verdeeld.

21-02: Bij Gastel zijn als gevolg van de strenge winter vogels in nood. Zo'n 1500 a 2000 wilde eenden en ganzen zijn neergestreken in de Gastelse polder. Er wordt op school voedsel verzameld om de dieren in

nood te helpen.

Maart

- 06-03: In verband met de zeer slechte behuizing van 6 gezinnen aan de Schans, wordt aan de gemeente een extra bouwvolume van 6 woningen toegewezen.
- 07-03: B&W stellen een gratificatie voor het gemeentepersoneel voor van 25 gulden in verband met het werken onder koude omstandigheden.
- 09-03: In de Rovo draait de film 'Gejaagd door de wind'. Een film, die al gereedkwam in 1939 maar pas in 1955 in ons land voor het eerst werd vertoond.
- 10-03: Bericht over pater Damianus Koevoets. Hij was tijdens de Duitse bezetting in een klooster in Parijs en hielp daar veel Nederlanders. In Parijs en later in Rome is hij de tolk en gids van talrijke hoogwaardigheidsbekleders, dank zij zijn talenkennis en daarin was hij een autodidact.

April:

- 06-04: In de schuur van de familie G. in de Stoofstraat ontstaat brand in de schuur door een elektrische 'kunstmoeder'. Deze valt in het stro. Vader G. ruikt de brand en weet zijn vier kinderen te redden.
- 08-04: 10^e Ronde Van Gastel. Die wordt gewonnen door Arie van Houwelingen. 2^e wordt de Jongh uit Made. Peter Post wordt derde.
Door West Brabant wordt een Fatimabeeld gedragen, voorstellende Maria zoals die in Fatima verscheen in 1917. Dat beeld komt op 12 april in Gastel aan. Het wordt in de stromende regen ontvangen door veel belangstellenden in de Stoofstraat en wordt in een voettocht naar de kerk gedragen. Het beeld blijft enkele dagen in Gastel en wordt dan overgebracht naar Oudenbosch.
- 19-04: Broeder Theophiel houdt een lezing over Jan Frederik Vlekke. Dit om de bevolking warm te maken om een monument voor Vlekke op te richten in Stampersgat.
In de loop van deze maand worden een aantal gemeentewoningen opgeleverd aan de Roosendaalsebaan.
- 29-04: Tentoonstelling van maatschappelijk werk.
- 30-04: Viering van Koninginnedag met de nieuwe muziektent [kiosk]

Mei:

- 18-05: Tegen de dader van de steekpartij op 15 augustus 1955 wordt 3 jaar geëist. De Gerechtelijke uitspraak wordt anderhalf jaar gevangenstraf en een half jaar voorwaardelijk met een proeftijd van twee jaar.
- 30-05: Een delegatie uit Souburg bezoekt de gemeente Oud en Nieuw Gastel.

Kerkkoor op Schiphol
met o.a. pastoor van de Elzen, broeder Canisius en broeder Frederik,
P. Akkermans, A. v.d. Lint en N. Roebroeks

Spoorzoeksters 1956 onder leiding van Cor van Vlimmeren en Cor van Merrienboer

Ze brengt geschenken mee als dank voor de opvang van honderden inwoners uit Souburg, die hier van 1942-1946 opgenomen werden. Die moesten toen hun woonplaats op Walcheren verlaten omdat het tot 'Sperrgebied' werd uitgeroepen door de Duitsers. In november 1944 kwam het eiland bovendien onder water te staan door geallieerde bombardementen.

Juni:

06-06: De vereniging De Jonge Boerinnen viert het 2e lustrum.

24-06: Het St. Laurentius-kerkkoor gaat naar Amsterdam, o.a. op bezoek naar Schiphol.

Juli:

01-07: De Heerjansruiters vieren het 25-jarig bestaan van deze vereniging met een concours hippique.

09-07: Uit de gemeentelijke woningtelling blijkt, dat er 1567 woningen in onze gemeente staan, waarin in 170 meer dan 1 gezin.

15-07: Feestelijke opening van de speeltuin in de Karolinawijk. Na het lof gaat een grote optocht naar de speeltuin. Die wordt officieel geopend door burgemeester Hofland en ingezegend door pastoor van den Elzen.

18-07: Zuster Isidora Gertruda Segers viert haar gouden professiefeest.

Augustus:

15-08: Huldiging van pater Ivo Meesters. Hij wordt groots gehuldigd bij zijn 25-jarig priesterfeest.

September:

16-09: Lustrumronde op een parcours op de Stoof van wielclub 'Helpt Elkander'.

Oktober:

16-10: De Gastelse Boerenleenbank bestaat 40 jaar. Dat wordt gevierd met een receptie.

November:

04-11: Na het neerslaan van de Hongaarse opstand door de Russen is er een avondlof uit solidariteit voor de Hongaren.

Gedurende de gehele opvolgende week is dat het geval en op 17 november is er een speciale avondmis.

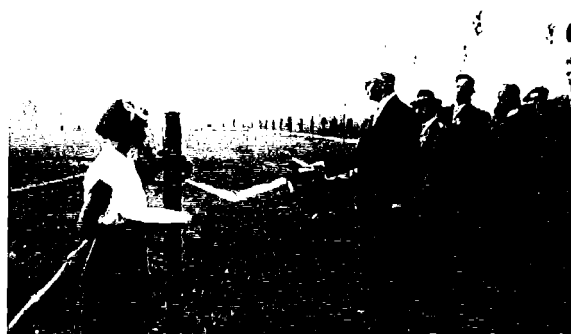
Er komen zo'n 4.000 vluchtelingen naar ons land en de Dames propagandisten van de Katholieke Actie houden een huis aan huis collecte. Biljartvereniging Vios schenkt een bedrag uit de kas voor hulp aan de Hongaarse vluchtelingen.

10-jarig bestaan R.K. Boerinnenbond, 1956

Opening speeltuin met o.a. pastoor v.d Elzen en Thijs v.d. Heyden

Intussen is er ook oorlog tussen Engeland, Frankrijk en Israel enerzijds en Egypte anderzijds.

25-11: Autoloze zondag. Tijdens de oorlog in het midden oosten wordt het Suezkanaal geblokkeerd door Egypte en daardoor stagneert de olie-toevoer naar West Europa. Dat heeft tot gevolg dat er olieschaarste is in ons land.

December:

02-12: Helpt Elkander organiseert in Place de Meire home-trainerwedstrijden. De entreegelden zijn voor de Hongaarse vluchtelingen.

22-12: Opening van de nieuwe provinciale weg vanaf de Stampergatse brug naar de Nieuwe Molen te Fijnaart.

Onderzoek: W. van den Broek en P. Peeters

Bewerking; P. Peeters.

Bronnen:

- De Spaarnestad: het Aanzien van vijf jaar 1955-1959. Haarlem, 1970
- Jaargang 1956 van Brabants Nieuwsblad.
- Jaargang 1956 van Sint Laurentiusklok.

EEN VRIENDENKRING UIT DE GASTELSE MIDDENSTAND

Winkeliers en andere leden van de middenstand zijn en waren vaak concurrenten van elkaar.

Het gevolg was dan dat ze het met elkaar niet altijd goed konden vinden.

Toch was er in Gastel in de jaren veertig van de vorige eeuw een groep middenstanders, die wel echte vriendschapsbanden had met elkaar. De mensen van die groep kwamen regelmatig bij elkaar en grepen menig aanleiding aan om de bloemetjes eens buiten te zetten.

Dat gebeurde tijdens de oorlogsjaren, maar ook nog daarna.

Na de Duitse bezetting kwamen de Engelsen en Amerikanen en was er volop feest.

De wijkverenigingen bloeiden als nooit te voren en er werd veel gedanst in de enkele zalen die Gastel rijk was bijvoorbeeld bij Bernard Sloomans aan de Dorpsstraat en Place de Meire, maar ook in 'De Juinschuur' aan de Oudendijk van de familie Oomen.

Niet iedereen was echter op dansles geweest, maar toch wilden allen wel een dansje wagen. Zo ook de vriendenclub van de Gastelse middenstand.

De vrienden zochten een dansgelegenheid en kregen les van een dansleraar. Die had echter geen muziek bij zich. Het ging dan van 'Plat teen hak'. Met op deze manier opgedane kennis van de danskunst gingen ze dan uit dansen.

De bevrijdingsfeesten duurden hele maanden. Van overheidswege werd er echter na die periode op gewezen, dat er nu eindelijk toch weer eens gewerkt diende te worden en men ging langzamerhand weer over tot de orde van de dag. Maar naast het werk probeerde men toch de gezelligheid te bewaren en werd er toch nog gefeest. Ook de vriendenkring bleef regelmatig contact houden en had menig gezellige avond.

In 1946 verscheen voor het eerst de Sint Laurentiusklok en hoofdredacteur kapelaan van Dam en meester Aarssen wijdden menig artikel aan het reilen en zeilen in onze parochie. Ze beschouwden zich als de behoeders van de goede zeden in het Gastelse en menigeen werd op de korrel genomen.

Zo kwam op 3 augustus 1946 de dansclub van de middenstanders aan de beurt. Niet geheel toevallig op die datum want het was het weekeind van de Gastelse kermis.

Het artikel verscheen onder het motto van: **Ze gaan nog niet naar huis.**

We waren het er allemaal over eens tijdens en vlak na de bevrijdingsfeesten.

"Nee maar ons volk weet, wat feestvieren is!"

Langs versierde straten en pleinen hebben we bonte stoeten zien trekken en de menigte danste op uitgemergelde stelten, die aanvankelijk dreigden de zomer niet te halen.

Het feit van onze bevrijding vroeg terecht om vreugde en blijheid.

Door kleurige dorpswijken en langs smalle polderdijken hebben wij de bonte bevrijdingsoptocht zien trekken. Geen twee dorpen in de buurt hadden op de dezelfde dag bevrijdingsfeest zodat op die wijze de pret kon blijven voortduren.

En wij zongen en wij sprongen en wij waren blij!

Want ons dierbaar landje was weer vrij!

We zijn bij elkaar gekomen jong en oud, arm en rijk: de werkman, de boer, de zakenman, de ambachtsman, de ambtenaar de gezeten burger en wij dansten en wij zongen:

Wij gaan nog niet naar huis!

Nog lange niet, nog lange niet!

Inderdaad er was reden te over om onze vreugde te tonen na vijf jaar knechting.

Maar wat zagen we gebeuren?

In stad en land worden verenigingsgebouwen, cafézaaltjes, bergplaatsen nog al- tijd belegerd door mensen, die elkaar op buurt- of wijkfeesten hebben 'gevonden'.

Want men was het er over eens, dat het toch zo plezierig en leuk was.

Ja en nog steeds dansen de bakker en zijn vrouw – ouderpaar van zes spruiten: de monteur en zijn ega – thuis zeven jongens: de accountant en zijn gemalin – drie kleuters vroeg naar bed: en de smid en de timmerman en de sjouwerman en de zakenman en de koopman en de mijnheer van de bank en de boer en de molenaar met hun wettige echtgenoten – met thuis een stel kinderen onder wol.

En.... Ze gaan nog niet naar huis. O nee, de vreugde wordt nog vreemder.

De bakker ontdekt voor het eerst na tien jaren dat zijn vrouw eigenlijk toch maar stijf is en de sigarenmaker, die gelukkige jaren heeft gesleten aan de zijde van het kwieke vrouwtje ziet na de derde les in de bakker een belangrijke aandeelhouder in dat geluk. En de vrouw van de accountant ontdekt nu pas de ware Jacob in haar partner, de bankdirecteur tot groot misnoegen van....

Nog lange niet nog lange niet.

Tot ze dan eindelijk wel thuiskomen.

En dan heb je de poppen aan het dansen.

Ja men moet op de dansavonden de passen goed leren zetten. Jammer, dat het dikwijls passen zijn die leiden tot ruzie... echtbreuk... echtscheiding!

Gaan ze nu heus nog niet naar huis?

Naschrift: De echtparen zijn bij elkaar gebleven 'tot de dood ons scheidt'.

P. Peeters

Bron: Sint Laurentiusklok van 3 augustus 1946

De vriendenkring met de echtparen:

M. Koevoets – visboer

B. Heshof – schilder

J. Hurxkens – accountant

P. Bus – timmerman

P. Hagenars – slager en

J. Peeters – mulder

op een trip.

De club bijeen bij de familie M. Koevoets.

UIT 'HERINNERINGEN VAN BROEDER THEOPHILE NIJMAN'

Deel 14

Dit is het vervolg op eerdere artikelen uit de jaarboeken van onze heemkundering. Er is hier geput uit een 28-aantal schoolschriften, waarin wijlen Broeder Theophile Nijman zijn herinneringen heeft opgeschreven. Hij begon hiermee in 1943. Vanaf 1944 zijn het dagboeknotities. Ze zijn hier letterlijk weergegeven, met soms een korte toelichting mijnerzijds, tussen haakjes.

F. van Merrienboer.

Driekoningen 1955

Op 28 december jl. is Broeder generaal Overste mij komen installeren als directeur van de nieuwe communiteit. Over en weer hielden we een toespraak, maar veel over het verleden werd niet gezegd. We zijn allemaal te vol van het heden. Ik heb het idee, dat we allemaal gelukkig zijn met deze situatie. Ik woon nu hier in het Gesticht – in het voormalig Gesticht dus, nu St. Jozef Schippers-internaat – met 6 broeders en 87 kinderen!

Br. Antoninus, mijn trouwe helper vanaf het eerste uur, is onderdirecteur. Broeder Germanus econoom, een man buitengewoon goed op de hoogte met allerlei dingen als centrale verwarming, elektriciteit, waterleiding enz. Br. Louis, koster, portier, prima, deze man is zeer gelukkig, in tegenstelling met verleden jaar aan de overkant. Br. Xaverius, een beste kok en 'moeder' en op mijn verzoek, een nieuwe broeder, Br. Cornelius, Gastelaar van geboorte, oud 23 jaar. Dat is nu 'mijn' gezin. Met deze mensen durf ik gerust in zee te gaan. Als de financiën nu maar wat meevallen. We hebben het kostgeld met f 75,- per jaar vermeerderd, nu f 525,-, want het leven is duur. We zullen allen ons best doen om er te komen. Ze werken als paarden onder aanvoering van Broeder Thomas, die al sinds september hier is en de ene muur na de andere sloopt! We zijn allemaal met de beste wil van de wereld beziel, problemen zijn er nog niet, we zullen trachten er een mooi en gezellig internaat van te maken. Ik kan God en al diegenen, die er aan meegewerkt hebben, niet genoeg danken voor het bereikte resultaat. Alles is toch nog goed gekomen, wie had dat ooit durven denken! En aan de overkant (het oude broederklooster, annex patronaat en St. Joannesschool].

Daar zijn dus nog vier broeders. Br. Willibrord, directeur, Br. Canisius, Br. Frederik – alle drie in het onderwijs – en de oude Br. Ladislás als 'hulp in de huishouding'. Het warme eten krijgen ze van ons..Zijn ze gelukkig? Ik weet het niet – ze doen heel gewoon – ik heb soms een gevoel van medelijden met hen... Hoe is het toch allemaal zo gekomen? Zondag ben ik nog in Huijbergen

geweest (in het broederklooster aldaar] en heb met Br. Hugo – die hier gewoond heeft – alles nog eens besproken.

Er moest absoluut iets gebeuren in 1945 – zo langer leven, ging niet meer. Ik heb het waarschijnlijk allemaal al beschreven – ik kom er niet meer op terug – maar waren wij mannen van gebed geweest – hadden wij steeds goede leiding gehad en de kloostergebruiken beoefend – een hervorming was niet nodig geweest. Die is er nu gekomen, dat kunnen we gerust zeggen en ik voel mijn verantwoordelijkheid zeer goed. Met Gods genade hopen we veel goeds tot stand te brengen. Vandaag komen de kinderen binnen, een heerlijke taak wacht ons allen, maar mij bijzonder. Ik weet niet of ik al opgeschreven heb, dat de oud-burgemeester Antonius Mastboom met Allerheiligen, nog vrij onverwachts, is overleden in de ouderdom van 86 jaar. Het was hier rozenkrans en ik ben op de ochtend van de begrafenis, nog voor wezen bidden. Het was een prachtige begrafenis. Toen de stoet het gemeentehuis passeerde, waar de overledene ruim 40 jaar geredideerd heeft, stonden burgemeester Hofland en secretaris van Mechelen, gereed om aan te sluiten, een geste, waarop iedereen gewacht had. Of hij – buurman – genodigd was, weet ik niet. Ik spreek hem zelden.

Pasen 1955

Het is stil in dit grote huis, nu alle kinderen in vakantie zijn. Ons huis heeft al een heel ander aanzien, dan toen wij er in kwamen. Zo is in de ziekenbouw heel wat veranderd. Vroeger was er een lange gang met aan weerszijden kamertjes en kamers. We hebben ongeveer in het midden van de gang een deur geplaatst en wat daar achter ligt tot speelzalen ingericht. De speelzaal aan de kant van het terrein, waar de nieuwe school komt, is nog in tweeën gesplitst. Daar moeten we voorlopig nog twee klassen inrichten. We hebben dus nu beneden de klassen, speelzaal, refters, speelplaats natuurlijk, zodat we nu de eerste verdieping rustig kunnen gaan inrichten voor slaapzaal. De broeders hebben gewerkt als paarden deze vakantie! Het gaat goed. Prima! In de afgelopen trimester hebben we niets bijzonders beleefd. Eind januari is mej. De Bie naar Bergen op Zoom gegaan, naar het St. Catharina gesticht. Zij was 80 jaar; ik heb veel over haar familie geschreven en nu is zij weg. In 1750 kwam de eerste de Bie hier. Vandaag 24 april is zij nog eens in haar oud huis terug geweest, dat nog in dezelfde staat moet verkeren, volgens haar bevel, en normaal onderhouden wordt, al woont er niemand meer in. Er was daar een groot gezelschap bijeen, de burgemeester en echtgenote, haar familieleden, de pastoor en de bestuursleden van de St. Elisabethsvereniging. Hoe het allemaal gegaan is, weet ik niet precies, maar ik werd ook tegen twaalf uur gevraagd en maakte mee, dat zij Pro Ecclesia et Pontificie ontving. (een kerkelijke onderscheiding dus] De champagne kwam op tafel!. Dit zal wel het laatste stukje glorie zijn van de De Bie's in Gastel.

We staan nu voor een paar feesten nl. bezoek van de koningin en prins Bernhard en de koning van Zweden, die op 28 april door deze gemeente komen op weg van Zeeland naar den Haag... In de Veerkensweg zullen ze langzaam rijden... Dan Koninginnedag en.. op 5 mei de tiende verjaardag van onze bevrijding. Er wordt dan een vrijheidsboom geplant, waarbij ik een rede zal houden. Ik zal er nog over schrijven.

6 november 1955

Eindelijk, eindelijk kom ik je weer eens tegen, mijn 'dagboek'. Wat heb ik je nu vele maanden in de steek gelaten. Was er dan niets waarover ik kon schrijven. Och, dat wel, maar niet zoveel voor een eventuele lezer. Dit jaar hebben we veel gebouwd, dat wil zeggen afgebroken en opgebouwd. De eerste verdieping is helemaal uitgebroken en we hebben er een mooie slaapzaal van gemaakt. Die voldoet buitengewoon. We zoeken momenteel naar een oplossing voor een tweede, want ons internaat is nu uitgegroeid tot 110 leerlingen. Terwijl ik dit schrijf, denk ik even terug aan 7 november 1945, toen de beide broeders Oomen vertrokken zijn. Hadden we dat toen gezegd, niemand zou het geloofd hebben. De waszaal beneden is nog niet afgewerkt – de vaklieden hebben het allemaal vreselijk druk – je moet bidden en smeken om er een vast te krijgen. De slaapzaal was feitelijk in mei jl. aanbesteed, maar dat kostte maar even 50 mille!! We hebben het door Gastelse mensen laten uitvoeren en nu zal het heel wat goedkoper zijn. Over deze technische kwesties schrijf ik verder niet – alleen dat op 4 november jl. de nieuwe schippersschool is aanbesteed voor f 134.000,-. Daar komt dan nog centrale verwarming bij, meubilair en eerste inrichting en dit alles zal te samen wel rond de twee ton belopen. Men kan dus begrijpen, dat we – de Stichting en ondergetekende – heel wat werk hebben gehad met dit alles te regelen. Hoe is het in Gastel? Heel rustig en kalm! Je hoort weinig en ik kom bijna nergens. Op 5 mei en 30 oktober heb ik nog redevoeringen gehouden bij de herdenking van onze bevrijding. Op 1 november ben ik nog eens naar de familie Mastboom geweest. Ik was er sinds de dood van de oude burgemeester. Mevrouw en Henri leven zeer afgetrokken, ze kunnen er nog niet overheen en hebben veel heimwee gehad. Ik heb een paar uur met hen gepraat, ze zijn nog dezelfde conservatieve mensen. Mr. Mastboom liet doorschemeren dat hij wel graag een actie op touw wilde zetten, om alsnog het Hof, dat nu eigendom is van de gemeente te behouden! Dat gaat natuurlijk niet meer, daar moet hij niet op rekenen. Hij wilde mij wel graag als paard hebben, om die wagen te trekken, dat voelde ik wel! En zo leven we dan maar rustig verder. Rustig? Met 110 kinderen? Nou, soms is het bar druk, maar als alles regelmatig gaat, valt ook dit weer mee. Er zijn nu nog maar 8 mensen in het "Bejaardenhuis". Van de zomer zijn er drie gestorven. Hoe lang zullen ze dit nog volhouden?

6 januari 1956

Het jaar 1955 is, in zijn geheel gezien, rustig verlopen. Grote inwendige veranderingen hebben in ons huis plaats gehad. De zusters moesten nog eens terug komen, om alles te bekijken. We hebben een prachtige slaapzaal op de eerste verdieping, waar gemakkelijk 75 kinderen kunnen slapen, mooi linoleum op de vloer, gordijnen, alles netjes in de verf, een witte spreij op elk bed, kortom, elke bezoeker, ook broeders uit België, slaat de handen in elkaar. De waszaal beneden in het souterrain, is ook af! Keurig! Voldoende nieuwe toiletten. Nu nog twee dingen in 1956 en dan nog een hoop "kleine zaken". Die twee dingen heb ik ondertussen al aangepakt, nl. een tweede slaapzaal en de gang in het souterrain. De tweede slaapzaal! Ik kon het niet meer aanzien! We zijn dan ook 1 januari begonnen met er alvast een plafond in te leggen en waarmee we zullen eindigen weet ik nog niet. Dakkapellen komen er ook. Het wordt zeker iets goeds, zodat we op die twee zalen wel 150 kinderen kunnen leggen. We hebben er allemaal ons plezier in om de zaak zo mooi mogelijk te maken. In december is broeder Gaston er bij gekomen, omdat we zoveel zieke kinderen hadden, mazelen enz, en hij blijft hier, zodat onze communiteit nu uit zeven broeders bestaat. Bovendien drie onderwijzers, leken, en drie vrouwen, personeel. Financieel zijn we goed geholpen door Kapellen en ik hoop nog f 10.000,- los te krijgen en dan zijn we er ver. Dan zal alles bij elkaar ongeveer twee ton gekost hebben, ik heb er nog geen precies overzicht over. We moeten nu aan het Armbestuur nog f 45.000,- betalen, we hebben zojuist daarvan f 5000,- afgelost plus rente. 't Is allemaal nogal veel in deze eerste jaren, maar het gaat tot hiertoe. Ik heb op het ogenblik een gelukkige relatie met Nijmegen. De broeders van St. Nicolaas schippersinternaat van Zevenaar zijn naar Nijmegen verhuisd en ze hebben daar een nieuw prachtig internaat! Broeder overste Leonardus is onlangs hier geweest met de tijding, dat hij, en ook verschillende Protestante internaten, bezig zijn een actie op touw te zetten om rechtstreeks van de regering te verkrijgen een subsidie per leerling. Hij sprak over f 200,- per l.l. per jaar voor aflossing en rente van onze zwaar belaste gebouwen. We zijn zeer benieuwd hoe deze actie, waar ik nu ook bij betrokken ben zal aflopen. Ik ben daarop met broeder Willibrord naar Nijmegen geweest en alles daar eens af wezen kijken. Op die dag vertelde broeder overste mij van de redevoering, die pastoor Olsthoorn in Limburg gehouden heeft tegen het continu-onderwijs. In 1951 zijn we daar al mee bezig geweest. Kort daarop, 30 december, werd ik uitgenodigd in Made op de vergadering van de schippersbond het Zuiden, waar Olsthoorn ook zou spreken over 'Onderwijs en huisvesting van schipperskinderen'. Ik had de zaak van tevoren goed ingekeken, een kleine rede opgesteld om hem van antwoord te kunnen dienen. Maar zijn rede was poeslief en een grote waardering voor het continu.... Op enkele punten kon ik hem aanvallen, maar vooral heb ik gepleit om een actie te beginnen voor onze schippersjongens, die de continu- of lagere school af hebben, een Kop er op! Van drie jaar in het internaat. Het is zo

jammer, dat onze kinderen naar een neutrale inrichting moeten. Pastoor Olsthoorn nam na mijn rede weer onmiddellijk het woord om mij bij te springen en te zeggen, dat men daar al mee bezig was, maar tot hier toe weinig had kunnen bereiken. De vergadering verliep buitengewoon geanimeerd, de schippers waren royaal... Nog een ander nieuwtje. In 1949 heb ik een rede gehouden over onze grote Jan Frederik Vlekke [De vroegere directeur van de Suikerfabriek te Stampersgat, die in 1903 plotseling was overleden] en het idee naar voren gebracht een standbeeld voor hem op te richten. Dit gaat nu binnenkort werkelijkheid worden. Later meer daarover. De bouwvergunning voor onze nieuwe school is er nog niet, jammer! De school is aanbesteed door de Gebr. Van Aken te Stampersgat!

26 januari 1956

Nu zit ik weer te midden van een interessante beweging. De gepensioneerde fabrieksarbeider P. Dam uit Stampersgat, voorzitter van de Bond van Ouden van dagen heeft de krant van 1949 nog eens nagelezen en met zijn oudjes de zaak Vlekke besproken. Op zaterdag 14 januari was er een vergadering te Stampersgat, waarbij de heren Mr. Mastboom, Frans Akkermans, J. Korsmit en ik waren uitgenodigd en we waren er ook alle vier! Na jaren lang wachten hadden we dus weer contact met elkaar. Mastboom nodigde Akkermans en mij uit met zijn auto mee te rijden; daarna zijn we zijn mooie boerderij [Koopmans toen] nog gaan bezichtigen. 't Was weer net als vroeger, ik heb er van genoten! Er waren een 25-tal personen, K.A.B.ers en ouden van dagen. Nadat C. Dam de bedoeling van deze vergadering had uiteengezet, nl. te komen tot oprichting van een monument voor J.F. Vlekke, vroeg hij of ik even wou spreken. Ik heb toen in 't kort uiteengezet wat wij in 1949 ter nagedachtenis van Vlekke gedaan hebben. Praktische punten van deze vergadering waren; de collecte en een werkcomite. Er werd eindeloos over gedelibereerd... Besloten werd zo spoedig mogelijk een werkcomite samen te stellen. Ik werd al vast aangezocht om als propagandist op te treden met een spreekbeurt en artikelen.

28 januari 1956

Er is nu een tamelijk uitgebreid werkcomite samengesteld met ... ondergetekende als voorzitter!! Daar had ik aanvankelijk helemaal niet aan gedacht, maar in de loop van de laatste dagen werd het mij duidelijk. Ik heb zo weer ongeveer de rol moeten vervullen, die ik in 1945 gespeeld heb, toen ik voorzitter werd van het Oranjecomite!! De kwestie is deze: De heer C. Dam heeft nog al veel mensen gevraagd om in het comite zitting te nemen. Een man of zes van Stampersgat, dan wij met vier van de heemkundigekring e.a. Hij is een paar keer komen praten. Mijn vraag was: moeten wij met vieren een soort adviserend college vormen of opgenomen in het werkcomite. Dit laatste leek

veruit het beste. Dus dan was er 12 a 13 man. En er zal nog een uitgebreid Erecomite komen, met directeur van Malland als erevoorzitter. Ik was voorstander, dat het dagelijks bestuur van voorzitter, secretaris en penningmeester Stampersgatters waren. Nu bleek bij deze groep geen geschikte voorzitter te zijn. Dam zelf zag er liever van af, hij voelde dat hij dit niet aan kon, wij voelden dat ook. Dan bleef er feitelijk alleen de heer J. Korsmit, hoofd der school te Stampersgat over. Dam maakte hij duidelijk, dat dit voor Stampersgat geen gelukkige oplossing zou zijn, hij wordt daar niet als zodanig geambieerd. Dit vond ik spijtig voor de man. Dan zou de voorzitter uit Gastel moeten komen, uit de heemkundige kring. Ik belde Mastboom op, Dam had hem reeds gesproken, maar nog altijd geen tijd!! Nog altijd die verhoudingen?? Er bleef dus weinig keus over. Frans Akkermans werd niet genoemd op de voorvergadering, die we om drie uur hadden, ofschoon hij wel aanwezig was. Het kwam tot een stemming en ik had van de 9 stemmen er 6. Korsmit een en dat was de mijne, geen enkele Stampersgatter had dus op hem gestemd. Een uur later leidde ik als voorzitter van het Jan Frederik Vlekke comite de eerste vergadering, die werd bijgewoond door vertegenwoordigers van Sobrietas [anti-drankbeweging), K.A.B. [Katholieke Arbeiders Bond] en Bejaardenkringen. In de omliggende plaatsen gaat men nu Vlekke avonden organiseren, waar ik mijn lezing, die ik intussen aan het veranderen ben, zal houden. Er is veel enthousiasme voor deze zaak

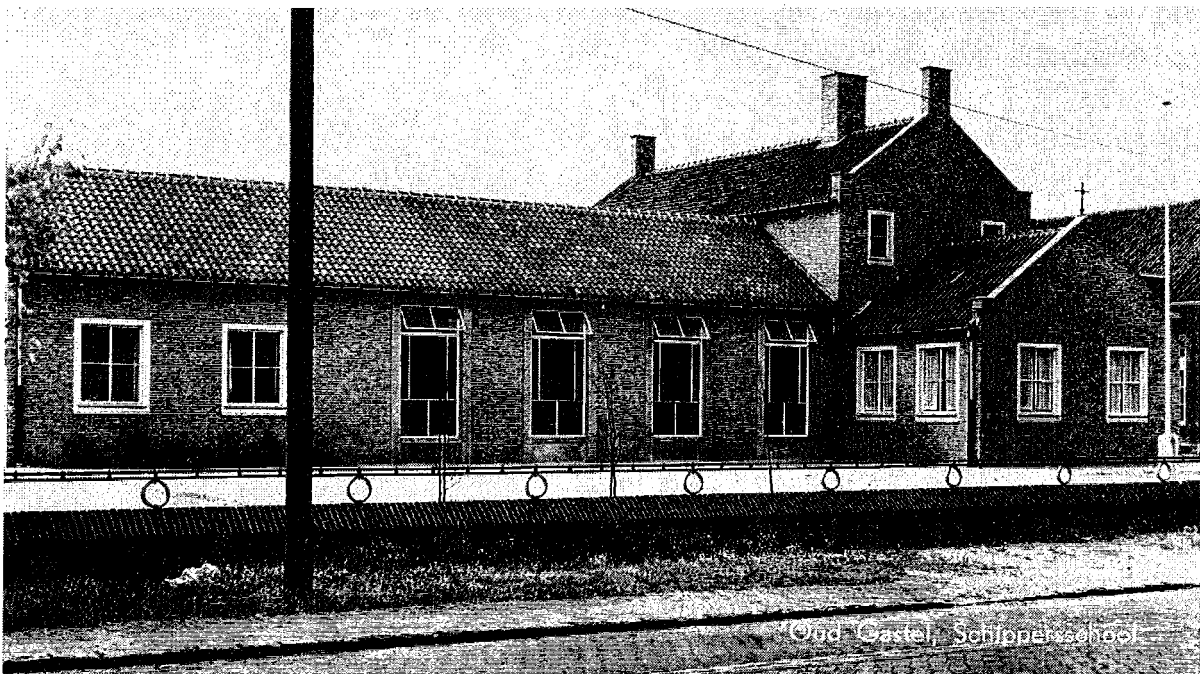
20 september 1956

Ik durf de datum haast niet te schrijven, omdat het weer zo lang geleden is, dat ik iets schreef. Om op bovenstaande even door te borduren, heel de zomer heeft het comite zowat stil gelegen, als een fabriek die alleen maar campagne kent. Maar nu is het september en zullen we de zaak Vlekke tot een goed eind zien te brengen. Ik heb van de heer van Poll te Roosendaal [drukkerij) de fotokopieën gekregen, die hij laten maken heeft vanaf ongeveer 1890 uit de "Grondwet" [voorloper Brabants Nieuwsblad) van artikelen, waar iets over Vlekke te vinden was. Prachtig werk! Bovendien een gift van f 300,- en 500 circulaire. De wintercampagne kan beginnen. De afgelopen maanden waren voor mij zeer druk. Van 1 mei tot de grote vakantie heb ik de hoogste klas gedaan, waarin 6 jongens waren voor opleiding MULO en Lyceum. Allen geslaagd. Vijf en twintig nieuwe leerlingen zijn er 1 september gekomen, nu is ons aantal 130!! Wie had dit ooit kunnen denken. De administratie van huis en school, waarbij voor mij nog het economaat bijgekomen is, wegens verplaatsing van broeder Germanus, heeft mij genoodzaakt de klas op te geven. Precies dertig jaar heb ik in de klas gestaan. In iedere klas geef ik nu per week een paar godsdienstlessen, zodat ik gelukkig het contact met de kinderen behoud. Ik ben dus zgn. ambulant hoofd. De slaapzaal boven is nu ook af. Alles draait op het ogenblik op volle toeren. We mogen tevreden zijn, alles gaat

goed. De vooruitzichten zijn zo, dat ik deze winter nog al wat lezingen over Vlekke zal moeten houden. Regelmatig schrijf ik nu ook in de Klok [het Gastelse parochieblad] Mijn opstellen over de Franse tijd ben ik aan 't publiceren.

17 oktober 1956

Vanmiddag kreeg ik bezoek van de algemeen Overste van de Zusters van Etten, die hier in Gastel reeds een halve eeuw werkzaam zijn bij het onderwijs. Zij vertelde mij een opdracht te hebben van de bisschop van Breda Mgr. Baeten van de volgende aard. We leven in een tijd, dat vele kloosters opgeheven worden; misschien moeten ook deze zusters Gastel verlaten. Nu vroeg de bisschop of ik Br. Theofile misschien geen Congregatie kende, die hier in het zusterhuis een internaat voor schippersmeisjes wil beginnen en tevens de school overnemen. Ik zou aan Mgr. En aan Etten een grote dienst bewijzen, als er andere zusters hier zouden komen. Ik heb beloofd, in het geheim, want noch de pastoor, noch het kerkbestuur, noch de zusters van Gastel, weten hier iets van, mijn voelhorens eens uit te steken. Op 2 oktober is men met de bouw van de nieuwe school begonnen. Ik begin te denken aan het bejaardenhuis hiernaast en krijg er zijn in. Hoe zullen deze dingen zich ontwikkelen?

5 september 1957

Wij leven hier in ons St. Jozefinternaat betrekkelijk rustig. De vakantie is weer voorbij en de leerlingen zijn ongeveer binnen. Het zijn er nu precies 140. Wie had dat ooit kunnen denken! Van deze 140 zijn er nu een dozijn, die studeren op MULO of Lyceum. Een 25, die nog geen 8 jaar zijn en dus de St. Joanneschool bezoeken en 100 in de eigenlijke continu- of schippersschool. En die hebben dinsdagmorgen 3 september in alle eenvoud de prachtige nieuwe

school betrokken. Een juweeltje, zo'n nieuw, fris, modern gebouw. God geve, dat vele kinderen er een degelijke Christelijke opvoeding mogen genieten. Op 3 oktober a.s. zal de plechtige opening geschieden. Wij hebben een mooi programma voor deze dag samengesteld, nog wel en kinderoperette. En dit doet mij weer denken aan de dagen van onze operettes, 10 jaar geleden. We zijn echt allemaal verheugd over zoveel succes. Maar nu heeft zich weer een donkere wolk vertoond over al dat heerlijk licht! En juist in deze, voor mij zo drukke dagen, nu ik zoveel ouders moet ontvangen en uiteraard een vrolijk gezicht moet zetten. En ik verheug mij ook oprecht over zoveel jong leven; dertig nieuwe leerlingen, waarvan een 25 beneden acht jaar. Sommigen kunnen nog geen kruis maken! Wat kunnen wij nog een hoop goed doen aan deze kinderen op alle gebied.

Broeder F. wat hebt ge gedaan? De zaak is deze!

Enige maanden geleden was de vicaris generaal van het bisdom Mgr. Koenraad hier en moest mijn collega van de overkant spreken, Br. Willibrord. Ik heb nooit geweten, wat er aan de hand was, maar waarschijnlijk zijn er toen al mensen in Gastel geweest, die een klacht ingediend hadden over Br. F. Was er te klagen, ik weet het niet, maar ik betwijfel dit ten zeerste. Het schijnt, dat de klagers, van wie ik enkele namen ken, zich in de afgelopen maanden tot onze generaal overste gewend hebben, doch die heeft dan zeker niet gereageerd. In ieder geval hadden 'zij' dan verwacht, men spreekt zelfs van geeist, dat Br. Fr. na de retraite hier weg zou blijven, m.a.w. verplaatst zou worden! Ook dit was niet gebeurd en derhalve ging er een rekest naar het Kerkbestuur [tevens schoolbestuur], ondertekend door de beide doktoren Vonk en Schreuder, waarin niet alleen het ontslag geeist werd van Br. F. maar ook van C.!! Het eerste wat ik hier van hoorde was van Br. Willibrord zelf, die mij vandaag 14 dagen geleden zei: Ze willen er twee weg hebben van de school! Daarna heeft hij er geen woord meer tegen mij over gezegd. Van de ene kant kan ik dit wel begrijpen, gezien zijn karakter; hij zal het zelf wel opknappen en wil een ander geen moeilijkheden aandoen! Van de andere kant heeft hij ongelijk, want door samen te praten, hadden we misschien nog een en ander kunnen redden. En dat was voornaam geweest. We hebben meer dergelijke zaken aan de hand gehad (1945, o verschrikkelijk). In ieder geval, ik ben overal zo wat buiten gehouden, misschien met goede bedoelingen, maar tegen mijn zin. Druppels-gewijs heb ik dan toch enkele dingen vernomen, vooral van C. Op maandag 26 augustus kwam de Vic. Generaal weer naar Gastel om een vergadering te houden met het kerkbestuur. De pastoor [van den Elzen] was toen in Frankrijk, in La Salette. Geen enkele kapelaan heeft deze vergadering bijgewoond. Op deze vergadering moet Br. F. dan oneervol ontslag gekregen hebben en Br. C. eervol. De laatste is 67 jaar, dus dat valt te begrijpen. De manier, waarop dit alles heeft plaats gehad begrijp ik niet. Het heeft mij diep getroffen, te meer daar Br. F. in mijn huis woonde sinds Pasen jl. Is het schoolbestuur unaniem geweest in zijn besluiten? Ik hoor zo juist, 8 september, dat deze besluiten nog

niet ondertekend zijn, ofschoon de pastoor al op 1 september thuis was. Over deze 'schoolkwestie' zal ik nog wel het een en ander horen en opschrijven. Erger is, wat daarna gebeurd is. Op dinsdag 27 augustus, toen Br. Willibrord het hoofdbestuur in Kapellen had ingelicht, kreeg Br. F. zijn verandering, dit is bij ons een schriftelijk bevel zich van het enen huis naar het andere te begeven! Hij moest naar Antwerpen. Dit betekent voor ons Nederlanders, natuurlijk heel wat anders, dan voor de Belgische confraters, vooral voor ons, die een onderwijssakte hebben. Ik vond hem zo wit als een doek op zijn kamer. Wij hebben toen samen een uur gespraat en ik heb hem toen verteld wat ik wist, met naam en toenaam. Hij viel zowat van de enen verbazing in de andere, waaruit ik concludeerde, dat hij vals beschuldigd is. Ik presenteerde toen, dat ik alles voor hem zou doen, bij welke instantie ook. Zelf opperde ik het idee, wanneer het ontslag van de school een feit zou zijn, hem op de schippersschool te plaatsen! Hij verzocht enig uitstel om na te denken. Nu was er bij zijn officiële ontslagbrief nog een briefje bij van de waarnemende generale overste, die in Congo verblijft, van Br. Assistent George dus, dat ik gelezen heb en waarin stond, dat Br. F. met twee Belgische confraters de priesterstudie mocht gaan beginnen, zoals hij enkele jaren geleden al aangevraagd had. Hieraan klampte hij zich op dat moment vast. Hij zei mij, dat hij hier toch een persona non grata zou zijn, wilde met 'hier' niets meer te maken hebben, dankte mij voor alles wat ik voor hem gedaan had en besloot om naar Antwerpen te gaan om voor priester te gaan studeren. Over 6 jaar ben ik terug hier!!

De volgende dagen hoorden wij weinig meer, hij ging op verschillende plaatsen afscheid nemen, vierde dit afscheid met zijn ouders en familieleden vrijdagsavonds en vertrok zaterdag 31 augustus via Kapellen naar Antwerpen. Br. Antoninus vergezelde hem 'voor plezier'. Gedesillusioneerd kwam deze 's avonds thuis! Wat was er gebeurd? Het onderhoud in Kapellen duurde niet lang, nog geen kwartier! Daar werd hem duidelijk gemaakt, dat hij in Antwerpen de kost van de Generaal Overste had af te wachten en zijn studie niet kon beginnen. Het daareven genoemde briefje had hij eerst, niets vermoedende af moeten geven. Ik schrijf het hier op, zoals ik het gehoord heb. Zij zijn samen dan van Kapellen naar Antwerpen getramd, hebben enkele uren door de straten gelopen en moeilijke ogenblikken doorstaan. Toen besloot Br. Fr. niet naar het klooster te gaan, maar naar zijn zuster in Zevenbergen te reizen. Daar heeft hij met zijn familie gesproken en het besluit genomen de Congregatie te verlaten en terug in de wereld te keren. Het is voor ons huis een groot verlies, deze bekwame jongeman, vooral op het gebied van muziek, tekenen en op velerlei ander gebied, ook omgang met de jeugd, te moeten missen. En C.? Ik heb vroeger nog eens gedacht; wat zou hij in het internaat nog goede diensten kunnen bewijzen. Nu komt hij mij smeken enig werk te geven. Hij zingt hier met de jongens, surveilleert de studenten van MULO en Lyceum, is uiterlijk vrolijk, maar moet er toch zwaar onder geleden hebben, op zo'n manier weggezet te zijn. Ik heb op het ogenblik zeer weinig behoefte aan

Gastel! En zal trachten mijn houding te bepalen ten opzichte van verschillende mensen.

10 oktober 1957

Het was een der gloriédagen voor mijzelf, mijn medebroeders en heel het internaat. De plechtige opening van de school met een 80 genodigden en ongeveer 200 ouders. Het verslag kan men lezen in de Kleine Schipper nr. 2. Pijnlijk moet dit alles geweest zijn voor ex-broeder F. die juist die dag in Gastel was en nu voorgoed bij zijn ouders woont, hier enkele minuten vandaan. En die zelf zo'n groot aandeel heeft gehad in de voorbereiding. Ik denk aan de zang, aan de operette, wat zou hij genoten hebben! Er wordt nog veel over gepraat en nu hij sinds enkele dagen voorgoed hier is, nog meer.

31 december 1957

Een veelbewogen jaar ligt achter mij. Voorspoed, tegenslag, we hebben beiden gehad. De tegenspoed is in de vorige bladzijden aangestipt. Het eerste gevolg van een en ander is, dat het St. Joanneshuis 1 september a.s. opgescheept wordt, de oude broeder Ladislav naar Kapellen gaat. Br. Dir. Willibrord, Canisius en de jonge Emmanuel hier komen wonen. 't Is geen kleinigheid en in feite diep tragisch. Het ergste vind ik dit voor Willibrord, de eenzame, die nu alleen nog als broeder aan die grote school staat met tien leken. Over deze functie is echter niets beslist, blijft hij daar hoofd? En Emmanuel straks? Maar de huisvesting schijnt nu wel vast te staan, economisch is dit natuurlijk beter, daar niet van, maar ook mijn ideaal is altijd geweest, twee huizen, de beide werken in stand houden. Als de parochie ooit opgeheven wordt!! School, patronaat, etc, wat dan? Pastoor Th. Jansen draait zich minstens om in zijn graf. En van den Elzen moet dit nog beleven!

Januari 1958

Op 2 januari hebben we de zesjarige stemming gehad voor het Algemeen Kapittel [het algemeen bestuur] van onze Congregatie. Er moesten 9 kandidaten gekozen worden in het Belgische district, waar toe wij ook behoren. Enkele dagen later kwam er een brief, dat ik een der kapitulanten [kandidaten] ben! Wie had dat ooit gedacht, voor de eerste maal een Nederlandse kapitulant. Behalve vroeger, een zekere Br. Emile Siebelink uit Wouw, die nog wel Generaal Overste geweest is. Ik zie er de erkenning in van de Congregatie voor het Internaat. Op 7 juli moet ik naar Kapellen. We zullen daar met 25 broeders zijn. Italianen, Canadezen, Engelsen en Belgen. God zij geloofd, dat ik dit mag meemaken.

15 februari 1958

Een buitengewoon verlies heeft ons getroffen door het heengaan van Broeder Xaferius Verheijen uit Antwerpen, onze kok. Van het begin af heeft hij de hele opbouw meegemaakt van het Internaat, heeft er ontzettend veel voor gedaan en er alles voor gegeven, zelfs een stuk van zijn gezondheid. Hij was altijd betrekkelijk stil en ik kan nog niet achterhalen, wat toch de oorzaken kunnen zijn van deze onverwachte en plotselinge terugkeer in de wereld. We worden wel zwaar op de proef gesteld, we werken nu met lekenpersoneel in de keuken onder leiding van broeder Canisius! Ik ben zeer blij, dat hij daar het toezicht op zich wil nemen. Gaat het niet meer in Gastel? Ik begin spijt te krijgen, dat ik Wolfslaar destijds niet heb genomen, daar ik er de kans voor gehad heb. 't Lag er zo prachtig! De burgemeester van Breda was er zelf enthousiast over! Prachtige bossen, een mooie vijver, wel oude gebouwen. Dan hadden we misschien nieuwbouw gehad. Ik heb ook al gedacht aan een binnenvaartschool in Breda! Of hier een pensioonaat voor schippersmeisjes en kleinere jongens! Ik zit weer plannen uit te broeien!! En ik heb zoveel van Gastel gehouden en ik heb er zoveel voor gedaan!! Maar dat was het oude Gastel, de oude vrienden. Wat ontbreekt er hier toch veel! En wat werkte bijv. zo'n heemkundekring, zoals wij die hadden, vruchtbaar! Wie weet, wat er nog zal gebeuren in de toekomst!

Pasen 1958

De vakantie is weer bijna om; al de leerlingen zijn naar huis geweest. Het is in deze vakantie zo koud geweest, alsof het Kerstmis was. Met enkele mensen heb ik nog wat gesprekken gevoerd, die voor de historie van belang zijn. Br. Maurice [voormalige kok en koster] is een paar dagen over geweest. De geest in verschillende huizen laat veel te wensen over. De aanpassing blijft achterwege, vele broeders zijn ontevreden, naar het schijnt. Het zal allemaal wel niet zo erg zijn vermoed ik, maar 'ze' willen toch allemaal wel een nieuw Hoofdbestuur straks, mijn naam wordt daarin genoemd. Ik laat dat nu maar voor wat het is. We zullen straks met het kapittel wel eens kijken. Ik heb zoveel andere dingen aan mijn hoofd hier, school, internaat, e.d. dat ik nergens anders tijd voor heb. Schrijven doe ik haast nooit meer, zelfs Vlekke schiet er over. Het monument is nu ver klaar. We moeten echter nog veel doen, willen we het deze zomer 'onthullen'. Het 'interessantste' bezoek was van prelaat Peeters uit Bornhem. Als wij samen een paar uur praten gaat het over ... vroeger, hoe hij hier kwam in 1936, over de Jonge Wacht [jeugdorganisatie], het patronaat, [eveneens] enz. Deze keer ging het ook over het heden. Hij vertelde mij o.a. dat de kapelaans Kloeg en van Dam bij hem geweest waren met Dokter Vonk!! En dat ging nergens anders over, dan over het ontslag van pastoor van den Elzen. Maar hij had ze afgewezen. En was er heel kwaad om geweest. Ik zei hem: volhouden en niet toegeven. Wij ouderen en het grootste deel van Gastel staat achter de pastoor. Hij doet het nog heel goed, misschien

wat sufferig, maar ze moeten hem helpen. En Kloeg wordt nooit pastoor!! zei hij. Wat een acties allemaal, wat een afbraaksysteem. Ik walg er van. Nee, laat van den Elzen nog maar een paar jaar op zijn post blijven. De pastoor weet dit alles, hoorde ik. Hij zal het ook niet prettig hebben bij zijn kapelaans. Je hoort ook niets van zijn gouden feest op 13 juni a.s. "Als hij weggaat, zullen we feesten," moeten die heren gezegd hebben. Wat een mentaliteit toch! 1958

16 juni 1958

Toch is er gejubileerd. Er was geen comite, zoals te doen gebruikelijk. Op vrijdag 13 dezer was de eigenlijke dag. De pastoor had de wens te kennen gegeven hier, bij ons in de kapel, een stille H. Mis te lezen. Wij hadden om half vijf een klein huldeprogramma in elkaar gezet. De prelaat was er en alle kapelaans. Ik hield een korte rede, de kinderen zongen en declameerden en ik bood een portret aan, geschilderd door broeder Majella van ons huis. Hij was danig in zijn schik. Hij staat er mooi op, de armen over elkaar in Hongaarse toog. De ander morgen zijn wij het in de zaal van de pastorie op gaan hangen. Zondag was er een plechtige Hoogmis door de jubilaris opgedragen; de prelaten van Bornhem en Nieuwkuijk waren aanwezig, de oude vriend, de redemptorist pater Jonckbloedt preekte. 's Middags in het Lof dankte de pastoor en was er een drukke receptie en 's avonds een diner. Op 1 juli gaat hij het feest in Bornhem vieren. Alles bij elkaar was het toch mooi en grote voldoening voor de jubilaris zelf. Ik hoor weinig van enige oppositie van de kant van de kapelaans. Op 2 juni hadden we een ander hoge gast te verwelkomen; de bisschop Mgr. Baeten uit Breda. Het was plechtig; ik hield een welkomstrede, de kinderen zongen enz. De bisschop zei zeer verheugd te zijn dat er in zijn bisdom een schippersschool bestaat en wenste broeders, leerkrachten, leerlingen en ouders Gods beste zegen toe. Talrijke foto's werden gemaakt, de pers gaf goede verslagen.

Ook het Vlekké monument is zover klaar. Ik heb zelfs de oude professor Brom kunnen bewegen op 16 augustus a.s. naar Gastel te komen; ik ben er persoonlijk voor naar Wychen geweest. Het wordt een grote West Brabantse gebeurtenis. Het normale schoolleven werd in dit trimester nogal eens onderbroken door allerlei prettige dingen, die bij de leerlingen zeker indrukken meegeven en waaraan zij later mooie herinneringen zullen bewaren. Ik ben mij nu aan het voorbereiden op 7 juli, dan moet ik voor enige tijd naar België, naar het Algemeen Kapittel. In de huizen doen de hardnekkige geruchten de ronde, dat ik... Ik heb me vast voorgenomen mijn uiterste best te doen geen enkel hoog ambt aan te nemen. Mocht ik er echter niet onderuit kunnen, Gods wil geschiede, maar aan deze Stichting zal ik altijd mijn steun blijven geven.

Oud Gastel, F. van Merrienboer.

Wordt vervolgd.

EEN RONDGANG IN GASTEL ANNO 1946

Bijna twee jaar geleden ging ik met enige belangstellenden naar ons museum. Deze personen waren lang geleden of zelfs nooit in Gastel geweest.

Na dat bezoek stonden we in de Dorpsstraat en het viel een van de bezoekers op, dat er naast elkaar woningen stonden met opmerkelijk grote vensters.

Ze waren opvallend groter dan je bij gewone woonhuizen zou verwachten en de vraag kwam dan ook naar het waarom.

Toen realiseerde ik me dat we te maken hadden met een rij panden, die in het verleden winkels geweest waren.

Dat bracht me op het idee om eens te inventariseren welke winkels er in vervlogen jaren gevestigd waren.

Al in het verre verleden waren er bedrijven in Gastel en in jaarboek 1991 staat een overzicht van bedrijven in de negentiende eeuw en in 1991.

Zo'n twee eeuwen terug waren er in Gastel nauwelijks of geen winkels, zeker niet in de vorm zoals we die nu kennen.

Meestal kwamen de kooplieden langs de huizen om hun waren te slijten. Iets, wat tot in de jaren vijftig van de vorige eeuw nog veel voorkwam.

Zo kwamen de bakkers, vishandelaren, melkboeren, de mulder en nog andere verkopers langs de deur.

Wilde men verder iets kopen dan was men in het verleden aangewezen op de markt, waar allerlei waren en vooral voedsel te koop was. Elke plaats heeft wel een markt of marktplein, wat er op duidt, dat overal wel zo'n markt gehouden werd en daarop is Gastel geen uitzondering.

Er kwam ook behoefte aan vaste verkooppunten, vooral in de stad en die werden meestal ingericht op een hoek van de straat. Dat was dan bereikbaar voor de kopers uit minstens twee straten. Destijds was de benaming van een rechte hoek ook winkel en dat zien we nog terug in het woord winkelhaak als hoekvormige scheur in kleding en als timmermansgereedschap. En het woord winkel, dat dus eerst een andere naam voor een rechte hoek was, werd gebruikt voor het gebouw waar je iets kon kopen en was gelegen op de hoek van een straat.

Ook in Gastel kwamen vooral in de loop van de negentiende eeuw winkels. Die waren erg klein en bestonden vaak uit een afgesloten hoek van een woonhuis of werkplaats.

Gastel bestond uit verschillende buurtschappen en omdat de mensen toen nog niet zo mobiel waren, kwamen in die buurtschappen winkels, vooral bakkers- en kruidenierswinkels.

Toen de mensen zich met de fiets konden verplaatsen speelde de afstand naar de winkel niet meer zo'n grote rol en kreeg je meer concentraties van winkels in het centrum, dus in Gastel op de Markt, in de Dorpsstraat en Kerkstraat en de winkel(tje)s buitenaf verdwenen.

Nu de mensen zich ook met de auto kunnen verplaatsen gaan ze ook vaak voor boodschappen naar de stad, wat weer als gevolg heeft dat steeds meer winkels in het dorp verdwijnen.

In dit artikel wil ik een overzicht maken van de toestand in 1946, dus zo 'n 60 jaar geleden.

Die keuze is niet zo toevallig. Een dankbare bron van informatie is de vanaf dat jaar verschenen Sint Laurentiusklok. En in die tijd waren er nog veel winkels, ook zelfs nog buitenaf.

Overigens was het aanbod in de winkels nog niet zo groot. We zaten in de periode van kort na de oorlog waarin nog een tekort was aan allerlei artikelen. Veel winkelwaren waren nog op de bon, zodat je zo maar niet onbeperkt iets kon verkopen of kopen.

In een volgend artikel wil ik wat meer ingaan op de geschiedenis van winkels en bedrijven in Gastel, maar nu volgt er een overzicht van de situatie in bovengenoemd jaar 1946.

Mogelijk is het overzicht van toen niet helemaal volledig en hier en daar onjuist. Reacties zijn dan ook van harte welkom en ook voor gegevens van andere jaren houd ik me aanbevolen.

We beginnen op de Markt. Het middenpunt van onze plaats. En dat blijkt ook uit de huisnummering. Er werd toen nog gebruik gemaakt van verschillende wijken. Die kregen een letter en een cijfer. En de Markt en omstreken kreeg de letter A.

Deze huisnummers werden in 1951 vervangen door de huidige huisnummers. Hier en daar vervielen na 1951 nummers. Ook werd er in sommige straten zoals de Stoofstraat, de Veerkensweg en het Moleneind huizen opnieuw vernummerd.

Ik ben uitgegaan van de huisnummers anno 2006.

Het pand op de **hoek!** Veerkensweg kreeg als huisnummer A I en is nu Markt 1.

Daar woonde destijds bakker H. van der Heyden. Die had in zijn winkel ook een hoekje, dat aangeduid werd met de weidse naam lunchroom. Je kon daar dan ook op zondag [dan waren de winkels in de voormiddag ook open) een ijsje kopen en ter plaatse nuttigen.

De familie van der Heyden verkocht ook levensmiddelen aan huis.

Op nummer 2 was kapsalon J. Engelen gevestigd en daarnaast was de kruidenierszaak van Bruno van Aalst. Die had in het verleden op de Markt ook een benzinepomp gehad maar die was al voor 1940 verdwenen.

Dan kreeg je een paar woningen en op nummer vijf was er een winkel als een soort bazar van huishoudelijke artikelen van P. van den Berg. Achter had hij een klompenmakerij.

Op huisnummer 8 was er het cafe van Toon Peeters, het clublokaal van onder andere G.S.C. [Sportclub Gastel]. Dinsdags kwam daar societeit 'De meelworm' bij elkaar.

Naast cafe Peeters op no. 9 was de kruidenierswinkel van C. Geleyns en die had op Dorpsstraat 5 ook nog een textielwinkel.

Op 10 was gevestigd de winkel van Piet Akkermans, maar omdat zijn vader Frans daar lang gewoond had bleef dat nog lang in de volksmond de winkel van Frans Akkermans. Je kon daar terecht voor drogisterijartikelen en kantoorboeken en achter was nog een schilderswerkplaats, dus die familie was van alle markten thuis.

Op 13 was de smederij van Vervaart en dan was je weer aan de oostkant van de Markt. met als beeldbepalend gebouw Het Hof, waarover in een eerder artikel in ons jaarboek al veel verteld wordt. In dat gebouw was groentewinkel Het Hof van de familie Melsen gevestigd.

Ze verkochten daar ook waar van eigen bodem, want achter Het Hof was een grote boomgaard.

Naast Het Hof was een aanbouw met daarin zadelmakerij en lederwarenwinkel van de familie C. Melsen.

De Dorpsstraat, oneven kant.

Op hn. 5 was zoals al vermeld de textielwinkel van C. Geleyns - Embregts en op 9 was het kantoor van notaris Dekkers en de dominee van de Nederlands Hervormde Kerk woonde op 11. De kerk staat nog steeds op hn 13 en op 15 was de kosterwoning met mevr. van Honk als bewoonster.

Op 17 had je toen nog de meubelmakerij en de damesmodewinkel van S. van Nispen Janssen.

Op 19 was bakkerij en winkel van Heynen Brouwers.

Kleermaker C. Voorbraak had zijn atelier op hn. 23.

Op 27 had Nard Heshof zijn schildersbedrijf en zijn vrouw W. [Mientje] Dingenouts haar bazar 'Modern'.

Huisnummer 33 herbergde de smederij van Klaas den Ronden en op 37 was de textielwinkel van Hack.

45 was het kantoor van waterschap Mark en Dintel en de familie de Jongh had

Zoekt U een nuttig

St. Nicolaas
Geschenk??

dan, bij:

S. P. v. Nispen-Janssens

Meubelhandel A 247

ONTVANGEN EEN
MOOIE COLLECTIE
Rietfauteuils

Alles is peperduur...

maar toch moet er wat zijn

SUIKERFIGUREN. van 25 nu 20 ct.

GEV. CHOC. LETTERS van 45 nu 50 ct.

MARSEPEIN 1e soort van 50 nu 45 ct.

MARSEPEIN prachtgoed van 40 nu 30 ct.

alles per 100 gram

Dus nu met Uw extra bon naar
„DINGO”

De zaak waar U
kwaliteit koopt

U vindt bij ons steeds
ruime sortering in

Heren-
Dames-
Jongens-
Meisjes-
en Kinder-
SCHOENEN.

Ook hebben wij steeds prima kwaliteit
WERKSCHOENEN.

Vakkundige Reparatie-inrichting.
Laat uw schoenen vakkundig behandelen.

G. MANJE-RIDDERS

Onder Rijkstoezicht gedipl. Schoenhersteller

J. v. Iersel-Melissen

Dorpstraat 32 Oud-Gastel

Kachelmaker
en
Koperslager

Handel in emaille en ijzerwaren
en verdere huishoudelijke artikelen.

NUTTIGE

St. Nicolaas
Cadeaux

VINDT MEN STEEDS ONDER

Textiel-artikelen.

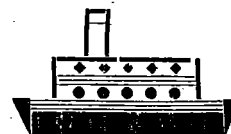
P. C. Bus-Heshof

A 2

Telefoon 250.

DEELNEMER „WIGA.”

ZIE GINDS KOMT...

Ruime sortering

KLEUR- en TEKENBOEKEN
JONGENS- en MEISJESBOEKEN
PASSERDOZEN - SCHOOLETUIS
GEZELSCHAPSSPELEN
POSTZEGELALBUMS en benodigdheden
Grote keuze
KERKBOEKEN en REL. ARTIKELEN
Zie onze etalage!!

JOS. WILLEMEN

Dorpsstraat A 377, Oud-Gastel.

P. HAGENAARS-DE JONG

RUND- en VARKENSSLAGERIJ
Rijpersweg Oud-Gastel Telefoon 285

SPECIALITEIT IN
FIJNE VLEESWAREN

TEVENS JE ADRES VOOR HUISSLACHTING

Om teleurstelling te voorkomn bestel tijdig Uwe

BOTERLETTERS

bij de

Gebr. van Sprundel

Iets nieuws voor
dit jaar zijn onze

Suikerletters!

Koopt in de tijd der winkelweek hier uw

Chocolade en Suikerwerk.

Ook prima Speculaas en Banketletters
met bonvrije artikelen erbij.

M. TAK, Oud-Gastel

Bakkerij en kleingoed.

Wij vervoeren U

vlug
veilig
secur en
niet duur

Ook uw REPARATIES aan uw
AUTO, MOTOR of RIJWIEL
worden vlug en vak-
kundig uitgevoerd

Garage en Taxibedrijf

A. SWEERE

Telef. 228

Radio- en
Rijwielhandel!

C. A. AKKERMANS

Tel 227 Mair A 119

De meest verwende klant slaagt bij ons altijd voor
Costuum, Winterjas of Demie
 van de goedkoopste stof tot de fijnste kwaliteits stof

CHR. ROCKX

KLEDING NAAR MAAT

Rosendaalse Baan D 71d

Oud-Gastel

'n Paar sokken
 of 'n das??

Ooh.....die heeft Vader al zo
 dikwijls gekregen.

Maar van 't jaar zal het een
 fles Klare of Cognac!!!!

De Sint heeft 'n grote sortering
 sterke dranken als.....

**OUDE KLARE, COGNAC,
 FIJNE LIKEUREN EN
 WIJNEN BIJ:**

Wijnhandel en Slijterij

„DINGO”

Aan zeer lage prijzen.

Ingang slijterij door de poort
 Wiga deelnemer

Een degelijk

**ST. NICOLAAS
 GESCHENK**

Is een **MAGNEET**

JOCO

SERVA

PHOENIX

ROVEBO

of een ander **MERKRIJWIEL**

Wij leveren ook **KINDER-
 FIETSEN** vanaf f 35,-

J. HERMES

Rijpersweg A96a Tel. 275

Het adres voor de

Mosquito hulpmoterfiets

Scheer demonstratie

Heden op de openingsdag van de winkel-
 week zal een Philips deskundige in onze
 zaak aanwezig zijn om U beide apparaten
 te demonstreren. Komt dus ongeschoren!!!

Bezieet onze pracht collectie

**Kronen, Lampekappen, Schemerlampen, Radio's
 Stofzuigers, Wasmachines, Wringers. enz. enz.**

De zaak met 's werelds beste merk-apparaten

Alle prachtige Sint Nicolaas Cadeaux.

— **J. W. DE VETH.** —

Hoofdstraat A 164 Wiga Deelnemer Oud-Gastel Tel. 253

Erkend Philips reparateur

Uit voorraad leverbaar:

KUNSTMEST

Super 17 pCt. incl. zakken

Slakkenmeel in pap. zakken

Zaaigranen, Gras- en Klaverzaden

div. soorten en nabouw.

POOTAARDAPPELEN

div. soorten, rassen, klasse, maten.

VEEVOEDERS

diverse soorten.

Probeer een bon en U bent tevreden.

Tegen zeer scherp concurrerende prijzen.

Ook **KOPEN WIJ** alle soorten **GRANEN**

die U moet leveren, tegen de hoogst mo-
 gelijke prijzen à contant.

Beleefd aanbevelend

OOMEN'S GRAANHANDEL, OUD-GASTEL

Voor de a.s. 1e H. Communie

**KEUKBOEKEN, KINDERMIS-
 SAALS ROZENKRANSEN
 met BEURSIES.**

In Communiecadeau's zijn
 wij ruim gesorteerd.

Beeldjes, schilderijen, H. Hartbeelden en
 Maria beeldjes.

Let op onze etalage.—Het goedkoopste adres

B. Heshof-Dingenouts

Bazar—Telf 258

ATTENTIE.

Met hetgeen U op de bon ontvangt
 kunt U moeilijk volstaan. Daarom laten
 wij U niet met een bonnenrantsoen de
 winkel uitgaan. Wij geven U

**LEVERWORST EN
 TONGENWORST**

zonder bon.

Levert bij ons uw bonnen in voor het a.s.

COMMUNIEFEEST.

voor de fijnste Vleeswaren-schotels.

Beleefd aanbevelend

Modelslagerij

W. A. BUS-BROCATUS

Dorpstraat A 167

Tel. 323.

Voor goede schoonmaakartikelen
 komt U naar

Drogisterij Piet Akkermans

BORSTELWERK eerste klas en lage prijs

LAKVERF hoogglanzend.

WATERVERF mooie tinten.

BEHANG zeer modern vanaf 60 ct.

VLOER- en MEUBELWAS.

PRACHT BIJTS 15 tinten, merk Ceta-

Bever, zowel voor vakman als voor leek.

GENEMUIDER BIEZEN BLOKMAT-

TEN, nu maar slechts f 44,-.

DEURMATTEN. Tevens verkrijgbaar

ZEEPDOZEN, keurig model en bakeliet

BABY-BADJES en **BEDKRIJKJES**

Vraagt bij ons inlichtingen over de nieuwe

infra-rood-stralen. **INFRA PHIL**

tegen reumatiek, ischias, spit, enz.

Markt Tel. 274

Voor St. Nicolaas
 hebben wij een grote sortering

**Sigaren
 Sigaretten
 Cabal**

CHR. MANJÉ

VOOR ST. NICOLAAS

PRACHT KINDERFIETSEN

voor jongens en meisjes voor alle leeftijden. Alle kleuren en modellen, ook sport.
 Pracht dingen om te zien. — Ze zijn onverwoestbaar en niet duur.

VANAF F 45.-

DIE ER BIJTIJDS BIJ IS, HEEFT VOLOP KEUZE I

Rijwielhandel GEBR. v. d. BOOM Oud-Gastel

een textielwinkel op hn. 49.

Dan zijn we bij de Koelestraat en in de Dorpstraat verderop was op 51 het schildersbedrijf van Rie van Oosterhout. Op 55 was de slagerij van Wout Bus. Op 59 kon je rookwaren kopen bij C. Sukerbuik en op 61 was elektrozaak van Jan de Veth - Luyten.

Voor een neutje kon je op 63 je keuze maken bij de slijterij van Rinus Dingenouts. Die had daar ook de kruidenierswinkel 'Dingo'.

Simon van Alphen had zijn poelierszaak op 65.

Plaksterten, maar ook ander snoep en brood waren te koop in de winkel van C. van Sprundel op hn 77 en op het achtererf was de bakkerij gevestigd.

Op 79 was schildersbedrijf Luyckx en bij de burens op 81 was slagerij van de Lint. Daar was het soms verkoop van vlees uit noodslachtingen.

Voor naaiwerk was 83 het adres met de zusters Betsie en Marie Brocatus.

85 was rookwaren winkel Mat. Ribbens en ook zijn aannemersbedrijf.

89 was de 'Snoepbazar' van Leo van Hooydonk en tevens zijn bakkerij.

Dorpsstraat, even nummers.

4 PTT postkantoor met Toon Buys achter het loket.

6 Huisarts 't Hullenaar.

8 Achterin het dwarspad was Krijn Broos met zijn zuivelhandel.

14 Het gemeentehuis met de politiepost, waar dronken lui ter ontnuchtering in het kotje moesten.

16 Voor handwerkartikelen en textiel was hier de zaak van Piet Bus - Heshof met achter de timmerwerkplaats.

28 Hier had Marieke Nijman haar sigarenwinkel en je kon er ook stoomgoed brengen.

32 Slager Feddes had hier zijn winkel.

34 Wapenhandel Kuppens.

36 Voor elektro-artikelen was de zaak van Piet van Sundert.

38 De Rolluikenfabriek van de familie G. van Domburg was hier gevestigd.

46 Op dit nummer woonde burgemeester H. Hofland met zijn gezin.

50 Om een pilsje te drinken kon je in cafe In de Drie Snoeken van P. van Merrienboer. Hij was tevens transporteur.

60 Schoenen kon je kopen op 60 bij Dre de Wolf en zijn echtgenote E. Blumenthal had er dameskapsalon Elly.

66 De heren konden voor hun kapsel terecht bij Piet de Wolf op 66.

72 was weer een textielwinkel van de familie Mulders.

74 Bertus Nijman had er zijn zadelmakerij en lederwinkel.

78 was het loodgietersbedrijf van Van Iersel.

80 In zaal Concordia van Bernard Slootmans kon je een dansje wagen en een consumptie nuttigen.

Kerkstraat

Op no 1 cafe Rademakers. Achter dat cafe aan de Dreef stond nog het gebouw van de eerste Gastelse school. Dat was nu een stal en daar konden de kerkgangers die naar de zondagsmis met het gerij gekomen waren hun paard [laten] stallen.

2 Cafe Tramstation van de familie De Wit.

3 De Sint Laurentiuskerk.

4 Hier woonde groenteboer Wout van Merrienboer. Hij bracht zijn groente rond met de bakfiets.

5 Klooster van de zusters van de Sint Bernardusschool. De lagere meisjes-school met de bewaarschool was daarachter.

10 Op deze plek kon je een pilsje drinken in het cafe 'De Kroon' van Toon Luyten, een plek waar menigeen even naar toe ging tijdens de zondagsmis.

12 Herenkapsalon van Cees van Bavel.

13 Hier was jeugdhuis Sint Lutgardus voor de vrouwelijke jeugd, maar in 1946 woonden er enkele gezinnen, die vanuit elders gekomen waren na de oorlog bijv. de familie Beekman en Wendriks.

14 Je kon hier terecht voor petten en herenkleding bij de familie van Beek.

15 Dit pand had als opschrift: 'koloniale waren' en je kon daar kruideniers-waren kopen en er was daar de bakkerij van Marinus Tak.

16 Hier was de slagerij van Geert Vergouwen.

18 Voor brood en gebak was je hier op het goede adres bij Jan Knaap.

23 Hier was het winkeltje van Harry Mees zaadhandel en hij was tevens bietenagent voor de suikerfabriek.

25 Bart Lambregts had op deze plaats zijn loodgieterszaak.

27 In 1946 werd hier bioscoop Rovo van Laurent Vrolijk en Jan Roosendaal in gebruik genomen. Er was tevens een cafe.

29 Gerrit Hoppenbrouwers had op deze plaats een cafetaria en het was tevens een kaashandel.

30 Piet Luyten had hier zijn timmerwerkplaats.

33 Cafe, 't Sluiske van Toon Veraart.

34 Groentenzaak Toon van Hooydonk.

39 Schoenenzaak Manje.

45 Cafe van Zimmeren.

46 Hier was schildersbedrijf van Toon van Merrienboer.

49 Voor rookwaren kon je hier bij Manje slagen.

51 Toon Aarssen had hier zijn kleermakerij.

55 Kantoorboekhandel en bakkerij van Sjors Willemen.

61 Snoepwinkel van de dames Dam.

62 Aannemersbedrijf van Toon van Merrienboer en Toon van Keep.

67 In dit statige huis had dokter van Susante zijn praktijk.

78 Bakkerij van Piet van der Lint.

- 83 De Familie Verstraten Franken had op deze plek een textielwinkel en een transportbedrijf.
- 85 Hier kon je kleding later repareren en behandelen door G. IJzenbaart.
- 87 Garagebedrijf, autorijschool en autoverhuur van Toon Sweere.
- 89 Bakkerij van de gebroeders van den Eynden.
- 91 Dit voormalige muldershuis werd gebruikt als kantoor voor het WO ten behoeve van de distributiedienst. In 1946 waren nog veel artikelen niet in de vrije verkoop, maar je moest daar bonnen voor inleveren bij de winkelier. Deze moest je dan ophalen bij het bovengenoemde kantoor.

Moleneind

De nummering in deze straat is na de komst van het kruispunt van de Kruislandseweg veranderd en we gaan maar uit van de hedendaagse huisnummers (2006).

- 2 Op deze plek had Piet van den Boom zijn autogarage en rijwielhandel.
- 3 Marinus van Kalmhout had hier zijn schildersbedrijf en zijn echtgenote was fotografe.

Roosendaalsebaan

- 1 Aardappelselectiebedrijf van Janus Meeuwissen.
- 68 Op weg naar Roosendaal of op de terugweg kon je hier nog een pintje drinken bij Toon van Merrienboer in cafe de 'Witte Leeuw'.

Steenstraat

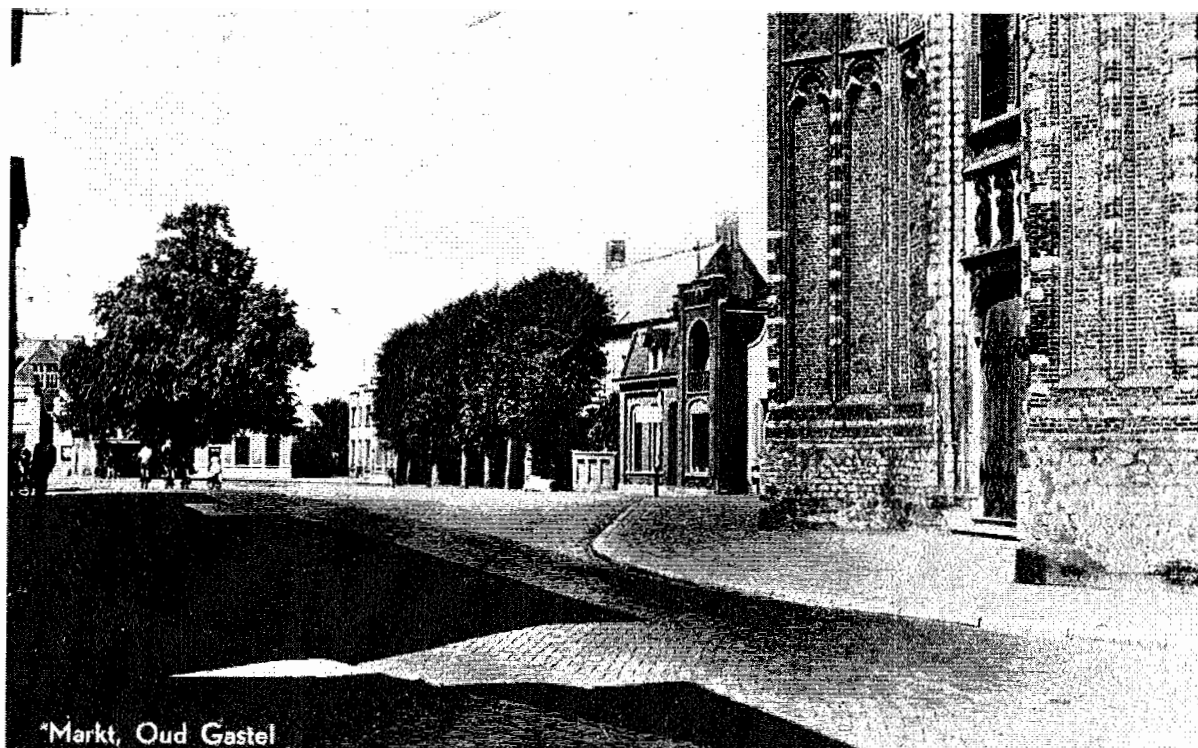
- 10 Op deze plaats was de zaak van de Boerenbond, waar Jac Meeuwissen destijds de scepter voerde.
- 14 Hier vond menig Gastelaar zijn werk in het Nicotinefabriek.
- 20 Melkrijders brachten hier de melk naar toe. Die werd daar verwerkt in zuivelfabriek Hollandia afdeling 'Vacca'.

Kralen

- 24 Autosloper van Kampenhout 'Campie' had op deze plaats zijn autosloperij.

Kuivezand

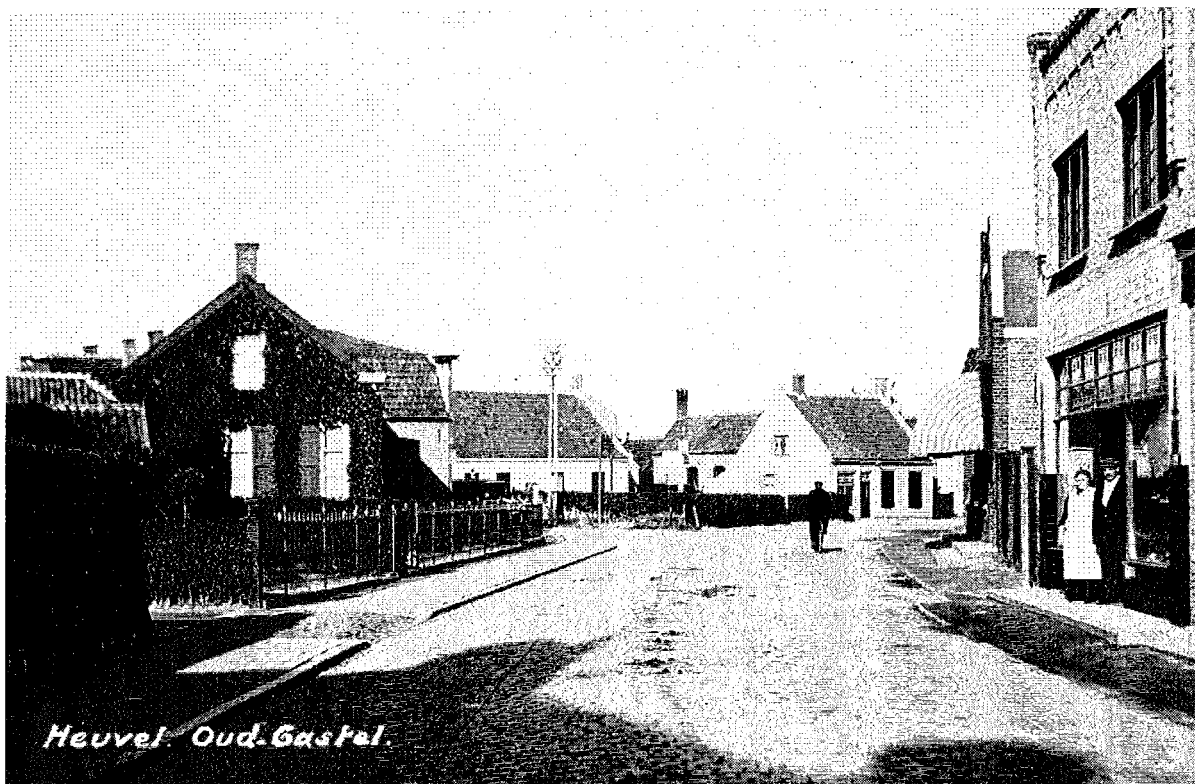
- 1 Bakker van Rijsbergen met bakkerij en kruidenierswinkel.
- 9 Cafe van de gebroeders van Gastel.
- 11 Cafe Goorden met tevens houthandel. Er was o.a. gevestigd handboogschutterij Willem Tell.
- 12 Bakker Geert Heynen Vreugde.

Markt

Dorpsstraat

De Heuvel

Opening VIVO

Zegse Steenweg

- 1 Helemaal buiten Gastel nabij Zegge was hier de bakkerij en het cafe van Cees de Rooy.

Pietseweg

- 7 Voor een pilske kon je hier bij Klaas Houtepen terecht in cafe 'In de Vriendschap'.
35 Jan Schoonen had hier zijn pluimvee selectiebedrijf.

Sint Antoinedijk

- 7 Hier werden bakstenen gemaakt door Steenfabriek 'De Mark'.
11 In de gebouwen van de voormalige suikerfabriek Sint Antoine was een strafinrichting gevestigd. De gevangenen waren NSB-ers uit West - Brabant, die daar nog wachtten op een uitspraak van de rechter over hun gedrag tijdens de Duitse bezetting.
28 De mensen uit buurtschap de Schans konden hier kruidenierswaren kopen bij de Wild.
30 Cafe Roozen.

Standdaarbuitense Dijk

- 6 Cafe Sjors Dictus.

Stoofstraat

Ook deze straat is aan de linkerzijde vernummerd.

- 63 Hier had Cees van Oosterhout zijn timmerwinkel.
67 Textielwinkel en kruidenierszaak van Cees van der Vorst.
71 Varkenshandel van Jan van Dongen.
73 Hier was het cafe van Jansen.

Vierschaarstraat

- 13 Consumptieijsbereiding van Cees Vergouwen.
14 Bloemisterij van de familie Koevoets.
21 Timmerwerkplaats van Henry Doomen.

Meirstraat

- 3 Bakkerij en winkel van Jac Vromans.
5 Janus van Oosterhout met zijn aannemersbedrijf voor metselwerken.
8 Cafe met zaal Place de Meire van Vincent Aarssen en Naantje van Leest.
11 Schoenreparatie Jan Bellemans.
13 Aannemersbedrijf Cees van Ginneken.
14 Parapluiezaak en stoelenmatterij van familie van Dongen.
15 Electriciteitszaak en rijwielhandel van Cees Akkermans.
17 Rookwareenzaak van Lies Bakx-Buis.

- 21 Kruidenierszaak de Spar en textiel van Driek Stoop.
- 27 Metselaarsbedrijf van Marijn van den Eynden.
- 29 Willem Smits had hier zijn schoenenreparatiebedrijf.
- 30 Kruidenierswinkel NGV van Tonna van Merrienboer - Vergouwen.
- 31 Bakkerij en winkel van Krijn Paantjens.
- 35 Bakkerij en winkel van Marijn van Eekelen.
- 37 Klompenmakerij van Jan Kuppens.
- 40 Cafe en danszaal van Frans Kempenaars.
- 42 Kolenhandel van Piet Backx.
- 45 Cafe van den Eynden.
- 46 Vlasbedrijf en oudpapierhandel van Harrie Kempenaars.
- 53 Vlas en aardappelbedrijf van Jan Meeuwissen.
- 55 Cafe Dreefzicht van Goort Mies, tevens vlasbedrijf.
- 56 Graanbedrijf en maalderij van Jan Peeters.

Rijpersweg

- 1 Bakkerij en winkel van Frans van Meerendonk.
- 13 Koperslagerij en loodgietersbedrijf Jan Buys.
- 10 Modelslagerij Piet.Hagenaars.
- 18 Vlasserijbedrijf van de familie van de Klundert.
- 22 Hoefsmederij van Willy de Veth.
- 28 Cafe 'Rust wat' van Toon Rijsdijk.
- 30 Schoenreparatie en winkel van Clemens Jansen.
- 34 Cafe.
- 49 Brandstoffenhandel van Willem de Rooy.
- 63 Aannemingsbedrijf van Cees Cools.
- 75 Boomkwekerij Simon Marcelissen.
- 77 Volksbazar Bram de Waal in de schuur van de familie van den Bosch.
- 82 Rijwielhandel en reparatiebedrijf Jan Hermus 'De Pol'.
- 92 Zuivelhandel van Jac Luyten.
- 112 Kruidenierswinkel van de familie van Unen.
- 114 Cafe 'Koopmans Welvaren' van Bierbooms.

Oudendijk

- 72 Oliehandel 'De Automaat' van Toon Schijvenaars.

Koelestraat

- 6 Kantoor van de Boerenleenbank met kantoorhouder dhr. van Keep.
 - 11 Kruidenierswinkel van Betje van Beek - Dictus.
 - 12 Wagenmakerij van J. Meesters.
 - 28 Zuivelhandel van P. Masseurs.
 - 39 Textielzaak en vishandel van Marijn Koevoets.
- In deze straat woonde ook schillenman Rockx.

Gastelsedijk Zuid

- 1 Cafe van de familie Van Castel.
- 8 Cafe Gastelsveer en laadplaats van Jan Moerings.
- 10 Draineerbuizenhandel en bietenagentschap van Harry Akkermans.
- 11 Aardappelselectiebedrijf van Janus Voorbraak.

P. Peeters.

Bronnen:

- Jaargang 1946 van Sint Laurentiusklok
- Gemeentearchief Oud en Nieuw Gastel
- Diverse adressenlijsten
- Telefoongids 1942

Ook voor U

'n speciale aanb
bieding voor

St. Nicolaas en Winkelweek
bij het besteden van Uw bonnet

• een pak Havermout

• een pak Vermicelli

• 200 gram Speculaan

(zonder inlevering)

van 50 cent thans voor 30 cent
(als surprise.)

Verder zijn we nog ruim gesor
teerd in VERSNAPERINGEN tegen

St. Nicolaii.

Tevens een pracht sortering

LIKEURE

(voor de a.s. Feestdagen)

vanaf f 1.80 per fles.

Door de schaarseste heer
aan blikgroenten hebben we tot
voor ieder nog 1 of 2 bli

APPELMOES

Aanbevelend:

UW KRUIDENIER

Geleijns-Embregts

MARKT.

De zaak die toch steeds
iets apparts voor U heeft

VOORGROTEKEUZE
SPEELGOEDEREN
en nuttige
ST. NICOLAASCADEAU
is en blijft

BAZAR MODERN

Wij brengen vanaf heden een
uitgebreide collectie in
OLIEVERF SCHILDERIJEN
COURANTENHANGERS
BORSTELGARNITUREN
SCHEMERLAMPJES
CONSOLE'S
NAAIBOXEN KRUISBEELDEN

RELIG. BEELDEN
KERKBOEKEN-MISSAAL
ROZENKRANS

Een grote sortering Lederwaren
Heeft U onze KINDERFIETSEN
al gezien? Zeer solied en prach
tig afgewerkt, voor slechts f 22.8

B. Heshof-Dinaenout
BAZAR MODERN — Telefoon 28

MET DE WINKELWEEK
hebben wij 'n speciale
aanbieding in:

Keukengerief
kleine IJzerwaren

Kachels
Sanitair

Tuinbouwgereedschappen
en diverse artikelen.

H. Lambrechts-Kon

Attentie!

Ieder dubbeltje is er een.
Komt daarom naar de schuur
van M. v. d. Bos heer.
Nergens kunt U zo rustig en voordelig kopen
dan bij BRAMMEKE. Even aangelopen

10 pct. korting.

A. DE WAAL

Rijpersweg B 137

Oud-Gastel

Speciaal bericht uit Spanje.

St. Nicolaas komt Maandag 27 November
onze zaak bezoeken van 2 tot 4.30 uur.

Komt u ook onze prachtige sortering

ST. NICOLAAS ARTIKELEN

tijdens dit bezoek bekijken

De kinderen ontvangen een aardige verrassing !
H. VAN DER HEYDEN Wiga deelnemer

**VOLKSDANSGROEP
OUD - GASTEL**

Volksdanssroep Tschaveska

September 1979

Uit de jongeren werkgroep 't Veerke is de volksdansgroep Tschaveska ontstaan. Deze werd opgericht voor een jeugdgroep met een leeftijd tussen zes en tien jaar. Hoeveel leden hierbij kwamen is onbekend, later richtten Wilma van As en Ans Tak de groep jong volwassenen op. De naam van de volksdansgroep is een combinatie van de eerdere volksgroep Tscha en Veska, een Joegoslavische dans. In het begin werd er voor veel Engelse, Joegoslavische en Israelische dansen gekozen. Deze hebben eenvoudige natuurlijke bewegingen en iedereen kon deze dansen gemakkelijk meedoen. Als dansavond werd er voor een woensdagavond gekozen en dat is nooit veranderd. Later kwam er een groep van veertigplus bij, die heden is veranderd in de ouderen groep. De leiding hierover had Wilma van As. Het uitgangspunt van de volksdans was gezellig met zijn allen een uurtje ontspannen en toch nog sportief bezig te zijn. Later werden er ook optredens gegeven; er werd dan voor een gevarieerd programma gekozen met als besluit meestal een doe-dans, dat is een makkelijke dans die na wat oefenen door ieder mee gedanst kan worden. De dansmuziek werd afgespeeld op een cassette-recorder.

November 1984

Ter gelegenheid van het vijfjarigbestaan hield de volksdansgroep een festival, met optredens van dansgroepen uit Zundert-Hoeven en St. Willebrord. Er werd gedanst in Zaal Vogelaars op de Markt in Oud Gastel. De Gastelse volksdansgroep bestond toen uit vijftien personen.

November 1989

Op 24 november werd het tienjarigbestaan gevierd in Cafe onder de Toren bij Jos Maas. Dit is nu de plaats waar elke woensdagavond gedanst wordt. Leidster Wilma van Eindhoven - van As: "Over volksdansen bestaan veel vooroordelen, men denkt alleen aan Brabantse dansen op klompen en hoempa muziek, maar dat is onzin. Ik woon zelf in het oosten van Brabant en daar zijn diverse volksdansgroepen met veel jongeren, maar hier in het westen komt het niet zo gemakkelijk van de grond." Tschaveska heeft haar leden in twee leeftijdsgroepen verdeeld. De ouderen groep brengen vooral Engelse, Amerikaanse en Brabantse dansen in vierkwartsmaat, maar de jongere groep

oefenen vooral dansen uit Balkanlanden en Israel. Dat zijn snelle dansen, op aerobisch en minstens net zo goed voor je conditie. Het mooiste cadeau dat Wilma kan krijgen is een stel nieuwe leden. Ook is in het tienjarige bestaan nog nooit een man lid geweest van Tschaveska. Dat is jammer, want er zijn enorm veel dansen voor paren. Nu moeten onze vrouwen zich als man kleden en dansen. Wilma probeert iedere twee weken een nieuwe dans te introduceren. Ze laat zichzelf bijscholen met cursussen van het landelijke centrum voor amateur-dans.

Weekend Koninginnedag 1993

De Stichting Stedenband Oud Gastel - Stampersgat / Szamotuly organiseert een uitwisseling tussen Oud Gastel en de Poolse gemeente Szamotuly. Graag willen we onze bevolking kennis laten maken met bewoners uit Szamotuly. Daarom organiseert de stichting een grote uitwisseling. Zoals u allemaal gehoord hebt komt er rond de Koninginnedag een groep van ongeveer zestig personen uit Szamotuly als uitwisseling met onze bevolking. Dankzij de gastvrijheid en medewerking van een groot aantal gastgezinnen en instanties is dit mogelijk. Drie dagen lang worden de Polen onthaald op diverse activiteiten. Zo ook bij de volksdansgroep. Donderdagavond worden ze verwelkomd in het Veerhuis door Jantina Haasnoot, na een praatje met koffie en cake erbij vertrokken ze naar hun gastgezinnen. Na een overvol programma vrijdag, met onder andere de geslaagde zeskamp in Stampersgat, volgde 's avonds in het Veerhuis de culturele avond.

Mooi was het optreden van de Poolse volksdansgroep met veel gekleurde en opvallende kostuums, luide zang samen met luid gillen en knallende zweepen. Daarbij werd dit alles begeleid door live muziek.

Daarna mochten ook wij een optreden geven met onze twee groepen.

Zaterdag was vrijaf, wij hadden gekozen voor een bezoek aan Willemstad.

's Avonds was er een koffietafel voor de Poolse gasten samen met hun gastgezinnen en de verdere leden van de volksdans in Cafe onder de Toren, met een feestavond als afsluiting

Zondagmorgen vroeg zwaaiden we onze gasten uit en wensten hen een veilige terugreis naar Polen .

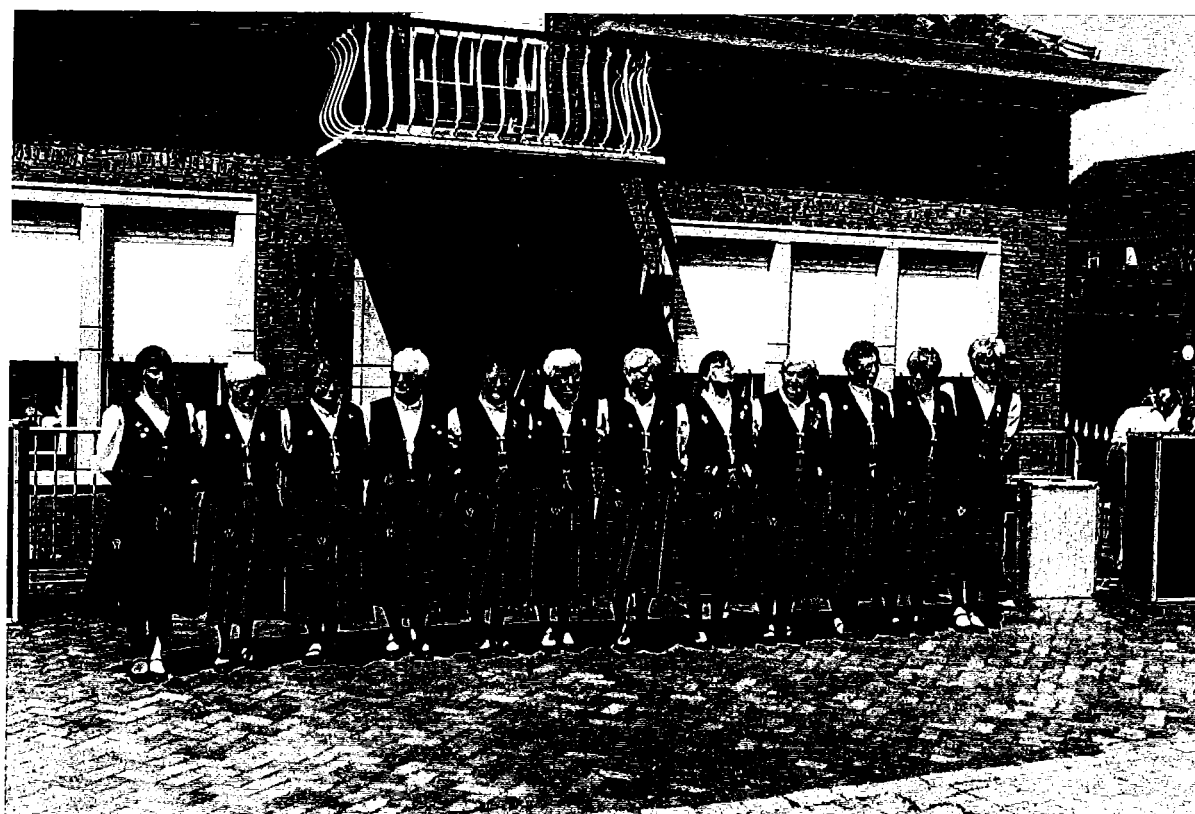
Optredens volksdansgroep:	Vijfjarig bestaan Floricia Schijndel
	Hooghuis Etten-Leur
	Veerhuis Oud Gastel
	Open dagen Creatief Centrum Oud Gastel
	Gemeente Etten-Leur
	Keijenburg Roosendaal

Wilma van Eindhoven - van As
ontvangt bij haar afscheid een oorkonde.

Internationaal Volksdansfestival 14 tot 17 juni 1996
georganiseerd door Tschaveska Oud Gastel

Op woensdag 12-01-1994 neemt Wilma van Eindhoven-van As afscheid van de volksdansgroep Tschaveska. Zij is meer dan veertien jaar verbonden geweest aan de vereniging, waar zij de vrouwen folklorische dansen bijbracht, heren deden helaas maar sporadisch een keertje mee. De reisafstand Schijndel-Oud Gastel maakte het vrijwel onmogelijk dit werk nog langer te blijven doen. Na een gezellige avond met koffie-taart en gezamenlijk dansen werd afscheid genomen van Wilma. Het bestuur bood de scheidende lerares een oorkonde, een horloge en een kaars met daarop de naam van de volksdansgroep aan. Nathalie van Opstal werd haar opvolgster.

Verder had de groep nog diverse optredens met onder andere:

- Het Hooghuis te Etten-Leur
- Bevrijdingsfeesten in Oud Gastel / Stampersgat
- Keijenburg te Roosendaal

De eerste man Dick van de Zande werd lid van de volksdansgroep.

15 Jarig bestaan: Zaterdag 19-11-1995 in Café onder de Toren

Ter gelegenheid van haar derde lustrum houdt Tschaveska 's middags een dansdemonstratie in samenwerking met de andere verenigingen. Dat zijn:

- Floricia uit Schijndel
- Polderina's uit Heiningen
- Elevoda uit Etten-Leur
- Tschaveska jongeren groep uit Oud Gastel
- Tschaveska ouderen groep uit Oud Gastel

's Avonds was er voor de leden met of zonder aanhang nog een leuke feestavond. Begonnen werd er met een etentje, je kon of gourmetten-fondue of steengrillen. Deze maaltijd werd niet gauw vergeten, later werden er nog grapjes over gemaakt, daar de stroomvoorziening van Jos Maas dit allemaal niet aankon. Ondanks dit mankementje wisten de gasten zich kostelijk te vermaken. Voor de muzikale noot werd een DJ uitgenodigd, ook een dweilband 'Wor dut verschil' kwam hulde brengen.

Diverse leden hadden een act ingestudeerd van nationale en internationale artiesten.

Diep in de nacht ging ieder met een goed gevoel naar huis na een geslaagde drukke leuke volle dag.

Donderdag 18-05-1995

Op die dag vertrok weer een gezelschap met mensen naar Polen met onder andere de volksdansgroep Tschaveska met dertien personen uit de jongeren groep. We verlieten Oud Gastel al om vijf uur in de morgen. Vrolijk kletsend gingen we ongeveer half acht de grens bij Oldenzaal over. De eerste koffiестop was bij Hannover .

Eten deden we bij de stop in Maagdenburg, en om twee uur in de middag

vertrok de bus weer voor het vervolg van de reis. Kwart voor vier bij de Poolse grens.

Geld wisselen en snel verder er is nog maar tweehonderdzevenentachtig kilometer te gaan. Eerst naar Poznan, om de negen personen van de gemeente af te zetten, daarna op weg naar Szamotuly, naar het Creatief Centrum. Daar werden we ontvangen, kregen een begeleidster toegezegd voor de vier dagen die we hier verbleven, haar naam was Sarga.

Hierna vertrokken we naar de Highschool. We werden verdeeld over vier slaapkamers, koffers uitpakken, broodmaaltijd en nog lekker een pilsje pakken.

Vrijdag 19-05-1995

Vroeg opstaan, ontbijt en dan naar Poznan 'met de bus. Onze begeleidster liet ons de belangrijkste dingen van Poznan zien en natuurlijk hebben de dames gewinkeld vooral souvenirs en kristal.

We moesten op tijd terug zijn voor het middageten.

Daarna verkleden in kostuum. Want er was een parade van de groepen die zouden deelnemen aan het festival. Deze parade ging door de straten van Szamotuly en werd gadeslagen door veel mensen, die aan de kant van de weg luid stonden te klappen: zo iets waren we in Nederland niet gewend. Bij het sportstadion was het verzamelen.

Netjes in rijen opgesteld werd iedereen voorgesteld. Toen kwamen er vliegtuigen overgevlogen waaruit parachutisten sprongen met aan de voeten de vlaggen van de deelnemende landen, gevolgd door een stel laag overvliegende straaljagers.

Deze waren onderdeel van de show om de gasten te verwelkomen.

Ook was er een grote kermis.

Na de parade werd de ontvangstshow verder voortgezet in de sporthal

De volksdansgroep bestond vijftig jaar en dat werd uitbundig gevierd, met uitnodigingen aan talloze gasten.

De gasten boden Janina diverse cadeaus en natuurlijk de felicitaties voor hun jubileum aan dit alles nam heel wat tijd in beslag.

Daarna terug naar de Highschool, omkleden, een broodmaaltijd . Samen met de Friezen hadden we een leuke avond met zang, gitaar en accordeonmuziek.

Zaterdag 20-05-1995

Deze dag hadden we in de morgen een optreden op een pleintje omringd met flatgebouwen. Hier deden we vier dansen. We hadden het gevoel dat we alleen in de flatgebouwen gadeslagen werden dus het werd een ontspannen optreden.

Daarna straatoptreden op de Russische markt.

Na het optreden nog even wat rond kijken en weer terug want in de middag was het grote optreden in de sporthal.

Het werd een groot mooi festival van alle dansgroepen, waarbij de Portugese

dansgroep er met kop en schouders boven uitstak. De finale was een gezamenlijke dans. Net ingestudeerd voor het begin van het festival. Het publiek gaf ons een staande ovatie, kippenvol.

In de avond was het grote feest in de sporthal.

We hebben lekker gedanst op de Poolse polka's en natuurlijk werd de Portugese dans van het optreden graag na gedanst. Wij vielen ook bij de Denen in de smaak en we kregen al een uitnodiging om volgend jaar ook naar Denemarken te komen.

Zaterdag 21-05-1995

Vroeg opstaan voor de Russische markt, lekker snuffelen, er was van alles te koop. Terug voor ontbijt en bezoek aan de kerk, in kostuum. De kerk zat overvol mensen. Voor de groepen was er plaats gereserveerd, maar verder stond het helemaal vol tot zelfs buiten deuren van de kerk. Enkele van onze dansgroep hadden geen plaats en mochten voor in de kerk bij het altaar plaatsnemen. Na de mis gezamenlijk naar het kerkhof voor een bloemlegging voor de overleden oud-leden van de volksdansgroep. Wat wel opviel was dat heel het kerkhof vol lag met bloemen bij de graven. In de middag bezochten we Korniki Kastel.

De avond was heel rustig, diverse groepen waren al vertrokken, dus eerst al wat inpakken voor de volgende dag en daarna nog wat praten en zo.

Maandag 22-05-1995

Opstaan om kwart voor zeven. Koffers pakken en een laatst ontbijtje voor we weer vertrokken. Om negen uur kwam de bus voorrijden. Daarna afscheid nemen en onderweg werd nog gestopt voor enkele inkopen; langs de weg stonden overal kraampjes met kabouters, ganzen, rieten manden, allerlei doosjes, vazen, glaswerk en natuurlijk sigaretten.

De terugreis verliep gelukkig voorspoedig. We kwamen net na half elf in de avond aan in Oud Gastel.

Jongeren groep Tschaveska

Volksdansgroep Tschaveska heeft een jeugdgroep. De leeftijd varieert van acht tot twaalf jaar. Jonger is het nog te moeilijk om de dansen aangeleerd te krijgen. Nathalie van Opstal heeft aan het begin van het schooljaar op twee Gastelse scholen de kinderen het volksdansen laten zien: "Ik heb ze meteen mee laten doen daar heeft deze groep goed op gereageerd. Dertien kinderen, het valt niet tegen, maar we kunnen nog meer dansertjes gebruiken."

14 juni 1996

Aankomst van de groepen: Tsjechie komt met 26 personen
 Denemarken komt met 42 personen
 Polen komt met 34 personen
 Friesland komt met 33 personen
 Totaal 135 personen

Zij verblijven in het Veerhuis, waar ze hun slaap en verblijfplaats hebben.

15 juni

In de morgen ontbijt van half negen tot tien uur.

Lunch was van half twaalf tot kwart over twaalf.

Daarna gezamenlijk in optocht naar de Marterei, in kostuum natuurlijk. Hierna werd de Marterei officieel geopend. Natuurlijk opende volksdansgroep Tschaveska de dansmarathon op de Marterei, er waren drie podia waar opgetreden werd met Brabantse dansen.

Gevolgd door optredens van de andere groepen op de drie verschillende podia. Gezamenlijk diner was om 19:00 uur in het Veerhuis, gevolgd door een feestavond.

16 juni

Ontbijt om half negen. Daarna omkleden en in kostuum naar de kerk.

Na de mis volgde de lunch in het Veerhuis.

Vanaf 13:00 uur moest er weer opgetreden worden op de Marterei. Het diner was wat vroeger i.v.m. de gezamenlijke dansvoorstelling die om 18:00 uur zou beginnen.

Voor dit optreden hadden we alleen maar Bulgaarse dansen ingestudeerd en onze kleding was hierop aangepast.

Na het dansfestival was ieder de rest van de avond vrij.

17 juni

Vroeg ontbijtje om half acht, want de gasten gaan weer naar huis. Tussen half negen en tien uur verlieten al onze gasten Oud Gastel.

25-01-1997

De jury van de evenementencommissie van Oud en Nieuw Gastel kiest tot sociaal-culturele vereniging 1996: volksdansgroep Tschaveska.

De volksdansgroep organiseerde ook rommelmarkten bij Jos Maas en in het Veerhuis. Heel de vereniging hielp een handje. Spullen werden door mensen aangeboden, vrijwilligers haalden die dan weer op. Ze werden van te voren gekeurd, of ze wel verkocht konden worden of dat het echt rommel was. Weer bij andere mensen van de vereniging werden die spullen dan opgeslagen. Voor een rommelmarkt heb je veel mensen nodig, voor vervoer, voor verkoop, voor

uitstallen en verkopen en natuurlijk om weer op te ruimen. Van die opbrengsten konden dan weer extra uitgaven gedaan worden, bijv. stof aanschaffen voor de kostuums, sjaaltjes, sierkettingen enz.

Tijdens de rommelmarkt werden er ook wel mooie dingen verkregen, die dan weer als prijsjes door konden gaan op de Marterei waarop de volksdansgroep ook een vaste kraam had: ook hierbij kwamen de leden in actie. De laatste jaren werd er voor een visspelgekozen met fotorolletjes. Dit was een groot succes. Ook werden er prijzen door de leden geschonken voor de Marterei, die dan de opbrengst nog groter maakten.

16-05-1997

Op uitnodiging van de Denen vertrok volksdansgroep Tschaveska om twaalf uur in de nacht naar Denemarken. Er gingen dertig personen mee, waaronder voor het eerst in het bestaan van de volksdansgroep, een twaalfstal muzikanten uit Etten-Leur, onder leiding van Mieke Manders.

We stopten na drie uur rijden voor de eerste keer voor een koffie pauze. Bij Oldenzaal gingen we de grens over. Tegen ongeveer zeven uur werd er gestopt bij een tankstation voor een ontbijt. Deze was achteraf wel wat klein voor een zodanig groot gezelschap. Maar iedereen had hier begrip voor en wachtte geduldig zijn beurt af.

De reis verliep voorspoedig, de chauffeur van Vos reizen uit Zevenbergen valt met zijn vlotte praatjes en verhalen, bij iedereen in de smaak.

Om twaalf uur kwamen we in Rodding aan.

Twee uur te vroeg. Maar het was heerlijk weer, dus lekker wat wandelen en zonnen op het gras bij de sporthal Strasse Sondergyden.

Om drie uur werden we officieel ontvangen door Anne-Sophie.

Er was gezorgd voor drinken, koffie en thee en broodjes. Alle gastgezinnen waren ook aanwezig. Nathalie was onze tolk die alles netjes van het Duits naar het Nederlands vertaalde.

Nadat alle gasten aan het gastgezin voorgesteld waren, verlieten we de sporthal om naar de huizen van onze gasten te gaan.

17-05-1997

We werden door onze gastgezinnen naar de verzamelplaats gebracht in Hygum. Daar wachtte onze bus ons op die ons verder naar de jaarmarkt in Gram bracht. Hier hadden we een optreden om half elf. Na het dansen bezochten we de markt, er was ook een kermis bij. Even een verfrissing nemen in de feesttent en dan weer verder, want we moesten weer om twee uur optreden in het bejaardenhuis Ergerhaven. Toen we daar aankwamen zaten de mensen ons al op te wachten. Onder muzikale begeleiding van onze muzikanten deden we ook hier ons optreden en konden op de gezichten van de mensen aflezen dat ze er van genoten.

18-05-1997

Vandaag bracht de bus ons naar Riben.

In optocht met de Nederlandse vlag en in kostuum gingen we door de straten van Riben. Op een leuk klein pleintje brengen we weer een optreden met Brabantse dansen. Hierna buiten verkleden en optreden met buitenlandse dansen. In de avond hadden we in de sporthal nog een gezamenlijke maaltijd. De gastgezinnen hadden gezamenlijk de maaltijd verzorgd. Tijdens het eten werden er cadeaus uit gewisseld en hield Anne-Sophie nog een praatje waarop dan Nathalie weer voor tolk mocht spelen. Verder lekker dansen, zelfs de chauffeur Jack werd bij het dansen betrokken. Rond middernacht was de gezellige avond voorbij.

19-05-1997

Koffers pakken en verzamelen om half elf. We namen afscheid in een grote kring met zingen van enkele liederen, de handen waren gekruist

Daarna persoonlijk afscheid nemen van onze gastgezinnen. Met tranen in de ogen werd er afscheid genomen. Weer was er een leuk en mooi dansweekend om. De bus verliet de sporthal en we werden vrolijk uitgezwaaid door onze vrienden de Denen.

Allen moesten natuurlijk nog wat bijpraten, dus vlotte het best met de heenreis. Bij een A.C. restaurant, nu een grote, namen we de laatste gezamenlijke maaltijd en voor we verder met de bus gingen werd er nog een foto gemaakt als herinnering aan Denemarken.

De muziekgroep lieten we in Etten-Leur achter, waarna we om kwart over elf verwelkomd konden worden door onze familieleden in ons Oud Gastel.

1998

Optreden verzorgingstehuis de Brink in Roosendaal 21-01-1998.

Optreden verzorgingstehuis de brink in Roosendaal 24-06-1998.

Carnaval

Er hebben zich twaalf mensen opgegeven voor een loopgroep met carnaval. Het motto is: Vlieg ur us uit... Na vele voorbereidingen was het dan zover. Op zaterdag 21 februari stonden we om half twaalf als vogels verkleed te wachten om met de optocht mee te lopen. We deelden onderweg kokertjes uit met verschillend soort leutzaad erin. Dit sloeg wel aan bij het publiek. Ook werd onderweg de vogeltjesdans gedaan. Om vier was het zover, de prijsuitreiking!!! Er werd ons net als vorig jaar een vijfde prijs toegekend. Knap toch.

Rommelmarkt

Op 10 januari en 18 april werden rommelmarkten gehouden. Door de grote inzet van onze leden is dit iedere keer weer een succes. De volgende rommelmarkt was op 17 oktober.

1999

Op 30 maart 1999 hebben we in het kader van Springpop bij zaal Koch in Kruisland een volksdansinstuif georganiseerd. Wij mochten gratis gebruik maken van de tent. Aan deze instuif hebben zeven groepen hun medewerking verleend waaronder:

Hellas uit Breda-West,
Corner Hartbreak uit Klundert,
Elevoda uit Etten-Leur,
Schiehallion uit Roosendaal,
Ivanica uit Breda,
Stouter Valley uit Stampersgat, en niet te vergeten
onze eigen volksdansgroep Tschaveska.

Het was een zeer geslaagde en gezellige avond, die we zeker ieder jaar willen laten terugkeren.

Optreden carnavalsspektakel in het Veerhuis te Oud Gastel

Optreden All that Dance in het Veerhuis te Oud Gastel

Optreden in de kerk St.Jozef te Roosendaal

Optreden Open Atelier Route in Oud Gastel

Rommelmarkt

Er zijn weer rommelmarkten op 27-02-1999 en 24-04-1999.

Reis naar Polen 2000

Uitnodiging: Kultuureel Centrum Szamotuly - Organisatie feestcomite 55 jaar volksdans Szamotuly nodigt u hartelijk uit voor het jubileum van de volksdansgroep onder choreografische leiding van Janina Foltyn. Wij ontvangen uw groep 23 juni 2000, aankomst in het begin van de morgen bij het Cultuureel Centrum van Szamotuly, Ul Dworcowa 43 tot uw vertrek maandagochtend.

Gingen we nog in Denemarken vergezeld van een muzikale band uit Etten-Leur, deze keer ging Kees Tak samen met Ben Brouwers en Astrid Kepers met ons mee naar Polen.

22-06-2000

Vertrek bij het Veerhuis om half vijf. Voor het eerst ging de ouderen groep mee naar Polen. Uitgezwaaid door onze familie en kennissen verlieten we Oud Gastel. De bus stopte voor een frisse neus, bezoek aan toilet of gewoon even de benen te strekken. Later proberen enige mensen te slapen, wat niet iedereen lukte

De pascontrole aan de grens ging heel vlug in vergelijking met enige jaren terug.

Bij het plaatsje Swiecko gingen we de grens over.

We werden om acht uur in Szamotuly verwacht, maar weer waren we te vroeg. Dan maar weer een extra keertje stoppen. We kwamen aan bij een klein wegrerestaurant maar dat was nog gesloten, wel was er een schoonmaakster bezig om de zaak schoon te maken. Een geluk was er wel: de toiletten waren open en schoon. Daarna gingen we verder richting Highschool in Szamotuly. Janina van de volksdansgroep Szamotuly, wachtte ons op, verwelkomde ons en wenste ons een leuke tijd toe in Polen. We kregen drie kamers, twee voor de vrouwen en ja, een voor de mannen. De matrassen lagen al op de grond verdeeld en ieder zocht zo zijn plaatsje.

23-06-2000

Na het ontbijt nog een beetje uitrusten van de reis, even in de andere kamers kijken. In de middag was er een mis in de kerk Kolegiata, voor de inzegening van het feest. We moesten allemaal in kostuum. Het was er erg druk met veel gezang en gepreek, waar we maar weinig van verstonden, ook was het erg warm en we waren blij dat we weer buiten de frisse lucht in konden ademen.

's Avonds gingen we naar de sporthal Hala Wacław. Jubileumconcert van de Vereniging Szamotuly. Aansluitend de uitreikingen van de prijzen en diploma's. Ook werden er de cadeaus overhandigd aan Janina voor hun jubileum.

Hierna gingen velen bij het terug thuis komen in het schoolgebouw direct naar bed. Sommigen hadden nog geen slaap, of waren nog niet moe en besloten om nog maar een tijdje buiten te gaan zitten. Na een tijdje zakten we af naar de kelderzaal. Hier hadden we nog een leuke tijd met zingen - drinken - dansen.

24-06-2000

Vroeg weer op voor ontbijt en die morgen lekker vrij.

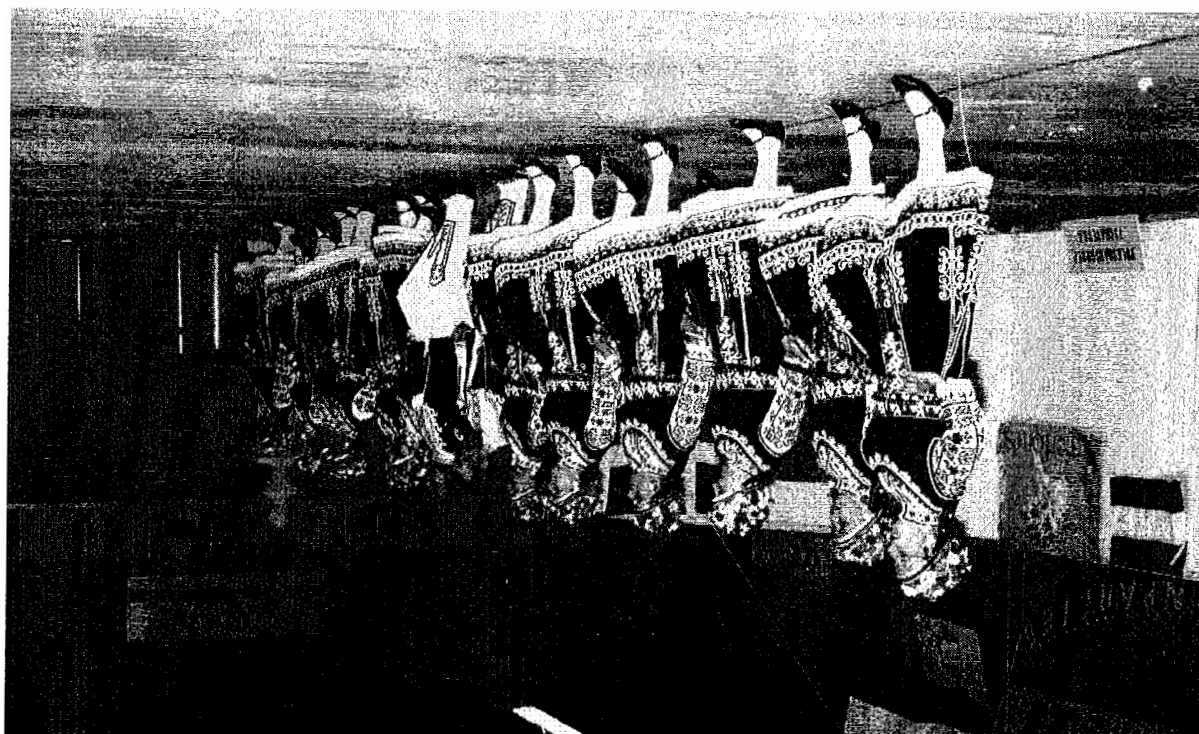
In de middag was een optocht geplant met alle dansgroepen in kostuum, met muziek en vlaggen. Dat was een mooi kleurrijk gezicht. Het was niet zo druk als anders op straat maar het applaus was hartverwarmend. Bij park Zamkoly werd er gestopt en alle dansgroepen gaven daar een dansoptreden, de genodigde buitenlandse groepen waren: Wit Rusland, Tsjechie, Denemarken, Nederland, Duitsland, Portugal en Slovenie.

We hadden speciaal voor ons optreden in Polen een leuke choreografie ingestudeerd van onze Brabantse dansen die we om kwart voor vijf lieten zien.

Na het optreden terug naar de Highschool, verkleden en naar de sporthal Hal Wacław voor de feestavond. Met de gezelschappen (amusement zonder grenzen]. Op de tafels stonden schalen met vlees, brood en er was genoeg te drinken voor iedereen. Alle groepen maakten muziek en presenteerden doe-dansen. Kees Tak samen met Ben en Astrid deden niet onder en gaven een demonstratie van de zevensprong die bij iedereen in de smaak viel, gevolgd door een polonaise.

Na het afsluiten van de feestavond hebben we nog even door gefeest in onze kelderzaal

Optreden in Ribben, 18-05-1997.

Optreden in Riben, 18-05-1997

25-06-2000

Vroeg ontbijt voor de bezoekers aan de Russische markt. Lekker snuffelen tussen allerlei spullen die daar maar uitgestald lagen. De kramen waren niet te tellen. Met souvenirs en andere spullen kwamen we in de Highschool terug.

Daarna bracht de bus ons in de middag naar Obrzycko dat tachtig kilometer verder op lag, daar hadden we een optreden in het park.

In de avond vermaakte Kees Tak ons met zijn accordeon en zang

26-06-2000

Ontbijt kwart over zeven, maar hiervoor moesten eerst alle koffers en materialen in de bus geladen worden, en zeker niets vergeten.

Om acht uur zat iedereen in de bus. Janina nam afscheid en wenste ons een veilige reis naar huis. De terugreis ging snel, gebruikelijke stops. We gebruikte bij Holten onze laatste gezamenlijke maaltijd. Om elf uur kwam de bus weer bij het Veerhuis voor rijden.

2001

Optreden bij de ruiterdagen in Oudenbosch.

Optreden Boerenmarkt in Rijsbergen.

Optreden Rozelaarfeesten Roosendaal.

Optreden verzorgingstehuis Dinteloord.

Optreden verzorgingstehuis Wiekendaal Roosendaal.

2002

Optreden Poolse gasten uit Szamotuly in Hotel Tivoli te Oudenbosch

Optreden verzorgingstehuis de Haven Dinteloord

Optreden Klundert

Optreden Havenfeesten Etten-Leur

2003

Optreden zorgcentrum Onze Steden in Steenbergen.

Optreden basisschool De Sponder in Roosendaal.

Optreden in Nieuw-Vossemeer.

Optreden zaal Irene in Willemstad.

Optreden Smidje Verholen Veerhuis Oud Gastel.

Optreden verzorgingstehuis Zevenbergen.

Optreden Huize Zevenbergen.

Optreden Kerstmarkt Boerenbond Oud Gastel.

2004

Optreden basisschool de Watermolen in Roosendaal.

Optreden Vestigingsfeesten Willemstad.

Optreden Wiekendaal in Roosendaal.

Optreden Westhoek in Zevenbergen.

Optreden zorgcentrum 't Hooghuis te Etten -Leur.

2005

Optreden zorgcentrum Nieuwe Haven in Dinteloord.

Optreden Schaapscheerderfeest Nisse Zeeland.

Optreden verzorgingstehuis St.Elisabeth in Roosendaal.

Optreden verpleeghuis Moerweide te Roosendaal.

16 april 2005: Rommelmarkt

Het was onze laatste rommelmarkt dus alles moest weg. We hebben nog veel verkocht voor kleine bedragen en wat overbleef, is naar een andere rommelmarkthoudster en Stichting Philip te Roosendaal gegaan.

2006-09-22

Optreden nieuwjaarsconcert D.S.R in Roosendaal

OUD, DE DUVEL IS OUD!

In het jaarboek van 2005 werd niet opgenomen de lijst van Gastels oudsten. Dit hield verband met het bijzondere karakter van die jubileum-uitgave.

In dit jaarboek komt weer wel de lijst van Gastels oudsten per 1 november 2006.

In oktober jl. werd de Wozoco-flat Blankershof aan de Dragon in gebruik genomen. Verschillende personen, die tijdelijk in verzorgingsflat Zellebergen in Oudenbosch woonden zijn nu [weer] in Gastel komen wonen. Daarvan zijn erbij die vroeger Oud Gastel als woonplaats hadden en daarnaast enkele nieuwelingen, die misschien weer terug naar Oudenbosch verhuizen, als de Zellenbergen daar vervangen is door een Wozoco-complex.

Uit de lijst van 2004 zijn verdwenen:

- Dhr. Willem Tak. Hij overleed op 18 juni 2005, toen hij bijna 102 was.
- Dhr. Alfons Scheepens. Hij verhuisde nog in 2004 naar Roosendaal, maar is daar overleden op 3 juni 2006.
- Ook Martinus van den Broek staat niet meer op de lijst.

De lijst van dit jaar is wat langer geworden. Zo komen alle personen, die in 2004 nog op de lijst stonden weer terug, zij het soms op een 'lagere' plaats.

De lijst van Gastels oudsten is nu als volgt:

	<u>Geboortedatum</u>	<u>Naam</u>	<u>Adres</u>
1	28-05-1905	mevr. C. van Rijsbergen - van Oosterhout	Dragon
2	25-01-1907	mevr. C. H. Fens - Nuijten	Dragon
3	09-09-1908	mevr. D. Voeten - Clarijs	Dragon
4	05-05-1910	mevr. M. Luijckx - Lazeroms	Dragon
5	15-06-1910	mevr. E. Dingemans - Roozen	Zuiddijk
6	05-11-1910	dhr. H. Ernest	Dragon
7	19-09-1911	mevr. P. Hommen	Gastelsedijk Z.
8	07-09-1912	dhr. P.F.A. Akkermans	Markt
9	13-07-1913	dhr. J. van Merrienboer	Meirstraat
10	24-09-1913	dhr. C. Huijbregts	Opperstraat
11	10-10-1913	dhr. L. van Hooydonk	Molenweide
12	10-10-1913	mevr. E. van Oosterhout - van den Clundert	Molenweide
13	29-11-1913	mevr. C. Franken - Frijters	Dragon
14	09-01-1914	dhr. M. Aanraad	Steenstraat

INTERVIEW MET DE HEER LEONARDUS VAN HOOYDONK

De heer Leonardus van Hooydonk is een van de oudste inwoners van Oud Gastel. Hij is vier oktober namelijk 93 jaar geworden.

Familie van Hooydonk

Leonardus, Leo of Nard van Hooydonk werd geboren op 4 oktober 1913 als tweede zoon van Petrus van Hooydonk en Dymphina Jansen. Zijn vader was meelhandelaar en koetsier bij de bekende familie Dautzenberg in de Kerkstraat (nu het huis van dokter Walet]. Daar recht tegenover stond ook het ouderlijk huis van de familie van Hooydonk. Naast vader en moeder van Hooydonk waren er vier kinderen. De oudste zoon heette Toon, daarna kwam Leonardus of Nard, daarna Jan en de jongste was een meisje, To geheten.

Toon had een bekende groentewinkel in de Kerkstraat in Oud Gastel. Jan en To vertrokken later naar Roosendaal.

Schooltijd en jeugd

Nard ging eerst naar de openbare school in de Steenstraat, met bekende onderwijsnamen als meester Brocatus, Sengers en de Jongh. Later ging hij naar de nieuwe Rooms Katholieke school van de broeders in de Veerkensweg, de Sint Joannesschool, waar ook bovengenoemde schoolmeesters benoemd waren samen met broeder Willibrord en broeder Canisius. Dit waren broeders van de orde van Mgr. Scheppers uit Mechelen in België, ook wel broeders van Onze Lieve Vrouw van Barmhartigheid geheten.

In het begin van de schooltijd werd er nog gewerkt met een lei en een griffel om er op te schrijven. "Later kwamen de banken met de bekende gaatjes voor de inktpotjes, waar je zo lekker mee kon knoeien," zei Nard.

Hoofd van de St. Joannesschool in de Veerkensweg was meester Nuchelmans. Nard zong graag liedjes en kwam zodoende al snel in het kerkkoor terecht, toen met als dirigent broeder Canisius. Onderweg naar school en in zijn schaarse vrije tijd deden ze allerlei kinderspelen, toen kon dat nog gewoon op straat! Nard noemde tikkertje, wegkruipertje, knikkeren vooral en ook 'repen'. Dat laatste ging met een ijzeren wiel en een haak of een houtje, om hem te laten rollen. Onderweg naar school mocht knikkeren niet, want daar kreeg je vieze handen van. Dat werd 's morgens dan ook gecontroleerd met de handen plat op de bank en wie vuile vingers had kreeg er tikken met een liniaal op! "We hadden heel wat tuf (spuw!) nodig om ze van te voren een beetje schoon te krijgen," vertelt Nard. Als straf op school was in de hoek staan en op je knieën voor het bord zitten dagelijkse kost voor sommige kinderen.

Na en voor schooltijd moest er ook in het gezin al meegewerkt worden. De jeugd werd niet zo verwend als tegenwoordig, zegt Nard. Vader van Hooydonk had een grote moestuin tegenover de melkfabriek van de Vacca en daar

moesten de kinderen meehelpen bij het aardappelen zetten en rapen, groenten zaaien en oogsten. Daarnaast was er ook huishoudelijk werk te doen, kachel-hout maken enz. Vakantie houden was er toen niet bij, al gingen ze 's zomers wel eens stiekem zwemmen in de Bansloot. Dan moest er een van de jongens op de loer staan, als de anderen in der blootje het water in gingen. Een keer werden ze bijna getrappeerd door agent Jobse met zijn hond. Nard met zijn vriendjes het water uit, het bundeltje kleren gepakt en er 'in natura' snel vandoor langs het pas gemaaide graanveld vol met korte scherpe stoppels. Wat had ik toch zere pootjes, zegt Nard, ik voel ze nou nog!

Nard kon heel goed leren en was een pienter baasje, die naast koorzangertje ook misdienaar werd, elke morgen vroeg op en elke dag naar de kerk!

Nard was ondertussen een 'Duveltje doe al' geworden, die allerlei karweitjes deed, voor thuis, voor de kerk en de school. Misdienaar spelen vond Nard toch wel leuk, vooral als er met wijwater en wierook gewerkt moest worden! De kapelaan zou dat werken met het wierookvat eens een keer voordoen, niet dat normale gezwaai, maar hij zei, je moet hem ronddraaien, dan gaat het vuur, die ronde zwarte kooltjes, goed branden. De kapelaan deed het voor en hij draaien, zei Nard en hij hield ineens op, net toen alles net boven zijn kop zat. Alles viel er uit en hij kreeg alles echt op zijn kop en hij rookte en stonk als een echte 'duvel'! Ik zorgde, dat ik wegkwam!

Mooie herinneringen heeft Nard ook nog aan de eerste en plechtige Heilige Communie, die hij deed. Vooral de plechtige Heilige Communie op 12-jarige leeftijd was een hele grote gebeurtenis. Thuis werd er een feestje rond gevierd met cadeautjes en 'strooien'. Bij dit laatste kwamen de kinderen uit de buurt met papiersnippers de communicant bestrooien. Maar van te voren moest wel eerst de catechismus van buiten worden geleerd en foutloos opgezegd worden! Dit gebeurde bij de broeders, die toen nog in de zo genaamde Harmoniezaal woonden in de Kerkstraat. Dit mooie gebouw is nu in tweeën verdeeld, een stuk als etalage voor de loodgieter en de andere helft is woonhuis. (staat op dit moment zelfs te koop!] Nard vertelt, dat zij dan met de groep kinderen op stoelen rond het biljart werden geplaatst. Dan begon de eerste met zijn vragen en antwoorden en op teken van broeder Canisius moest dan de volgende invallen en doorgaan. Wee je gebeente, als je niet oplette en als de vragen en antwoorden niet wist! Maar het feest maakte alles weer goed. Het was tegelijkertijd een afsluiting van het lagere schoolleven. Je kon nu of verder leren of gaan werken.

Het volle leven in en aan het werk

Maar verder leren zat er jammer genoeg niet in voor Nard, vader had al een 'dienstje' voor hem gevonden na schooltijd en wel bij bakker Siemons in Hoeven.

Nard vertrok op 13-jarige leeftijd als bakkersknechtje voor dag en nacht naar Hoeven. Het loon bestond uit kost en inwoning en als Nard goed zijn best deed

kreeg hij soms ook een zakcentje van bakker Siemons. Hij bleef er 5 jaar werken en leerde allerlei soorten brood bakken, maar banketbakken was er niet bij in Hoeven. Dat leerde Nard tussendoor bij de bekende bakker Buijs [ja, die van de negerzoenen!] in Oudenbosch. Waterleiding was er in het begin bij de bakker in Hoeven nog niet en dan moest Nard met grote teilen het water bij de pomp gaan halen. Alles werd toen in de bakkerij nog met de hand gedaan. En ook moest het brood nog rond gebracht worden met een grote mand voor op de fiets, maar dat deed de bakker meestal zelf en niet de knecht, zei Nard. In het weekend kwam Nard op de fiets naar Gastel, terug naar de familie van Hooydonk in de Kerkstraat.

Ontspanning en uitgaan

Zoals Nard al eerder vertelde, was er weinig vrije tijd over, ook voor de jeugd vroeger. De kerkelijke feesten en gebruiken werden gevierd, met in het weekend de verplichte zondagse kerkdiensten met 's middags het Lof.

En daarna de Heilige Familie voor mannen en jongens, een godsdienstige vereniging met elke zondag zang en preek toe. Maar je had er contact met je vrienden door, zegt Nard, en je liep soms onderweg ook wel eens een aardig meisje tegen het lijf natuurlijk. De broeders zorgden voor ontspanning in het patronaat, waar je kon biljarten en kaarten. Ook was er een toneelclubje, waar Nard ook aan meedeed. En voetballen kwam toen ook in de belangstelling, het waren allemaal wilde clubjes toen. En we gingen ook naar het wielrennen kijken. Maar de belevenis van het jaar was natuurlijk begin augustus de Gastelse kermis! Daar werd naar uitgekeken en heel het jaar voor gespaard. Samen met zijn kameraad Jef Mol [die had later een bekende slagerij in de Dorpsstraat] trok Nard er op uit. Nard danste namelijk heel graag. En ik kon goed dansen, al zeg ik het zelf, zegt Nard. Maar de geestelijkheid zag dat rond die jaren niet graag, zei Nard. Dansen was 'onwelvoeglijk zagezegd! Zouden ze nou eens moeten komen kijken, zegt Nard! Maar ja, ze konden het op het laatst toch niet meer tegenhouden. Ja, die kermissen was heel leutig, zegt Nard. We gingen de cafes af, waar meestal een orgel stond te draaien. Ja, dat kon er ook wel eens rauw toegaan dan. Maar we hebben toen ook heel wat plezier gehad en veel gelachen. We gingen ook in de buurt de kermissen af. Naar Roosendaal, naar Kalsdonk, naar Kruisland, naar Oudenbosch enz. Na de laatste H. Mis 's zondags spraken we dan meestal af, waar we naar toe gingen. Ook was ik inmiddels lid geworden van de Gastelse Harmonie, zegt Nard en dat gaf ook weer zijn 'verzet'!

Werken in een eigen Bakkerij

Intussen was bakkerij In de Weij gestopt in de Dorpsstraat in Oud Gastel en die bakkerij stond te koop. Ik was tegen de twintig, zegt Nard en ik wou wel op mijn eigen gaan werken, dat bracht meer op als werken in loondienst. Maar ons vader had niet zoveel geld, maar hij ging er toch op af en zette een

bepaald bedrag in!

Dat bleef drie dagen zo staan en om kort te gaan, ons vader 'had de bakkerij aan zijn broek' zagezegd. Ik was blij natuurlijk, zegt Nard, maar ik denk dat dokter Dautzenberg wel wat geld uitgeleend zal hebben! aan ons vader. Ik ging opgewekt aan de arbeid, geholpen door heel de familie. Maar het was heel hard werken. Altijd 's morgens om vier uur op, want er komt heel wat kijken bij dat brood bakken. Meel afwegen, deeg klaarmaken, het rijzen met gist in het deeg. Dan het klaar maken van de 'broodbussen'. Ondertussen was de oven op temperatuur gemaakt met hout en daarop de zo geheten 'briketten', een speciaal soort kolen en als dat goed was gingen de broden de oven in! Daar was je dus wel enkele uren mee bezig, zegt Nard, maar je mocht van de gemeente toch nooit voor 's morgens tien uur je broden 'uitventen'. Van te voren moest ik ook met mijn teilen naar de pomp op de Markt om water te halen, want in het begin had ik ook geen waterleiding!

We hadden in het begin ook nog niet zoveel soorten brood, ik begon met rond bruin en wit brood en kadetjes. Ook rozijnenbrood was gewild, dus geen krentenbrood, wat de mensen meestal zeggen. Rozijnen zijn makkelijker te verwerken in het brood en veel lekkerder dan krenten. De rozijnen werden 's avonds van te voren in het water gelegd om te 'wellen' en dan 's morgens in het brood verwerkt. We hadden ook een winkeltje erbij, waar in het begin mijn zuster To in meehielp. Het moeilijkste was, van te voren te weten, hoeveel broden je moest bakken en dus te weten, hoeveel klanten je had, zegt Nard. Want er waren bakkers zat in Gastel. En Nard noemt er enkele op. Op de Meir, bakkerij Vromans, van Eekelen en Paantjes. In de Dorpsstraat van Sprundel en van Hooydonk. Op de Markt bakker van der Heijden. In de Kerkstraat bakker Knaap, van de Lint, van den Eijnden. En er waren er waarschijnlijk nog wel meer, zegt Nard. Dus Nard moest er wel voor werken, om zijn klantjes te winnen. Dat ging er soms fel aan toe, zegt Nard, maar ik kreeg voldoende klandizie om mijn zaak op peil te houden. Ook de producten in mijn winkel werden uitgebreider en die nam ik met mijn brood tegelijk mee naar de klanten. Koffie, suiker, boter enz. In de weekenden hield ik zelf de boekhouding en de bevoorrading bij.

In die tijd waren de mensen niet rijk, zegt Nard, het waren de jaren dertig, de zo geheten 'crisisjaren'. Dus je moest heel hard werken, om er zelf een boterham aan over te houden

Ik was een druk baasje, zegt Nard, maar ik zou er toch graag een vrouw bij hebben!

Trouwen en een gezin opbouwen

In die tijd gingen de mensen ook wel eens met de bus naar Antwerpen. Mijn kameraad Jef Mol en ik zouden meegaan naar de opera. We gingen met de bus vanuit Roosendaal en we moesten op 'Kasdonk' op stappen. Er werd wat afgepraat, zoals dat gaat en er was ook een man met een schoon 'meske' bij,

Familie van Hooydonk

Toon en Leo

Nellie en Nard van Hooydonk

Familie van Hooydonk met de 25-jarige bruiloft

zegt Nard. Ik dacht, dat is een stel, dus dan 'gedraag oe eigen'. Het was een mooie uitvoering en we hadden onderweg nog een pilske gepakt. In Roosendaal aangekomen, was het 'oudoe' en wij naar Gastel. Een week of wat later zouden Jefke en ik weer naar Roosendaal gaan, maar Jefke kon niet mee. Dan ga ik alleen, dacht Nard en zo gezegd, zo gedaan. Hij kwam op Kasdonk aangereden en zag die jongen van dat 'meske' staan. Ik stopte, om een praatje te maken, zegt Nard en ik vraag hoe het met zijn meske gaat. Dat was mijn meske niet lacht die kerel, dat was mijn zuster! Ik zal ze wel eens even roepen, zegt hij en hij de Smoorstraat in, want daar woonden ze. Nard vraagt, of ze niet een eindje mee gaat fietsen en laat ze nou ja zeggen! Ze heette Petronella van Oorschot of gewoon Nellie. Haar vader werkte bij het spoor. Van het een kwam het ander en Nard viel in de smaak bij Nellie en bij haar familie. Na enkele jaren verkering werd er op 30 augustus 1938 bruiloft gevierd in het Smoorstraatje. Het was stik gezellig, zegt Nard, maar er werd niet te lang gefeest, want 's morgens was het weer vroeg op, want brood moet er altijd zijn! Hij herinnert zich nog een leuk voorval van de bruiloft, want opa van Oorschot werd met de taxi naar huis gebracht. Hij had waarschijnlijk nog niet dikwijls in een auto gezeten toen en met het instappen ging hij met zijn voeten op de zitting en met zijn achterste op de leuning zitten! Het kan natuurlijk ook van iets anders geweest zijn, zegt Nard met een drinkende beweging!

Zijn vrouw was snel ingeburgerd in Gastel en was een goede hulp in de bakkerij en de winkel. Het kinderen 'kopen' zal een probleem worden, had de dokter eens gezegd, nadat zijn vrouw eens op spreekuur was geweest. Maar een tijdje later waren er betere berichten en de eerste baby kondigde zich aan. De oudste was een zoon, geboren in het oorlogsjaar 1940, die Piet werd genoemd, naar zijn grootvader. Daarna kwam een meisje, To genaamd. Toen kwam Jantje, die als kleuter vroeg zou sterven. Daarna Toon. Keesje stierf, slechts enkele weken oud. Toen kwam Dientje, later weer een Jan en ten slotte Tonnie en Leonarda. Dus er zijn gelukkig nog zeven kinderen in leven, die inmiddels een zestiental kleinkinderen en achterkleinkinderen hebben voort gebracht. Ook de kinderen hielpen later mee in de winkel en de bakkerij. Brood en boodschappen thuis bezorgen, folders rond brengen enz. Gelukkig heb ik ze allemaal kunnen laten studeren, zegt Nard. Ze hebben nu allemaal een goede baan. Jammer genoeg woont er geen kind meer in Gastel, maar wel in de buurt. Nard heeft tot ruim na zijn 65ste jaar gewerkt in de bakkerij. Samen met zijn vrouw en kinderen hebben ze de zilveren en gouden bruiloft in 1963 en in 1988 thuis in de Dorpsstraat gevierd.

Het werk in de bakkerij werd langzamerhand gemoderniseerd en aangepast aan de eisen van de tijd. Er kwamen allerlei voorschriften en regels van hogerhand op allerlei gebied, van milieu tot volksgezondheid. Nieuwe bak- en broodmachine's deden hun intrede, ook in de Dorpsstraat bij bakkerij van Hooydonk. [nu nummer 89]. De producten en het assortiment werden steeds uitgebreider. Dus ook steeds meer werkzaamheden.

Sluiting van bakkerij en winkel

Maar al gauw werd duidelijk, dat geen van de kinderen de zaak zou willen voortzetten. Dus werd het ten slotte de zaak afbouwen en op den duur werd er besloten de bakkerij en winkel te sluiten.

De zaak werd verkocht, toen alle kinderen uithuizig waren geworden en vader en moeder van Hooydonk gingen begin jaren 1990 in de Bejaardenflat de Molenweide, Beemd 422 wonen. Daar hadden ze samen nog enkele gelukkige jaren, maar moeder werd ziek en overleed op 23 januari 1997. Nard bleef alleen achter, maar de kinderen lieten hem niet in de steek.

Nard zelf was al enkele jaren actief in de Bond van Ouderen, waar hij een toneelclub had opgericht, die hij zelf regisseerde. Bij verschillende gelegenheden traden ze dan op. Als een lid moeilijk ter been was, ging Nard hem of haar achter op de fiets ophalen voor de repetitie! Ook was en is Nard handig met zijn vingers. Hij had in Roosendaal een bedrijf ontdekt, waar hij houtafval kon krijgen. Nard er op af. En zo maakte hij talloze spulletjes van hout, zoals opbergkistjes en kerststallen. Ik deed dat vroeger thuis ook al voor Sinterklaas bij de kinderen, zei Nard. En de oudste, slimme Pietje zei dan, dat is niet van Sinterklaas, maar van jou, he pap?!

Ook had Nard in 1956 een visclub opgericht in Oud Gastel en wel het 'Bliekske' genaamd. Bij zijn 25- en 40-jarig lidmaatschap werd hij daarbij hartelijk gehuldigd in cafe Vogelaars op de Markt. Ook was Nard jaren de waterkeurder voor de vissers bij wedstrijden en dergelijke. Dit jaar mei, was hij dus 50 jaar lid van het Bliekske!

Met weemoed denkt Nard terug aan de 'oude' Molenweide. "Van mij had hij niet afgebroken hoeven te worden," zegt hij. Maar hij vindt de nieuwe flat ook wel mooi, maar ik zie zo weinig zegt hij en het is zo stil geworden! Hij heeft alle dagen wel zijn 'natje en zijn droogje'. Hij leest nog vol belangstelling de krant, wordt geholpen, wanneer het nodig is en hoopt zo nog vele jaren mee te kunnen, op naar de honderd!

Het zij hem van harte gegund, want zijn ogen geeft hij goed de kost en je maakt hem niets wijs!

Hij kan nog praten als Brugman en mijn bezoek aan hem was zo voorbij. Tot slot mocht ik nog zijn foto's bekijken, waarvan er enkele dit artikel opfleuren.

Oud Gastel, 4 september 2006

F. van Merrienboer.

50 JAAR KATHOLIEKE VROUWEN ORGANISATIE (K.V.O.)

Onlangs kreeg de redactie een overzicht van 50 jaar activiteiten van de KVO. Dit was in 1999 opgemaakt door Lia van Oosterhout - Mulders in de vorm van een lezing t.g.v. de viering van het 50-jarig bestaan van deze vereniging op 19 november 1999.

Vooraf

Katholiek Nederland was in de eerste helft van de vorige eeuw verdeeld in standsorganisaties. Zo had je de Katholieke Arbeidersjeugd [Kajotters] en een Katholieke middenstandsvereniging. En ook voor de boerenstand was het wenselijk dat die georganiseerd zou worden. Voor de mannen en jongens waren al in de jaren twintig van de vorige eeuw de Rooms Katholieke Boerenstand en de Rooms Katholieke Jonge Boerenstand.

Voor de meisjes en dames was er nog niets, want de emancipatie was nog niet zover dat meisjes en vrouwen in verenigingsverband mochten optreden. Vooral de bisschop van Breda was wat betreft terughoudend. Pas na de oorlog ontstonden en dan nog maar 'oogluikend toegestaan' verenigingen voor dames en meisjes.

Een van de eerste vrouwelijke verenigingen in ons bisdom, die met bisschoppelijk toestemming werd opgericht was de Gastelse Rooms Katholieke Boerinnenbond. Deze werd op 18 november 1949 opgericht.

De grote animator was destijds kapelaan W. van Dam, die aan de wieg stond van verschillende verenigingen in Gastel met het doel om ook de dames en meisjes in verenigingsverband actief te laten deelnemen aan het maatschappelijk leven. Het was zijn bedoeling om het vrouwelijke deel van de Gastelse bevolking een nuttige vrijetijdsbesteding te geven.

Verslag

Het bestuur van de R.K. Boerinnenbond met als geestelijk adviseur kapelaan W. van Dam hoopte deze tot bloei te brengen. De wens was dat alle ongeorganiseerde boerinnen en hun dochters in Gastel zich zouden aansluiten bij hun standsorganisatie. Dat zou de vereniging zeer ten goede komen. Aldus genoteerd door kapelaan van Dam.

In het oprichtingsjaar kregen alle jonge boerinnen een datum toegewezen waarop ze maandelijks de heilige mis zouden bijwonen.

Toen dat jaar bijna voorbij was zaten nog steeds enkele leden dagelijks in de kerk om de mis bij te wonen.

De K. van katholiek stond vooral in de beginjaren zeer hoog in het vaandel. Dat

blijkt onder andere uit de onderwerpen van de lezingen die door paters, de pastoor of de kapelaan gegeven werden.

- Zoals:
- Trouw aan het geloof
 - Katholieke gezinsgebruiken
 - Verering van Maria
 - Priester en kloosterroepingen
 - Veranderingen in het gezin
 - Boerenstand en hun familielevens
 - Maria als Moeder Gods
 - Betekenis van de wijding van het huwelijk.

Deelname door de leden aan de jaarlijkse Sacramentsprocessie werd zeer op prijs gesteld om zo hulde te brengen aan het Heilig Sacrament.

Jaarlijks werd op de laatste zondag in oktober een actiedag gehouden voor Christus Koningspeldjes. Aan de kerkdeur werd dan voor aanvang van de heilige mis aan de kerkgangers een speldje aangeboden tegen de somma van 10 cent. Het was een werkje, waarbij veel, kou werd geleden vooral bij de eerste mis, die om half zeven begon. De opbrengst was voor de clubkas en daarvoor moest je wat over hebben.

Elk jaar werden er enkele bedevaarten gehouden. De jonge boerinnen gingen dan te voet naar de Kapelberg waarbij onderweg werd gebeden en Marialiedjes gezongen. De vlag werd meegedragen als teken dat de Gastelse Jonge Boerinnen op weg waren.

Naast de al eerder genoemde lezingen waren er ook lezingen met 'wereldse' onderwerpen. Die kregen meestal veel belangstelling.

Zo gaf huisarts van Susante lezingen over 'besmettelijke ziekten, die op de mens overgaan' of 'van baby tot kleuter'. Andere onderwerpen waren 'Huwelijk', 'Gezelligheid in huis', 'Hoe kleed ik me smaakvol', 'Het leven in Amerika', 'Zolang vader en moeder nog leven', 'Moeder en de grote kinderen' en 'Zakgeld'.

Die bijeenkomsten waren altijd in het Jeugdhuis op Kerkstraat 11. Ze begonnen altijd in de namiddag om half drie zodat de dames veilig met de fiets konden komen.

Vaak waren er ook cursussen zoals 'Inleiding tot het volle leven', EHBO, 'Fijne keuken', 'Opvoedkunde', 'Slachtcursus', 'diepvriezen', 'melken' en 'elektrisch koken'. Dat geeft een weerspiegeling van de veranderende tijden.

De boerinnen waren toen al leergierig en dat is tot op de dag van vandaag zo gebleven.

Op sportgebied waren de meiden ook zeer actief.

Zeker twee keer per jaar was er regionaal een sportdag en daarvoor moest flink geoefend worden. En als je aan de beurt was om als vereniging zo'n

Boerinnenbond op de sportdag te Roosendaal omstreeks 1950

25-jarig jubelium K.V.O. in 1974

Sportdag Rijsbergen in 1986

Huldiging 50-jarige jubilarissen in november 1999
De dames Buckens, Bakx, Hack, Wagemakers, Luyckx, Muys, Akkermans en Schrauwen

Bestuur KVO 1999

sportdag te organiseren dan bracht dat veel werk mee. Dan hielpen de leden van de jonge boerenstand. Die deden aan zo'n sportdag ook mee.

Zo was op 5 juli 1959 de sportdag in Gastel.

De Gastelse afdeling deed met succes mee, want ze hadden de eerste prijs bij het marcheren en het algemeen klassement en de derde prijs bij het marcheren.

Door de jaren verdwenen echter de sportactiviteiten.

Later ontstond toch weer een sportgroep met het doel om mee te doen aan de Brabantse Veteranen Sportdag. Deze groep nam ook deel aan een demonstratie op de welbekende boerendag te Rijsbergen.

Op 2 april 1959 werd de Boerinnenbond zelfstandig met een eigen bestuur. Tot die tijd waren de jonge boerinnen en de getrouwde boerinnen een vereniging. Op dat moment telde de vereniging 48 jonge en 53 oudere dames. In 1967 werd de naam Katholieke Boerinnenbond veranderd in Katholieke Vrouwen Organisatie. Nu konden ook vrouwen lid worden die niet van agrarische afkomst waren. Iedereen was van nu af welkom.

Bij het 50 jarig bestaan in 1999 telt de vereniging 78 leden.

De oliebollendag is zeker het vermelden waard.

Deze werd altijd gehouden op een zondag in november. De eerste keer was dat op 7 november 1952. De olieballen werden gebakken in de bakkerij van H. van der Heyden aan de Markt door de oudere leden. De jeugd ging ermee langs de huizen. De lekkernijen werden verspreid per fiets of Solex. In latere jaren reed Cor van Meer met de paardenijscokar van Cees Vergouwen om het buitengebied te voorzien van de olieballen.

De opbrengst was weer voor de kas en toen in 1975 gestopt werd met het bakken moest dan ook de contributie omhoog met f 2,50. Men wilde wel van het gebak en geleur met de olieballen af en alle leden hadden die contributieverhoging er dan ook graag voor over.

Een andere activiteit was het toneelspelen.

Ieder jaar werd er een toneelstuk opgevoerd in Gastel maar ook in andere plaatsen. Er was dan in de regio een toneelwedstrijd en dikwijls brachten de spelers de ereprijs mee naar Gastel.

Enkele titels waren 'De Sombere Molen' 'Wroeging' en 'Maaïke', gevolgd door 'Suske Perdaems' en 'De zon tegemoet'.

Toen die stukken nog alleen door de meisjes gespeeld werden had juffrouw W. Akkermans de regie. Later werden de toneelstukken gemengd opgevoerd met toestemming van de geestelijk adviseur W. van Dam. De regisseur werd toen Janus Vromans.

Juffrouw Akkermans zorgde ook voor declamatie en ook daarmee werd menig prijs gewonnen.

Daarnaast is er al vanaf 1960 een kamerplantenwedstrijd.

Vaak ging de club op pad voor een excursie. Zo werd o.a. breigoederenfabriek Delana te Roosendaal bezocht en zuivelfabriek Vacca in Gastel. Ook De Gruyter, fabriek van levensmiddelen te 's Hertogenbosch en de Solafabriek te Zeist werden met een bezoek vereerd.

Een bezoek aan het suikerfabriek te Stampersgat stond ook meermalen op het programma evenals de rechtbank te Breda, Ter Meulen Post te Rotterdam, de veiling te Breda, de CHV te Veghel, het Drinkwaterbedrijf te Seppe, het schoonheidsinstituut Zonneland te Roosendaal en Bauknecht. Overal had de KVO belangstelling voor.

Tot 1982 was er jaarlijks een reisje van de boerinnen met hun kinderen bijv. naar de Efteling, het Flevohof, Madurodam, Beekse Bergen, Avifauna en het Openluchtmuseum te Arnhem.

Voor die reisjes was er vaak zoveel belangstelling dat er twee bussen moesten rijden.

De volwassen leden gingen ook op reis ze kwamen door heel het land. Dat waren lange dagen van 's morgens half acht tot in de nacht vooral als er werd aangereden in de Napoleon te Rijsbergen of de Ster in Nieuwkuik.

De laatste jaren is de afsluiting een gezamenlijk diner en dan wordt het niet zo laat.

Handwerken hebben de leden altijd graag gedaan. Dat varieerde van zelfgemaakte kinderkleding tot keramiek, fimoklei, brooddeeg, 3d kaarten en kartonage.

Die kinderkleding werd geshowd op woensdagmiddag in zaal Dreefzicht en dat haalde zelfs de pers!

Voor de jeugd waren er de Sinterklaasmiddagen met zo'n 42 moeders en 72 kinderen. Dat was ook in zaal Dreefzicht maar de belangstelling liep zo terug dat het Sinterklaasfeest plek genoeg had bij een van de leden thuis.

Voor de groten was er een sinterklaasavond waarbij 'stoute' dames op het matje geroepen werden door Zwarte Piet. Ze maakten voor elkaar pakjes. Later werd het een Sint bingo.

Overigens staat bingo al lang op het programma. Eerst handmatig maar tegenwoordig met een elektrische machine.

Het Kerstgebeuren werd ook niet vergeten. Er waren kerstavonden, waarop gezongen en gebeden werd. Juffrouw Akkermans kwam dan met een stel kinderen om kerststukjes op te voeren. Er waren ook declamaties en opvoeringen van kerstverhalen zoals 'Kerstroos', 'Het is Kerstavond', 'De Schoonzoon' en 'De goede Buur'.

Een traditie is ook het maken van kerststukjes door een creatief clubje. Die worden dan op de kerstviering verloot.

Naast al die activiteiten waren er ook thema-avonden en al in 1970 was er een avond gewijd aan drugs, een onderwerp dat toen eigenlijk nog vrij onbekend was in het Gastelse.

Ook rouwverwerking was een onderwerp evenals erfenissen en verzekeringen, te veel om op te noemen.

Veel van die avonden werden later in het Veerhuis gegeven, toen zaal Dreefzicht gesloten werd.

En als voorbeeld van inspelen op de moderne tijd wordt er binnenkort een basis computercursus gegeven.

Het sportieve element werd ook niet vergeten. Bij mooi weer stapten de leden gezamenlijk op de fiets; soms voor dagtochten van 60 kilometer. Maar het prettigste ervan was altijd weer de pauze met koffie en lekker eten!

Dit was een klein overzicht van wat er deze 50 jaar is gepasseerd. Er is natuurlijk meer gebeurd zoals de Lourdesreizen, de kledingactie voor 'Mensen in Nood', de activiteiten van het zangkoor en onze smulavonden in de vorm van gourmet en barbecue.

Het is te veel om op te noemen.

We hopen nog veel jaren door te gaan en met medewerking van onze K.V.O. vrouwen zal dit zeker lukken.

Naschrift

De K.V.O. afdeling Oud Gastel bestaat anno 2006 nog steeds en verschillende activiteiten, zoals het zingen en bloemverzorging in de kerk worden nog steeds vermeld in parochieblad Sint Laurentiusklok.

Wat de jongeren betreft, die zijn al vanaf de jaren 60 georganiseerd in de KPJ [Plattelandsjongeren] en die organiseren in de zomermaanden ook veel activiteiten, waar bij ook anderen dan de leden betrokken zijn zoals de Bunderfeesten en het kindervakantiewerk

Lia van Oosterhout Mulders

Bewerking en aanvulling P. Peeters

DE FAMILIE MEESTERS TE OUD GASTEL

I Inleiding

Het is al weer zo'n dertig jaar geleden, dat er een lid van de familie Meesters woonachtig was in Oud Gastel. Voor een groot deel van de Gastelaars zal de familie Meesters dan ook een onbekende zijn. Om te voorkomen, dat deze familie totaal in de Gastelse vergetelheid dreigt te verzinken, wordt in dit artikel aandacht gegeven aan de wederwaardigheden van de familie gedurende de ongeveer vijf en tachtig jaren, dat zij onderdeel uitmaakte van de Gastelse gemeenschap. Vooraf zal de herkomst van de familie worden beschreven in: 'Wat eraan vooraf ging'. In het kort zal er achteraf bij worden stilgestaan, hoe het de familie is vergaan na het verdwijnen uit Oud Gastel in 'Wat erop volgde'. In een slotbeschouwing zal een van de nazaten beschrijven, hoe hij aankijkt tegen het huidige dorp Oud Gastel, na tientallen jaren van afwezigheid daaruit.

II Wat eraan vooraf ging

Het geslacht Meesters is een oud katholiek West Brabants geslacht. De oudst bij naam bekende van dit geslacht is Hendrik Meesters. Van hem is overigens heel weinig bekend. Hij is waarschijnlijk rond 1580 of kort daarna geboren. Van hem zijn drie kinderen bekend, waaronder een zoon Jacob, geboren rond 1600 of kort daarna. Vast staat, dat Jacob woonachtig is in Princenhage, alwaar van hem en zijn vrouw Antonia Cornelis tussen 1630 en 1645 zeven kinderen zijn geboren, vijf dochters en twee zonen.

De familienaam Meesters blijkt dus al zeer oud te zijn. Over de herkomst van de naam kan men slechts speculeren. Maar gezien het feit, dat de latere generaties Meesters een ware dynastie van kleermakers voortbrengen, lijkt het niet onaannemelijk, dat ook de oudere generaties dit beroep uitoefenden. Het beroep met de opleiding daartoe werd toentertijd veelal van vader op zoon doorgegeven. Het is dan ook zeer wel mogelijk, dat die oude kleermakers lid waren van het ambachtsgilde van hun beroepsgroep en daar de titel 'meester kleermaker' verdienden. De stap naar Meesters als familienaam ligt dan voor de hand.

De jongste van de twee zonen van Jacob, de in 1638 geborene Marijnis, blijft echter niet in Princenhage wonen, maar vertrekt naar Etten, waar hij in 1661 trouwt met Cornelia Boot. Van hen zijn elf kinderen bekend, allemaal geboren te Etten tussen 1662 en 1680, zes zonen en vijf dochters. Het gezin zal een behoorlijke bijdrage hebben geleverd aan de bevolkingsgroei van het dorp Etten. Vele kinderen en kleinkinderen worden er geboren.

Het vertrek van Marijnis naar Etten houdt mogelijk verband met het diepe verval waarin de stad Breda en de directe omgeving, dus ook Princenhage, verkeren na het decennia lange gebakkelei tussen de Spanjaarden en de Oranjes om het bezit van de stad.

Marijn's vierde zoon Cornelius [1670-1742], getrouwd met de uit Sprundel afkomstige Cornelia de Vreught, en ook Cornelius' jongste zoon Hubertus [1710-na 1762] blijven Etten trouw.

Hubertus en zijn Ettense echtgenote Cornelia Eemans krijgen te Etten acht kinderen, geboren tussen 1747 en 1762. Ook hun kinderen blijven in Etten, behalve hun jongste zoon Marijn, geboren in 1762. Vast staat, dat hij is opgeleid tot kleermaker. Hij vertrekt uit Etten, waar wellicht de kleermakersdichtheid te groot was geworden, ook door de aanwas in eigen familie. Hij vertrekt naar het uiterste westen van Brabant, welhaast 'het wilde westen' van Brabant.

Brabant beleeft dan roerige tijden. Als Staats Brabant is het sinds het einde van de 80-jarige oorlog in 1648 een generaliteitsland van de Republiek der Verenigde Nederlanden, een soort wingewest zonder zelfbeschikking, geregeerd vanuit Den Haag door een bovenlaag van protestante geïmporteerde lokale bestuurders. Bovendien vormt Staats Brabant een soort militaire bufferzone voor de Franse dreiging vanuit het zuiden. Daartoe is het zgn. Zuidelijk Frontier ingesteld, gevormd door een aantal garnizoensplaatsen met daartussen een stelsel van waterlopen en dijken, om zo nodig de tussenliggende gebieden onder water te zetten. Twee van die garnizoensplaatsen zijn Bergen op Zoom en Steenberg.

En juist daarheen vertrekt de ondernemende kleermaker Marijn Meesters. Marijn trouwt in 1785 in Nieuw Vossemeer [aan de Hollandse kant van het Zuidelijk Frontier] met Catharina Dietvorst. Hij vestigt zich echter niet in Nieuw Vossemeer, maar in het wat zuidelijker gelegen Lepelstraat, een buurtschap of klein dorp even ten noorden van Halsteren. Lepelstraat ligt exact in het Zuidelijk Frontier, midden tussen de garnizoensplaatsen Bergen op Zoom en Steenberg. Het zal dus niet altijd een rustige omgeving zijn geweest. Wellicht denkt Marijn, dat hier, met al dat soldatenvolk in de buurt, voor hem werk aan de winkel zal zijn.

Marijn en zijn vrouw brengen tussen 1786 en 1803 zeven kinderen ter wereld, vijf zonen en twee dochters, die allemaal te Lepelstraat zijn geboren.

Dit vindt dus plaats in een nog steeds zeer roerige periode. Nadat de Fransen in 1793 de oorlog hadden verklaard aan de Republiek, trekken ze via West Brabant ten aanval richting Rotterdam. De Fransen worden veelal als bevrijders binnengehaald. Vrijheidsbomen worden opgericht. Maar de veldtocht mislukt en zij moeten zich terugtrekken [de vrijheidsboom van Gastel wordt in triomf door de Orangisten meegevoerd naar Den Haag !]. Hoewel de bevolking de Fransen welgezind is, lijdt men sterk onder de gedwongen inkwartiering en foeragering van bijna 40.000 soldaten. In 1794 vallen de Fransen weer binnen en wordt ook West Brabant veroverd, inclusief de garnizoensplaatsen. In 1795 stoten de Fransen door naar Amsterdam. Prins Willem V vlucht naar Engeland, einde van de Republiek der Verenigde Nederlanden. Staats Brabant wordt onderdeel van de Bataafse Republiek. In 1806 komt er een einde aan de

Bataafse Republiek, als Napoleon zijn broer Lodewijk aanstelt tot koning van het Koninkrijk Holland. In 1810 wordt het koninkrijk zelfs bij Frankrijk ingelijfd. Westelijk Brabant wordt dan een onderdeel van het Franse departement De twee Nethen. Na de val van Napoleon in 1813 wordt westelijk Brabant weer bij de provincie Noord-Brabant gevoegd. Het zuidelijk deel van twee Nethen wordt de [tot 1830 Nederlandse] provincie Antwerpen.

Het jonge gezin van Marijn en Catharina zal, zo dicht bij de garnizoensplaats Bergen op Zoom, het nodige hebben meegekregen van de vele strubbelingen en beroeringen van die tijd. Maar zij hebben het kennelijk goed doorstaan. Nadat Catharina in 1835 op bijna 73-jarige leeftijd is overleden, is Marijn nog kras genoeg om in 1837, 75 jaar oud, opnieuw te trouwen en wel met de even oude Pieterella Deelen uit Steenberg. De krasse baas overlijdt in 1854, bijna 92 jaar oud.

De tweede zoon van Marijn en Catharina, Petrus Meesters, geboren in 1788, blijft in Lepelstraat wonen en oefent daar ook het beroep van kleermaker uit. Hij trouwt in 1816 te Halsteren, tot welke gemeente Lepelstraat dan behoort, met Maria Catharina van den Broek. Ook zij krijgen, tussen 1818 en 1831, een kinderrijk gezin van vijf zonen en drie dochters. Een groot aantal kleinkinderen bevolkt later de omgeving van Halsteren, Steenberg en Bergen op Zoom. Catharina overlijdt in 1863, Petrus in 1883, bijna 95 jaar oud.

Petrus' oudste zoon, uiteraard weer een Marijn [vernoemd naar opa], geboren in 1818, gaat als kleermaker verder in Lepelstraat. Hij trouwt in 1849 te Halsteren met Johanna Adriaansen. Johanna overlijdt echter kinderloos in 1851 op 33-jarige leeftijd. Marijn gaat dan kennelijk op zoek naar een nieuwe vrouw en vindt die in 1853 te Etten, waar nog veel verre familieleden en beroepsgenoten van hem wonen.

Hij, 35 jaar oud, ontmoet daar de dan 24-jarige Catharina Gobbers. Catharina is geboren in (Hoge en Lage) Zwaluwe, maar woont in Etten, waar haar moeder Antonia Gobbers-van Kastel een tapperij drijft. Misschien heeft Catharina hem een lekker pintje of een goed borreltje ingeschonken, waardoor hij voor haar is gevallen [speculatie, maar het zou zo maar kunnen!]. Hij is in ieder geval in 1853 te Etten met haar getrouwd en heeft haar mee naar Lepelstraat genomen.

Catharina schenkt Marijn twaalf kinderen, elf zonen en, och arme, een dochter. De kinderen worden, tussen 1854 en 1872, allemaal geboren te Lepelstraat. Enkele van de zonen kiezen [?] als beroep het kleermakersvak. Drie van de zoons sterven op jeugdige leeftijd. De meesten van de overige kinderen zwermen uit over West Brabant naar plaatsen als Halsteren, Roosendaal, Hoeven [de dochter], Oudenbosch en Steenberg. De oudste zoon zet het kleermakersvak voort te Lepelstraat en ook de twee op hem

volgende generaties blijven in dat vak. Maar in dit kader is het meest interessante, dat het tiende kind van Marijnus Meesters en Catharina Gobbers, de in 1867 geboren zoon Martinus Johannes Meesters, terecht komt in Oud Gastel.

Moeder Catharina overlijdt in 1895 te Lepelstraat op 66-jarige leeftijd. Vader Marijnus overleeft haar en komt, ook te Lepelstraat, te overlijden in 1901, bijna 83 jaar oud. Hun negen [volwassen geworden] kinderen bereiken gemiddeld een leeftijd van ruim 82 jaar. Wanneer zij rond 1939 een gezamenlijke leeftijd van 750 jaar bereikt hebben, halen ze daarmee de krant onder de kop 'Een sterk geslacht'.

III De Gastelse familie Meesters

Martinus Johannes Meesters is geboren op 17 oktober 1867 te Lepelstraat. Het is nauwelijks verrassend te noemen, dat Martinus, roepnaam Tinus en vanwege zijn kleine gestalte ook wel Tinuske, een opleiding tot kleermaker volgt. Hij gaat daartoe in de leer, dan wel loopt stage bij het bevriende Gastelse kleermakersbedrijf van Jacobus Paantjes en zijn vrouw Cornelia Verheesen, die beide resp. als kleermaker en als naaister daarin werkzaam zijn. Zij zijn in 1843 te Gastel getrouwd.

Jacobus Paantjes stamt uit de oude Gastelse familie Paanen, later Paantjes of ook wel Paantjens genaamd. Zijn ouders zijn Gerard Paanen / Paantjes en Jacoba Hack. Jacobus is in 1822 in Gastel geboren en is er in 1898 overleden.

Cornelia Verheesen is eveneens in Gastel geboren, en wel in 1821. Zij is er overleden in 1900. Haar familie is niet van Gastelse origine. Cornelia's vader is namelijk Gaspar Verheesen, afkomstig uit [het nu Belgische] Minderhout, waar hij in 1788 is geboren. Hij is kennelijk naar Gastel gekomen, om aldaar voor de oude parochiekerk twee zijaltaren te maken, een Maria- en een Bernardus-altaar. Omdat zijn beroep timmerman is, moeten dit wel houten altaren zijn geweest. Hij heeft zijn aanstaande bruid Adriana Janssen vanuit Essen mee naar Gastel gebracht, waar hij in 1816 met haar trouwt. Zij krijgen in Gastel vier dochters, waaronder Cornelia. Gaspar overlijdt te Gastel in 1877.

Jacobus Paantjes en Cornelia Verheesen hebben een kinderrijk gezin. Tussen 1844 en 1861 worden er te Gastel elf kinderen geboren, waarvan er echter vijf op jeugdige leeftijd overlijden. Bij de overige zes is er een zoon en vijf dochters. De jongste dochter is Johanna, roepnaam Sjo. Zij is geboren op 13 augustus 1861. Zij wordt door haar ouders opgeleid tot naaister en is werkzaam in hun kleermakerij.

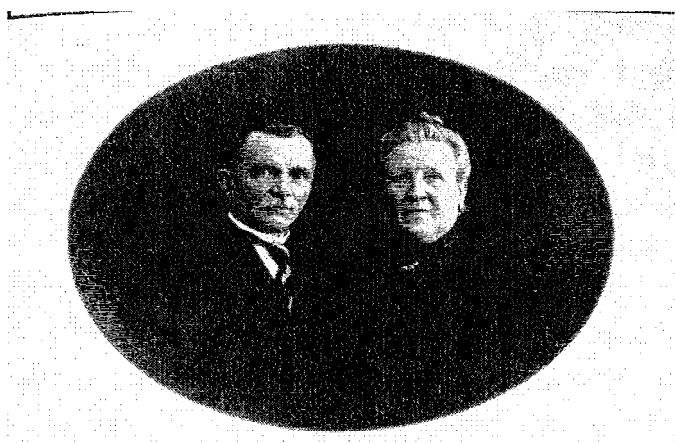
Wanneer de ruim zes jaar jongere Tinus Meesters voor zijn opleiding in die kleermakerij komt werken, zal zij zich wellicht over hem hebben ontfermd. En daar is het niet bij gebleven. Op 10 september 1892 trouwen zij te Gastel voor de burgerlijke stand en op 12 september daarna voor de kerk. Zij beginnen hun eigen kleermakerij aan de Hoofdstraat op A238 [later Dorpsstraat 35].

*Marijnus Meesters en Catharina Gobbers.
De foto is waarschijnlijk gemaakt t.g.v. hun
40-jarige bruiloft in 1893.*

**Echtpaar Meesters-Paantjes
voor hun woning**

Echtpaar Martinus Meesters & Johanna Paantjes, ca.1920

In het gezin van Tinus en Sjo Meesters-Paantjes worden zeven kinderen geboren tussen 1893 en 1904, allemaal te Oud Gastel. Zij bereiken allen de volwassen leeftijd. Het zijn achtereenvolgens:

1. Marinus Jacobus [Rinus of Marinus], geboren 25 juli 1893; vernoemd naar opa Marijnus Meesters.
2. Cornelia Catharina [Cor], geboren 30 januari 1895; vernoemd naar oma Cornelia Paantjes - Verheesen.
3. Catharina Antonia [To], geboren 2 februari 1897; vernoemd naar oma Catharina Meesters - Gobbers.
4. Jacobus Gerardus [Sjaak], geboren 10 september 1898; vernoemd naar opa Jacobus Paantjes.
5. Petrus Johannes [Piet of Petrus], geboren 13 mei 1901;
6. Adriana Jacoba [Naantje], geboren 9 september 1902;
7. Adrianus Jacoba Gerardus [Janus], geboren 13 mei 1904.

Dit biedt uitzicht op een aanzienlijk nageslacht. Maar dat blijkt anders uit te pakken.

Twee van de zoons en twee van de dochters blijven namelijk ongehuwd. Het huwelijk van een derde zoon blijft kinderloos.

De enige gehuwde dochter trouwt met een man van elders, gaat ook elders wonen en krijgt daar haar kinderen. Resterend nog een zoon, die in zijn huwelijk slechts twee kinderen de volwassenheid ziet bereiken. En die twee kinderen zijn niet eens in Oud Gastel geboren.

1.

De oudste zoon Marinus wordt, hoe kan het ook anders, opgeleid tot kleermaker. De eerste beginselen zullen hem wel door zijn ouders zijn bijgebracht. Hij loopt evenwel ook stage bij een bevriende kleermaker in Princenhage, de woonplaats n.b. van zijn verre voorvaderen. Hiervan is hij zich ongetwijfeld niet bewust geweest.

De tijd is echter niet gunstig voor het kleermakersberoep. Tengevolge van de algemene mobilisatie tussen 1914 en 1918 is de economische situatie verre van rooskleurig. Bovendien komt met de opkomende industrialisatie ook de confectie-industrie op gang. Er doet zich dan ook een overmaat aan kleermakers voor.

Marinus neemt dan ook het besluit, zoals zijn vader Tinus al voor hem heeft gedaan, om uit het kleermakersvak te stappen. Alleen ten behoeve van familie en vrienden zullen ze daarna nog van hun vaardigheden als kleermaker gebruik maken.

Na acht jaren op de kleermakerstafel te hebben gezeten wordt Marinus in 1917 aangesteld als hulpbesteller bij de PTT. Op 1 mei 1918 krijgt hij zijn vaste aanstelling.

Marinus

Wilhelmina

Adriana

PTT-personeel te Oud-Gastel, ca. 1920
t.g.v. de opening van het nieuwe
postkantoor aan de Dorpsstraat

Staande links Tinus Meesters, 2" van links zijn zoon Marinus [in markering], 4" van links staande Koosje de Jong, de eerste vrouwelijke postbode van Nederland, een volle nicht van Rinus, staande uiterst rechts Janus Danen, zittend 2" van rechts Toon Buijs, de latere kantoorhouder.

Opa en oma van Oosterhout-van Alphen

Hendrik van Oosterhout en Petronella van Alphen

gez. Wilhelmina en Adriana van Oosterhout, ca. 1915

Jaan en Mien
van Oosterhout
voor de deur
van cafe 'In de
Vriendschap'.

Mientje en Jaantje van Oosterhout
Op een schoolfoto uit 1902.

Intussen heeft Marinus kennis gekregen aan een meisje, Wilhelmina, roepnaam Mien of Mina, van Oosterhout. Wilhelmina is de oudste dochter van Hendrik [Rie] van Oosterhout en Antonia Antonissen.

Rie van Oosterhout is in 1867 geboren op de Stoof in een landarbeidersmilieu. Zijn ouders zijn Willem van Oosterhout (1828-1882) en Adriana Peemen (1833-1916). Hij is enige tijd uitbater van cafe 'In de Vriendschap' aan de Pietseweg, dat later is overgenomen door Klaas Houtepen. Het is het stam-cafe van de handboogschutterij 'Virtus in Medio'. Later is hij als surveillant werkzaam bij de suikerfabriek 'De Dinteloord'. Hij trouwt in 1893 te Oud Gastel met Antonia Antonissen, in Oud Gastel geboren in 1870. Zij is de dochter van Cornelis Anthonissen en Adriana van Wortel. Het geslacht Antonissen stamt van origine uit de omgeving van [het nu Belgische] Essen.

Rie en Antonia trouwen op 20 mei 1893 te Oud Gastel. Zij krijgen drie dochters, waarvan Wilhelmina de oudste is, geboren op 27 jul 1894.

Hun tweede dochter Adriana [Jaan] wordt geboren op 22 oktober 1896. Zij zal later trouwen met Bernard de Leest. Zij overlijdt in 1945, waarna Bernard voor de tweede maal trouwt met Maria Corsmit, onderwijzeres te Oud Gastel.

In 1899 komt een derde dochter, echter levenloos, ter wereld. Tot overmaat van ramp overlijdt moeder Antonia tien dagen later op 29-jarige leeftijd in het kraambed, zodat Rie achterblijft met twee jonge dochttertjes van resp. 5 en 3 jaar.

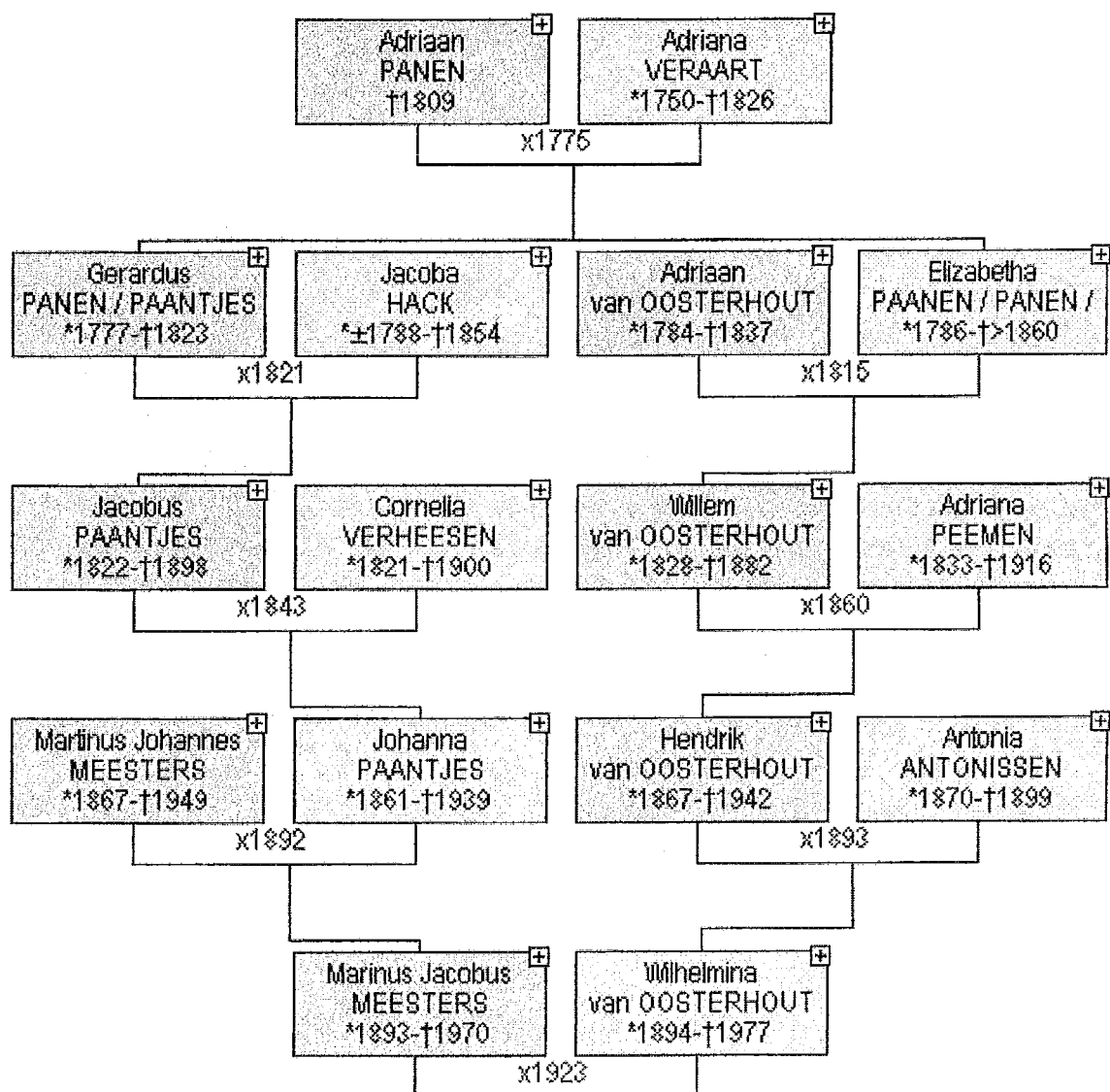
Rie zoekt dan ook gezwind naar een nieuwe moeder voor zijn dochttertjes. Hij vindt die in Petronella Adriana [Pieta] van Alphen. Zij is geboren te Klundert in 1865. Rie en Pieta trouwen op 6 augustus 1900 te Standdaarbuiten.

Mientje bezoekt de lagere school bij de zusters van de nog maar pas opgerichte St.Bernardus-meisjesschool. Zij is een goede leerling en wil dan ook graag verder leren voor schooljuffrouw. Haar stiefmoeder gaat hier echter niet mee akkoord. Mientje moet gaan werken, want er moeten centjes verdiend worden. Zij moet daarom naaien gaan leren.

De dochters van Rie moeten vaak, zeer tegen hun zin, in het cafe aan de Pietseweg helpen met de bediening achter de tapkast.

Mien gaat het naaien leren bij het echtpaar Meesters-Paantjes.

Hier zullen Marinus Meesters en Mien van Oosterhout, hoewel toen nog wat jong, voor het eerst met elkaar kennis hebben gemaakt. Kennelijk staan zij elkaar wel aan, want er groeit iets moois uit. Op 8 november 1923 treden ze namelijk te Oud Gastel met elkaar in het huwelijk.

Wat zij niet weten en waarschijnlijk ook nooit te weten zijn gekomen, is, dat zij al een klein beetje familie van elkaar zijn. Een grootvader van Marinus' moeder en een grootmoeder van Mien's vader zijn namelijk broer en zus van elkaar. Dat wil dus zeggen, dat Marinus en Mien een stel betovergrootouders gemeenschappelijk hebben [zie geneagram].

Ze betrekken hun nieuw gebouwde woning aan de Hoofdstraat A25 [nu Dorpsstraat 64).

Maar prompt vijf maanden later wordt Rinus door de PTT overgeplaatst naar Roosendaal. Zij zijn dan verplicht te verhuizen naar de nieuwe standplaats, alwaar zij een woning huren aan de H.G. Dirckstraat. Marinus gaat aan de slag bij de pakketpost en de inklaring op het station van Roosendaal.

In Roosendaal worden hun drie kinderen geboren. Het oudste kind is een dochtertje, Antonia Joanna Petronella Adriana, roepnaam Tonny, geboren op

15 februari 1928. Tonny groeit voorspoedig op, maar op 28 mei 1930 komt zij vrij onverwacht te overlijden, 2 jaar en 4 maanden oud. Een zware en nooit verwerkte slag voor de ouders.

Hun tweede kind, een zoon, is Martinus Henricus, roepnaam Tini, later Martien. Hij wordt geboren op 14 augustus 1929.

Het derde kind is eveneens een zoon, Henricus Antonius, roepnaam Harry, geboren op 18 mei 1932.

Intussen heeft Marinus het in zijn werk te Roosendaal niet echt naar zijn zin. En als zich dan in november 1932 de gelegenheid voordoet om terug naar Gastel te gaan, grijpt hij die kans met twee handen aan. Dit deel van de familie is opnieuw Gastelaar. Hoe het hen in Gastel verder vergaat volgt later.

2.

De oudste dochter van Tinus Meesters en Sjo Paantjes is Cornelia Catharina, roepnaam Cor, geboren op 30 januari 1895.

Tijdens de mobilisatie van 1914-1918 zijn er ook in Oud Gastel militairen gelegerd. Een van hen is de soldaat-kleermaker Henk van Iperen. Hij is op 8 september 1892 te Dinther geboren. Ook hij komt in contact met kleermakerij Meesters - Paantjes en ontmoet daar de oudste dochter de huizes, Cor. Ook hier slaat Amor toe. Henk en Cor trouwen op 31 jul 1917 in Oud Gastel. Na de mobilisatie neemt Henk zijn Cornelia mee naar Dinther, alwaar hij een kleermakerij begint.

Henk en Cor krijgen tussen 1918 en 1932 zes kinderen, drie zonen en drie dochters. De jongste van de zonen overlijdt op zeer jonge leeftijd. De beide andere zonen worden bij hun vader opgeleid tot kleermaker. Tijdens de hevige oorlogshandelingen in september 1944 in oostelijk Brabant, komt de oudste zoon bij een bombardement om in zijn ouderlijk huis. Hij is dan 26 jaar oud. De middelste zoon blijft het kleermakersvak uitoefenen. Hij en zijn zussen trouwen en krijgen kinderen en kleinkinderen. De meeste van deze kinderen en kleinkinderen zijn woonachtig in de Meijerij en in Nijmegen en omgeving.

Henk overlijdt op 18 mei 1964 in een ziekenhuis te Veghel. Cor overlijdt op 27 november 1976 in een ziekenhuis te s'Hertogenbosch. Henk en Cor zijn beide te Dinther begraven, bij hun gesneuvelde oudste zoon.

3.

De tweede dochter is Catharina Antonia, roepnaam To, geboren op 2 februari 1897. Hoewel opgeleid tot naaister, oefent zij dit vak niet beroepshalve uit. Zij blijft, ongehuwd, bij haar ouders wonen en neemt de verzorging van hen op zich.

Ook de verzorging van haar inwonende, ongehuwde tante Koos [Jacoba

Paantjes] komt op haar neer. Tante Koos, die gedurende haar werkzame leven dienstbode is geweest in Antwerpen, overlijdt in 1944 op bijna 92-jarige leeftijd.

Na het overlijden van haar ouders [moeder in 1939, vader in 1949] blijft zij in het ouderlijk huis wonen. Zij overlijdt na een ernstige ziekte op 11 augustus 1954 in het ziekenhuis Caritas te Roosendaal. Zij is begraven op het kerkhof van Oud Gastel.

4.

De tweede zoon Jacobus Gerardus, roepnaam Sjaak, is geboren op 10 september 1898. Hij is wagenmaker van beroep. Zijn wagenmakerij is gevestigd in de Koelestraat 12. Hij trouwt op 21 september 1931 te Bergen op Zoom met Jacoba Cornelia Maas, roepnaam Cobra. Zij is geboren op 5 februari 1898 te Bergen op Zoom als jongste dochter van Gerardus Maas en Maria Catharina van Veldhoven, resp. afkomstig uit Steenberg en Woensdrecht. Het huwelijk van Sjaak en Cobra blijft kinderloos.

Sjaak, die zijn wagenmakerij alleen drijft, heeft een goed lopend bedrijf. Het is altijd een grappig gezicht om Sjaak, al hoepelend met een manskroot houten karrenwiel, te zien lopen naar zijn vroegere buurjongen Klaas de Ronden, die zijn smederij drijft naast de ouderlijke woning van Sjaak. Klaas legt daar een gloeiend heet gestookte ijzeren band om het houten wiel, waarna de band, onder luid gesis, met water wordt gekoeld en zich muurvast om het houten wiel klemt. Daarna hoepelt Sjaak zijn wiel, nu met band, terug naar zijn wagenmakerij.

In september 1942 brandt de wagenmakerij, waarin veel droog hout aanwezig is, ten gevolge van kortsluiting in een korte, maar felle brand volledig uit. De woning blijft gespaard. De wagenmakerij wordt met gezwinde spoed herbouwd. Sjaak is een verwoed liefhebber van de duivensport. Hij wint daarmee ook een aantal belangrijke prijzen. Wanneer Sjaak succes heeft met zijn duiven, dan weet hij dat uitbundig met zijn mededuvienliefhebbers te vieren. Die uitbundigheid valt bij zijn Cobra niet altijd in goede aarde.

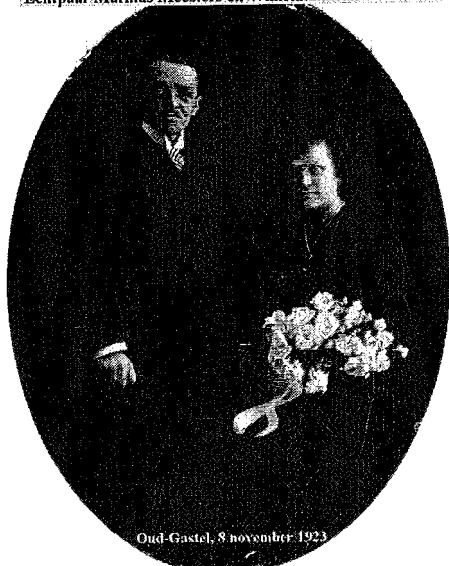
Later meer over Sjaak en Cobra Meesters-Maas.

5.

De derde zoon is Petrus Johannes, roepnaam Piet, later Petrus. Hij is geboren op 13 mei 1901.

Hij voelt zich tot het priesterschap geroepen. Hoewel hij zich als student laat inschrijven bij de Jezuïeten in Turnhout, kan hij daar niet heen door het uitbreken van de 1^e Wereldoorlog in 1914. Wel krijgt hij prive lessen van kapelaan In de Weij van Oudenbosch. Vervolgens gaat hij naar de Latijnse school te Gemert. Hij treedt in bij het klooster der Dominicanen [Predikheren] te Huissen, waar hij op 23 september 1921 zijn kloostergeloften aflegt. Op 24 juli 1927 wordt hij tot priester gewijd. Zijn kloosternaam is Martinus.

Echtpaar Marinus Meesters en Wilhelmina van Oosterhout

Henk van Iperen

Cor Meesters

To Meesters

Sjaak Meesters

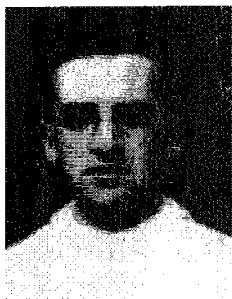
Coba Maas

Piet Meesters

Naantje

Adrianus

De familie Meesters, gefotografeerd ter gelegenheid van de opdracht van de 1^e H. Mis te Oud Gastel door pater Adrianus J.G. (Ivo) Meesters O.Praem. op 18 augustus 1931.

Zittend op de 1^e rij v.l.n.r.: broer Sjaak Meesters en zijn vrouw Coba Meesters-Maas, zwager Henk van Iperen en zijn vrouw Cor van Iperen-Meesters, moeder Sjo Meesters-Paantjes, de neomist, vader Tinus Meesters, pastoor Damen, zus To Meesters, broer Marinus Meesters en zijn vrouw Mien Meesters-van Oosterhout; op de 2^e rij staande 4^e en 5^e van links de tantes Koosje Paantjes en Jaan de Jong-Paantjes [zussen van moeder Sjo], uiterst rechts nicht Koosje de Jong, dochter van Jaan de Jong-Paantjes; verder in hoofdzaak ooms en tantes.

Enkel maanden later vertrekt hij naar Curacao. De Nederlandse Antillen blijven voor de rest van zijn leven zijn werkterrein in de zielzorg. Op alle eilanden, met uitzondering van St. Maarten, is hij werkzaam geweest. Zijn verlof in 1964 wordt, zoals hij dan zelf al weet, zijn laatste. Maar hij wil terug naar zijn Antillen om daar te sterven. Nadat hij nog enkele maanden werkzaam is geweest op Saba, is hij in februari 1965 naar St. Eustatius vervoerd, om daar, verzorgd door twee zusters, zijn laatste slopende ziekte te ondergaan. Hij overlijdt er op 17 juli 1965 op 64-jarige leeftijd. Hij is bijgezet in het priestergraf van St. Eustatius.

Hij is onderscheiden geweest met het ridderschap in de orde van Oranje-Nassau.

6.

De derde dochter Adriana Jacoba, roepnaam Naantje, wordt geboren op 9 september 1902. Ook zij voelt zich, hoewel vrij laat, geroepen tot het kloosterleven. In december 1931 treedt zij, 29 jaar oud, toe tot de Congregatie van de Zusters Franciscanessen te Etten. Haar kloosternaam wordt Adelheid.

Zij volgt een opleiding tot verpleegster. Als zodanig is zij enige jaren werkzaam in het St. Ignatius ziekenhuis te Breda. Vervolgens is zij achtereenvolgens als wijkverpleegster en kraamverzorgster geplaatst in dorpen als Made, Klundert en Wagenberg. Zij fietst dan door weer en wind in haar wapperende zusterkleding [met kap !] over de dijken rond deze dorpen, voorwaar geen geringe opgave. Te Wagenberg is zij een aantal jaren moeder-overste van het zusterklooster in die plaats. Ten slotte sticht zij begin 60-er jaren te Goes een tehuis voor geestelijk en lichamelijk gehandicapte kinderen. Zij is daar overste en directrice.

Het laatste deel van haar leven brengt zij door in het klooster 'Withof' te Etten voor zusters op leeftijd. Enige jaren is zij daarvan de moeder-overste. Daar overlijdt zij op 26 augustus 1977 op bijna 75-jarige leeftijd. Zij is begraven op het kloosterkerkhof te Etten.

7.

De jongste van het gezin van Tinus en Sjo Meesters-Paantjes, de vierde zoon, is Adrianus Jacoba Gerardus. Hij is geboren op 30 oktober 1904. Hij is de derde uit het gezin, die zich tot het religieuze leven aangetrokken voelt.

Hij gaat studeren aan het gymnasium te Heeswijk, waar hij in 1925 afstudeert. Op 8 oktober van dat jaar treedt hij aldaar in in de Norbertijner abdij van Berne. Hij ontvangt de kloosternaam Ivo. Op 8 oktober 1927 legt hij zijn kloostergeloften af. Hij wordt priester gewijd op 15 augustus 1931. Zijn eerste plechtige H. Mis te Oud-Gastel draagt hij op op 18 augustus daarna.

Op 4 november 1932 vertrekt hij als missionaris naar India, het toenmalige Brits Indie. Hij is daar tot 1969 werkzaam in de Apostolische Prefectuur, later bisdom Jabalpur. Hij vervult er belangrijke leidinggevende functies. Zo is hij principal van de Saint Aloysius High School, rector van het klein-seminarie, vicarius-delegatus en vicaris-generaal van de bisschop en administrator van het bisdom.

Na zijn terugkeer naar Nederland in 1969 wordt hij rector van het verzorgingshuis Swaenewoerd in het Overijsselse Raalte. Na zijn ontslag is hij daar blijven wonen. Hij is er overleden op 5 juli 1996. Hij is begraven op het kerkhof van de abdij van Berne te Heeswijk.

Nu terug naar Marinus Meesters en zijn gezin.

In november 1932 keert Marinus met zijn vrouw en twee zoontjes van resp. 3 jaar en ½ jaar terug in Gastel. Zij betrekken opnieuw hun woning A25, die zij aangehouden en tijdelijk verhuurd hebben.

Marinus is gelukkig, dat hij weer als brievenbesteller in de buitenlucht aan de slag kan en niet meer binnenshuis tussen vier muren hoeft te werken. Maar dit werk was beslist niet lichamelijk lichter. 's Ochtends vroeg de post sorteren, daarna een eerste bestelronde in het dorp. Na een stevig ontbijt volgt dan de buitenbestelling, om de week afwisselend de ronde met De Stoof en de ronde met De Langenberg.

Hij fietst dan iedere dag, weer of geen weer, zomer en winter, zo'n 35 a 40 kilometer per dag, dus globaal zo'n 200 kilometer per week ofwel een 10.000 kilometer per jaar. Behalve dat hij dan op zijn zwaar beladen fiets, brieventas op een bagagedrager aan het stuur en twee grote tassen op de bagagedrager achter, de brieven en pakketten bezorgt, fungeert hij ook als een soort mobiel loket van het postkantoor. Hij heeft altijd een voorraadje postzegels en briefkaarten bij zich voor de verkoop. Ook is hij door veel vooral oudere mensen gemachtigd om hun AOW- en pensioenuitkeringen vanaf het postkantoor mee te brengen. Vaak begint hij dan zijn route met vele duizenden guldens op zak. In die tijd kan dat nog veilig. Marinus heeft zijn vaste adressen, waar een bakske koffie voor hem gereed staat. Met de honden op de boerderijen heeft hij het veelvuldig aan de stok. Maar hoewel hij voor de grootste hond niet bang is, komt zijn broek niet altijd ongeschonden uit de strijd.

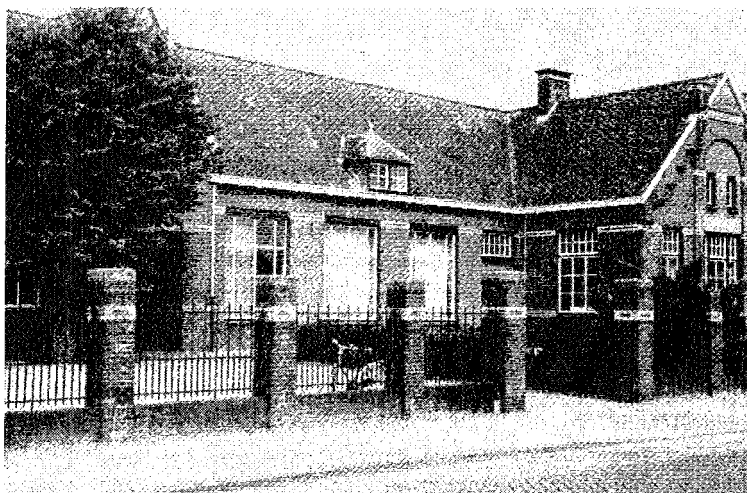
Na de grote ronde, die soms wat langer dan weer wat korter uitvalt, heeft hij enkele vrije uren in de namiddag voor een stevige maaltijd en soms een dutje toe. Tegen de avond is er dan weer wat sorteerwerk en de tweede bestelling in het dorp. Hij heeft dat tot aan zijn pensionering in 1958 volgehouden. Hij heeft aldus de aardbol vele malen rondgefietst.

Marinus Meesters
in de *Steenstraat*.

Marinus' vrouw en kinderen voor
hun woning aan de Dorpsstraat.

Sint Joannesschool, 1921 - 1983

Tini en Harry Meesters op de Joannesschool in 1942.

De 30-jaren zijn zeker geen tijd van grote welvaart geweest, ook niet voor een ambtenaar [wat een PTT-man toen nog was]. "Vast werk, maar ook vaste armoe," verzucht Marinus' vrouw Mien nog wel eens. Dat zij soms met enig naaiwerk wat kan bijverdienen, is zeker welkom geweest.

De beide kinderen bezoeken na de Bernardus-kleuterschool bij de zusters de St. Joannes lagere school aan de Veerkensweg. Bekende meesters [leraren] uit die tijd zijn de broeders Willebrord, Theophiel, Canisius en Gerard en de niet-[soms ex-]broeders van Merrienboer, Tulmans, Aarssen en Willemen. Hoofd van de school is meester Nuchelmans. Beide jongens zijn gedurende hun lagere schooltijd misdienaar geweest. Broeder Maurice is dan koster.

In 1939 overlijden hun beide grootmoeders: opoe Meesters [Johanna Paantjes] op 4 januari, 77 jaar oud, en (stief)opoe van Oosterhout [Petronella van Alphen] op 5 juli, bijna 74 jaar.

Opa [Rie] van Oosterhout overlijdt op 29 maart 1942, 74 jaar oud.

De oorlogsjaren zijn voor een ieder een bijzondere periode geweest.

Het is een tijd met veel 'vreemd volk' over de vloer. Marinus en Mien stellen hun huis altijd gastvrij open voor mensen in nood. Dit begint al direct bij het uitbreken van de oorlog. Een groot gezin uit Roodevaart [Klundert] krijgt gedurende enige tijd onderdak. Lange tijd woont in 1942 een man uit het Zeeuwse Souburg bij hen in. Een gezin uit Roosendaal, dat in de buurt van het spoorwegemplacement aldaar woont, verblijft enige maanden bij hen. Later komt er een ander Roosendaals gezin, man, vrouw en vier kleine kinderen, die in Gastel de bevrijding meemaken. Na de bevrijding volgt een gezin uit Moerdijk, waar de situatie dan nog niet veilig is. Na de oorlog komt nog een 'bleekneusje' uit Vlaardingen.

Er zijn ook minder welkome gasten. Direct na de binnenkomst van de Duitse bezetters wordt een kamer met bed gevorderd voor een Duitse onderofficier, een echte Pruis. Later enige tijd een soldaat, die gelijk kenbaar maakt, geen Duitser te zijn maar een Tsjech. Moeder Mien heeft hem toch het huis uit gejaagd, omdat hij vrijwel dagelijks stomdronken zijn bed bevuilde. Voor een derde soldaat wordt zelfs de voorkamer gevorderd en de man moet daar vrij toegang toe hebben met de huissleutel. Deze man, een Oostenrijker, is een vriendelijke man, die zelfs de moeite neemt te waarschuwen, de radio niet te hard aan te zetten op bepaalde zenders. Hij krijgt wel eens collega's op bezoek, waarvan hij niet weet, hoe zij daarop zullen reageren.

Heel welkom was bij de bevrijding wel het complete peloton Engelse soldaten, dat gelijk kan intrekken in de door de laatste soldaat van de bezetter ontruimde voorkamer. Er worden zelfs extra bedden aangerukt, om deze gasten wat comfort te bieden.

De oorlogstijd heeft in het gezin van Marinus' Meesters nooit tot enig voedseltekort geleid. Marinus heeft onder de boeren, die hij op zijn ronden bezoekt, zoveel vrienden en bekenden gekregen, dat hij vrijwel dagelijks iets voor de voedselvoorziening in zijn grote fietstassen mee naar huis neemt. Dagelijks is er een grote kruik verse melk. Aan boerenboter en eieren geen gebrek. In de slachttijd is er volop zult, bloedworst en spek. Groot is vooral de steun geweest vanuit de agrarische tak van de van Oosterhout-familie, zoals de families van Oosterhout-Linders en van Rijsbergen-van Oosterhout. Ook heeft Marinus samen met een kennis een heel varken aangeschaft en dat [clandestien) achter het huis laten slachten. In een smokkelvest brengt hij grote hoeveelheden tarwe mee. Deze tarwe wordt dan 's avonds in de goed verduisterde schuur gemalen in een door de wasmachinemotor aangedreven molen. Ook koolzaad wordt aldus vermalen, waarna de uitstromende olie met linnen doeken wordt gefilterd.

De oorlog heeft de leden van het gezin in het jaar 1944 wel een aantal hachelijke momenten bezorgd.

Op 31 mei van dat jaar klaagt de jongste zoon over kiespijn. Moeder besluit: naar de tandarts. Omdat er in Oud Gastel geen tandarts is, gaan moeder en zoon per fiets naar Roosendaal. Op weg naar de tandarts in de Molenstraat rijden zij vanaf de (oude] Markt om het oude stadhuis heen richting Molenstraat. Zodra zij rond half twaalf aan het begin van de Bloemenmarkt zijn, klinkt er een aanzwellend motorgeluid van een laag vliegend vliegtuig. Er volgt een vreselijk kabaal en voor zij het weten, liggen ze languit naast hun fietsen op het trottoir tussen de glassplinters van een grote winkelruit. Aan de overkant van de straat stijgt rook en stof op uit de zwaar beschadigde gebouwen. Behalve wat kleine wondjes aan handen en knieën ten gevolge van de glassplinters en grote schrik, mankeert hen niets. Zij springen zo snel ze kunnen op de fiets en gaan naar vrienden, die in de Roosendaalse Wilhelminastraat wonen, om op verhaal te komen.

En dan zo snel mogelijk naar huis, naar Gastel waar het veel minder gevaarlijk is. Maar dat blijkt later toch een illusie te zijn. Voorlopig niet meer naar Roosendaal, de kiespijn is over. Marinus, die op zijn ronde is, ziet vanuit de verte de bommen op Roosendaal vallen, terwijl hij weet, dat zijn vrouw en zijn zoon daarheen zijn. Groot is de opluchting, wanneer hij bij zijn thuiskomst zijn dierbaren ongedeerd aantreft. Later blijken de bommen bij de Bloemenmarkt de eersten van een reeks te zijn geweest, bestemd voor het ten noorden daarvan gelegen industriegebied. Men is kennelijk iets te vroeg begonnen met het loslaten van de bommen. Bij het bombardement zijn ook een paar mensen uit Oud Gastel omgekomen.

Op 24 oktober 1944 is Marinus in het huis van zijn vader Tinus en zijn zus To aan de Dorpsstraat, om enkele klusjes voor hen uit te voeren. Hij trekt de jas van zijn PTT-uniform uit en hangt die over de leuning van een stoel in de keuken. Hij gaat de keuken uit en, terwijl hij de deur achter zich dicht trekt, ziet

hij door de ruit in de deur de keuken in elkaar zakken. Een bom heeft een voorraadschuur van de familie Hack [Dorpsstraat 37] getroffen. De bom is bestemd voor de EBA-loods aan de Oudendijk, waar voertuigen van de Duitse bezetter worden gerepareerd. Ook hier weer een te vroeg losgelaten bom. Resultaat is, dat behalve de loods van de familie Hack ook het achterste deel [keuken, bijkeuken en schuur] van de woning van Tinus Meesters is verwoest en dat de twee naastgelegen huizen [van der Horst en Balemans] onbewoonbaar zijn geworden. Ook worden twee Duitse militairen gedood en een derde overlijdt later aan zijn verwondingen. Marinus, zijn vader en zijn zus blijven ongedeerd. Alleen had Marinus een nieuwe PTT-jas nodig.

Op 1 november 1944, de dag na de bevrijding, besluit de Roosendaals familie (man, vrouw en vier kleine kinderen) terug te keren naar Roosendaal, dat nu op grotere afstand van de frontlinie [Stampersgat] ligt dan Oud Gastel, en dus veiliger is. Hoe groot hun gelijk is, blijkt spoedig. Rond een uur of negen hebben zij hun spullen op een handkar geladen, de kinderen er bovenop, zij worden uitgezwaaid en vertrekken te voet naar Roosendaal. Het is een mooie, zonnige dag en het normale leven lijkt weer wat op gang te komen. De jongste zoon van Marinus is het verblijf in de kelder meer dan zat en gaat tegen elf uur weer de straat op. Er lopen weer wat mensen op straat. Aan de overkant van de straat nadert een vrouw met een kinderwagen... Plotseling aanzwellende fluittonen, gevolgd door hevige knallen. Granaten slaan in. De jongen snelt zo hard hij lopen kan, rennend voor zijn leven, in gebukte houding langs de buitengang van het huis naar achter, om via de schuur zo vlug mogelijk weer de kelder in te komen.

Later blijkt wat er allemaal is gebeurd. De jonge vrouw aan de overkant [Catharina Danen-Broos] en haar 17 maanden oude kindje, waarmee zij op weg is naar de dokter, zijn omgekomen. Een 16-jarige jongen [M. Speek] is zwaar gewond en overlijdt later aan zijn verwondingen. Twee huizen verderop worden een vrouw en haar dochter [de Vet] zo zwaar gewond, dat zij aan hun verwondingen bezwijken. Later zal ook een tweede dochter nog komen te overlijden tengevolge van opgelopen verwondingen. De keuken van het huis van de buurman [P. de Wolf] is gedeeltelijk verwoest door een granaatinslag. Dit is op nog geen 10 meter afstand van de vluchtweg, die Marinus' zoon nam. Men moet er niet aan denken, wat er had kunnen gebeuren, wanneer het Roosendaalse gezin een paar uur later was vertrokken. Zij zijn veilig in Roosendaal aangekomen. Marinus' zoon is het beeld van de jonge vrouw met kinderwagen, die verstijfd aan de overkant van de straat bleef staan, nooit vergeten. Het staat als gegrift op zijn netvlies.

Het huis van Marinus heeft alleen glasschade. De Engelse soldaten, die nog aanwezig zijn, ruimen de rommel op.

Dit zijn toch enkele 'narrow escapes' geweest, die een onuitwisbare indruk hebben gemaakt. Pas heel veel later komt men tot het besef, hoe nipt deze ontsnappingen zijn geweest.

In de na-oorlogse periode neemt het aantal in Gastel woonachtige leden van de familie Meesters gestaag af.

Op 8 juni 1949 overlijdt opa Martinus [Tinus] Meesters in zijn woning op 81-jarige leeftijd. Hij heeft nog mogen meemaken, dat zijn beide zoons de missionarissen in 1947 gelijktijdig met verlof in Nederland zijn.

Zijn dochter Catharina [To], die in die woning is blijven wonen, overlijdt op 11 augustus 1954 in het ziekenhuis te Roosendaal, 57 jaar oud.

Marinus' jongste zoon heeft van 1945 tot 1951 zijn middelbare schoolopleiding gevolgd aan het St. Norbertuslyceum [nu Norbertuscollege] te Roosendaal. In 1951 behaalt hij zijn diploma gymnasium B. Hij vertrekt dat jaar voor zijn verdere studie naar Delft.

Marinus' oudste zoon volgt na zijn middelbare schoolopleiding met succes een cursus voor bedrijfsarchivarus. Wanneer hij in 1956 in het huwelijk is getreden, vertrekt ook hij uit Oud Gastel.

Vanaf die tijd wonen er nog slechts de twee bejaarde echtparen Marinus Meesters - van Oosterhout en Sjaak Meesters - Maas.

Marinus gaat in 1958 met pensioen. Ook daarna heeft hij nog vele kilometers op de fiets afgelegd, vol belangstelling de vele veranderingen in Gastel en ruime omgeving volgend.

Op 29 december 1968 overlijdt Sjaak Meesters vrij plotseling op de leeftijd van 70 jaar. Hij is te Oud Gastel begraven. Zijn weduwe Coba Maas verlaat haar woning aan de Koelestraat voor een bejaardenwoning aan de Beemd. Zij hertrouwt met Christiaan de Groen. Zij overlijdt op 21 april 1977 in het ziekenhuis te Oudenbosch. Ook zij is in Oud Gastel begraven.

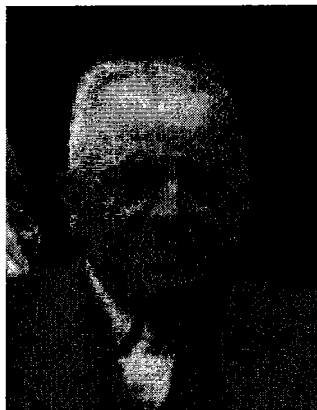
Marinus Meesters overlijdt plotseling aan een hartstilstand op tweede kerstdag 1970 in de kerk van Oud Gastel, vlak voor de aanvang van de hoogmis. Hij is 77 jaar geworden.

Zijn weduwe blijft nog enige tijd in haar woning aan de Dorpsstraat wonen. In 1971 verhuist zij naar het bejaardencentrum de Zellebergen in Oudenbosch. Wanneer haar gezondheid te zeer achteruit gaat, moet zij in 1975 worden opgenomen in de zorginrichting 'Voorburg' te Vught. Aldaar is ze na een langdurig ziekbed op 28 mei 1977 overleden op 83-jarige leeftijd. Zij is op het kerkhof van Oud Gastel begraven, bij haar man Marinus.

Met het jaar 1977 wordt aldus de aanwezigheid van de familie Meesters te Oud Gastel afgesloten.

Tinus Meesters

Sjaak Meesters

Het graf van
Marinus Meesters en
Wilhelmina Meesters - van
Oosterhout

De Meireweikes in 1971

De Markt met rechts het Hof in 1955

IV Wat erop volgde

De oudste zoon van Marinus Meesters en Wilhelmina van Oosterhout vestigt zich na zijn huwelijk in 1956 in het oosten van Brabant en is aldaar werkzaam als bedrijfsarchivaris, hoofdzakelijk in de omgeving van Eindhoven. Zijn huwelijk blijft kinderloos.

De jongste zoon begint in 1951 zijn studie aan de Technische Universiteit van Delft, alwaar hij in 1957 afstudeert als elektrotechnisch ingenieur. Vervolgens vervult hij zijn uitgestelde militaire dienstplicht. In juli 1959 zwaait hij af als reserve-officier van de Technische Dienst. Diezelfde maand treedt hij in dienst bij de rijksoverheid, waar hij te Den Haag werkzaam is op het juridisch-technische gebied van de octrooiverlening. Vanaf 1970 tot aan zijn uittreding in 1993 is hij lid van de Nederlandse Octrooiraad.

In september 1959 is hij te Delft getrouwd met een vrouw uit die stad. Zij wonen in Den Haag en vervolgens in enkele plaatsen in de directe omgeving daarvan.

In hun huwelijk worden twee kinderen geboren, en wel een zoon (Den Haag, 1962) en een dochter (Den Haag, 1966).

De zoon trouwt in 1994 te Delft met een Hilversumse. In dit huwelijk worden resp. een dochter (Delft, 1994) en een zoon geboren (Delft, 1997).

De dochter trouwt in 2002 te Voorburg met een Voorburgse man. Zij krijgen eveneens twee kinderen, namelijk een zoon [Voorburg, 2002] en een dochter (Den Haag, 2004).

V Nawoord

Terugkomen in het dorp, waar je een gelukkige jeugd hebt doorgebracht, geeft ook na tientallen jaren nog steeds een beetje het gevoel van thuis komen. Maar helaas zijn er ook gevoelens, die niet zo positief zijn.

Het gevoel van thuis komen wordt al snel sterk getemperd. Veel is er veranderd, en niet alle dingen ten goede, sommige daarvan onvermijdelijk en andere ronduit teleurstellend.

Er staan niet meer, zoals vroeger, deuren voor je open. En er gaan ook nog maar weinig deuren voor je open. Je ouderlijk huis en de huizen, waarin ooit je grootouders of je ooms en tantes hebben gewoond, zijn sterk, soms onherkenbaar veranderd. Allemaal begrijpelijk, maar soms toch wat pijnlijk. De gezichten, die je ziet op straat, zijn op een hoge uitzondering na, vreemd voor je. Je dorp is overgenomen door nieuwe generaties. Ook vanzelfsprekend.

Maar er is ook zoveel waardevols verloren. Bijna alle plaatsen, waar je als kind met veel plezier hebt kunnen spelen zijn verdwenen.

Het gebied achter de ouderlijke woning, de Meireweikes met zijn boomgaarden en zijn weilanden is verdwenen. De sloten, waarin je 's zomers visjes en kikkers kon vangen en waarop je 's winters kon priksleeën, zijn er niet meer. De boom-

gaard van Louis Smoor, waarin de kinderen vrijelijk mochten spelen en al het fruit, dat van de bomen viel, mochten opeten, bestaat niet meer. De boomgaard bevatte allerlei appel- en perenbomen, kersenbomen en zelfs een mispelboom. Er was alleen een boom, een soort 'boom van goed en kwaad', waar de kinderen niet aan mochten komen. Dat was een pruimenboom en daaraan groeiden pruimen, 'oh, als eieren zo groot'. En ofschoon Louis het ons verbood..... Die pruimen waren bijzonder lekker! [Sorry Louis, alsnog....]

Verdwenen is de enorme boomgaard achter 'De Drie Snoeken', en het grote erf met de oude karrenchuren, een ideale speelgelegenheid voor de jeugd.

Verdwenen is het weiland van de Karlien, waar je je vliegers kon oplat.

Verdwenen is je lagere school. Een gebouw, waarin je als kind het gevoel had, dat dit er voor eeuwig stond. Het was toch een gebouw van enige allure.

Het gemeentehuis is geen gemeentehuis meer. Er is zelfs geen gemeentehuis meer. Het dorp is met enkele andere dorpen samengevoegd tot een groter geheel. Dit zal vast geen verbintenis uit liefde geweest zijn!

Het postkantoor is geen postkantoor meer. Er is zelfs geen postkantoor meer. Gelukkig is dit een van de helaas weinige voorbeelden, dat aan het gebouw onder behoud van zijn karakter een zinnige bestemming is gegeven.

De pastorie is geen pastorie meer. Er is zelfs geen pastorie meer. Gelukkig is het monumentale gebouw behouden gebleven en op een fraaie wijze aangepast aan een nieuwe bestemming.

De grootste schrik overvalt je, als je voor het eerst de Markt betreedt. Ja, de kerk staat er nog. Maar dat is een kerk, die er eigenlijk helemaal niet had moeten staan. Zo'n 100 jaar geleden beging men de onvergeeflijke en onherstelbare fout de oude kerk te slopen. Die oude kerk was het belangrijkste en meest waardevolle monument van het dorp ooit. Hoe heeft men het toentertijd in zijn hoofd kunnen halen dit cultuurhistorisch belangrijke monument, een laat-gotische 15^e eeuwse kerk af te breken, die het waard was om voor een veelvoud van de bouwkosten van de nieuwe te worden gerestaureerd. Ten hemel schreiend ! Hoewel de nieuw gebouwde neo-gotische kerk als zodanig niet eens een slecht figuur slaat, blijft het toch een slap aftreksel van het echt gotische gebouw, dat er was. Men vond de oude kerk toen te klein, waarschijnlijk vindt men nu de nieuwe kerk veel te groot.

Maar hebben de 'hoge heren van het dorp' sinds 100 jaar geleden wat geleerd? Het lijkt er niet op. Het in cultuurhistorisch opzicht tweede belangrijk monument van het dorp is verdwenen: Het Hof. Het heeft plaats moeten maken voor architectonisch betekenisloze bouwsels als een bank en een supermarkt. Ook deze hoge heren hadden kennelijk geen last van een overmaat aan historisch besef. Van een 'beschermd dorpsgezicht' hebben zij kennelijk nog nooit gehoord. Wat een mogelijkheden heeft men laten liggen, door ook dit

monument met de grond gelijk te maken. Na een verantwoorde restauratie had men er een prachtige bestemming aan kunnen geven, bijv. als cultureel centrum en / of heemkunde-museum. Van de bestaande historische tuin achter Het Hof had men een schitterend openbaar park kunnen maken. Men had het dorp allure kunnen geven. Maar opnieuw een onvergeeflijke en onherstelbare fout.....

Ook de overige gevels aan het marktplein verdienen niet de schoonheidsprijs. Veel van de oude karakteristieke gevels zijn verdwenen achter schreeuwerige en toch niets zeggende winkelfacades. Van het eens zo mooie marktplein is niet veel meer over. Jammer.

Andere bijzondere gebouwen, als het St. Jozefgesticht en het St. Bernardus-klooster, zijn gesloopt of staan op de nominatie om dat lot te ondergaan. In Gastel lijkt het motto te zijn 'De beuk erin'.

Jammer is ook, dat de rondweg om het dorp te dicht langs het centrum is aangelegd. Het snijdt het dorp af van zijn buitengebied. Een ooit veel gebezigde rondwandeling via Korte en Lange Dreef is nu onmogelijk geworden. Men had er op moeten staan, dat de weg vanaf de Meir tot zeker voorbij de Steenstraat verdiept en / of tenminste ten dele overtunneld was aangelegd. Ook rijksweg 17 vormt een onbarmhartige scheidslijn over het gebied van Gastel. Vooral voor de kruising met de Roosendaalse Baan is een afschuwelijke oplossing bedacht.

Vroeger had Gastel een Moleneind. Nu is daar slechts een groot gapend gat, de zuidelijke toegang tot de dorpskern. Allesbehalve fraai.

Lief, arm Gastel, wat hebben ze je allemaal aangedaan ! Ze hebben je je kroonjuwelen ontnomen.

Ondanks ook alle verbeteringen, zoals de bouw van mooie nieuwe woningen en verfraaiing van wegen, ben je geen dorp meer om verliefd op te worden.

Lief Gastel, toch ben je een dorp om van te blijven houden, een dorp om nooit te vergeten!

H.A.M.

Reacties in de vorm van vragen, op- en aanmerkingen, aanvullingen of verbeteringen kunt u mailen naar ha.meesters@hetnet.nl

ACTIVITEITEN VAN HEEMKUNDEKRING 'HET LAND VAN GASTEL **december 2004 tot november 2006**

- december 2004: Tijdens de kersttentoonstelling wordt het jaarboek 2004 aan de leden aangeboden.
- December 2004: De quiz-commissie begint met de organisatie en samenstelling van de regionale Heemquiz 2005.
- 3 januari 2005: Een afvaardiging van de Heemkundekring is present op de nieuwjaarsreceptie van de gemeente.
- januari 2005: De tentoonstellingsruimte wordt ingericht met spullen uit onze eigen collectie.
Het bestuur heeft al enkele evenementen opgezet in verband met het 25-jarig bestaan van de vereniging. Er zal in het najaar een feestelijke vergadering belegd worden.
Extra grote zorg wordt besteed aan de organisatie van de regionale Heemquiz, welke we vorig jaar gewonnen hebben.
- 25 januari: Een afvaardiging van het bestuur en de Indië-werkgroep brengt een bezoek aan het commandomuseum in de commandokazerne te Roosendaal.
- 8 februari: Jan van den Berg en Piet Peeters halen in Breda de schoennennaaimachine Van Clemens Jansen op. Deze behoort nu tot de museumcollectie.
- februari: We starten een zoektocht naar het originele exemplaar van de film uit Gastel uit 1955.
- 11 maart: In samenwerking met de bibliotheken en de Halderbergse Heemkundekringen wordt in Bovendonk Hoeven een lezing gehouden over de Cisterciënzerafdien en hun betekenis voor onze streek.
- 19 maart: De inschrijving voor de excursie naar Normandier wordt opengesteld.
- 31 maart: Voorjaarsvergadering.
Na de officiële vergadering met bestuursverkiezing, is er een zeer gewaardeerd optreden van 'Smidje Verholen'.
- 27 mei: Mevrouw S. Moerings - Konings overlijdt.
- 28 mei: Het museum is etappeplaats van de landelijke fietsdag.
- 18 en 19 juni: Tijdens de marterei is het museum geopend. Wegens een reunie van het Schippersinternaat krijgen we een groot aantal oud-leerlingen op bezoek.
- juni: De voorbereidingen voor een jaarboek zijn begonnen. Het boek zal deze keer extra veel foto's bevatten.
- 23 juli: Mevrouw Tak - Laros overlijdt.

- 6 september: Eerste contacten bij Amadeus in Oudenbosch om te komen tot het oprichten van een Marktplaats, van waaruit wij onderwijsinstellingen aanbiedingen kunnen doen voor lesprogramma's. Wij komen sindsdien vrij regelmatig bij elkaar. De vergaderingen plaats in de vestiging van de deelnemers.
- 9 september: Een delegatie van het bestuur brengt een bezoek aan Fijnaart, waar de heemkundekring een nieuw onderkomen in gebruik heeft genomen.
- 9 september: Een delegatie van het bestuur woont een lezing te Wouw bij over de cistercienzers.
- 10 september: De Mastboom – Brosensstichting presenteert zich in de Laurentiuskerk.
- oktober: Op verzoek van de stichting 'Mastboom - Brosens' verzorgen we een vitrine in winkelcentrum 'Moerbeihof' voorheen 'De Schakel'.
- 17 sept: De heer P. van Onzenoort overlijdt.
- 3 t/m 7 oktober: Een meerdaagse excursie naar Normandië.
De reis was een van de hoogtepunten in de historie van de reizen van de vereniging. [zie verslag]
- 11 oktober: Mevrouw J. Luyks - van Meer overlijdt.
- 28 oktober: Feestvergadering Heemkundekring. Er zijn medailles wegens bijzondere verdiensten voor Piet Peeters, Wim Willemse, en Piet Akkermans na het officiële gedeelte volgt een optreden van het 'Willem Blokland' gezelschap 'Puur natuur'.
- 28 oktober: Presentatie van het jubileum jaarboek 2005.
- 25 november: Regionale Heemquiz. Vlak voor de aanvang trokken hevige sneeuwbuien over onze omgeving. We moesten op korte termijn beslissen of de quiz wel of niet door zou gaan.
Toen de meeste kandidaten toch arriveerden zijn we, weliswaar enigszins later, en met enkele afzeggingen toch door gegaan. Na korte strubbelingen in het begin is de rest van de avond glad verlopen. Van de deelnemers mochten we veel complimenten in ontvangst nemen. Winnaar werd de heemkundekring van Nispen.
- 6 december: Bespreking over het kapelletje op de hoek Jagersweg - Roosendaalsebaan
- 22 december: De heer C. Magielse overlijdt.
- december: Kersttentoonstelling met als thema 25 jaar Heemkunde. We hebben enkele oude films en deze vertonen we op een ouderwetse manier. Dat wil zeggen op een ratelende projector en het publiek mag zelf commentaar leveren. Dit is voor herhaling vatbaar.
- 20 februari: Vergadering werkgroep erfgoedinstellingen Halderberge

	2006 in Oudenbosch
23 maart:	Voorjaarsvergadering. De gebruikelijke zaken worden behandeld. Harry Sweere beeindigt zijn bestuursfunctie. Na de pauze volgt een lezing van professor Bijsterveld over heemkunde in de 21 ^e eeuw.
27 mei:	De medewerkers van de heemkundekring maken een uitstapje naar Jan Utenhoute in Etten-Leur, na afloop is er nog een gezellige bijeenkomst in een horecagelegenheid op de Markt in Etten.
6 juli:	Mevrouw Jo van de Vorst - van Oosterhout overlijdt.
9 september:	Open dag van het Regionaal Archief West Brabant in hun nieuwe onderkomen. Bestuursleden van onze kring geven acte de presence.
30 september:	Een groep van 50 personen gaat op excursie naar Leiden in het kader van het 'Rembrandt-jaar'.
3 oktober:	Echtpaar Blommerde - Bogaerts is 50 jaar getrouwd.
3 oktober:	Echtpaar van den Broek - van Lisdonk is 50 jaar getrouwd
28 oktober:	Mevrouw C. Broos - Schijvenaars overlijdt.
9 november:	Najaarsvergadering met voorstel tot vernieuwde contributie-inning. Na de pauze een lezing door de heer Hoendervangers over het kasteel van Wouw. Het kasteel blijkt veel indrukwekkender geweest te zijn dan je zou verwachten.
november:	We zoeken nog steeds naar het origineel van de film uit 1955.
november:	overdracht van gemeentefoto's aan het Regionaal Archief.
december:	De werkgroep 'Inrichting museum' heeft hoekjes ingericht met als onderwerpen: een slager en zijn gereedschap en een blik in het huishouden 60 jaar terug. De vitrine in de Moerbeihof is ingericht met huishoudelijke artikelen.
december:	Presentatie van het jaarboek 2006 en tentoonstelling van OAT's-stukken van het begin van het kadaster omstreeks 1830.

VERSLAG VAN DE DE EXCURSIE NAAR NORMANDIË

Na een voorbereiding van enkele maanden door de reiscommissie kon op maandagmorgen 3 oktober 2005 de bus met als chauffeur Frans de vijfdaagse trip aanvangen.

Bijna iedereen was op tijd bij de opstapplaatsen en zo konden we in de morgen richting Bergen op Zoom rijden. Althans dat was de bedoeling, maar een kilometers lange file deed ons kiezen voor de 'ouderwetse' weg richting Antwerpen via Essen.

Die was minder druk en Antwerpen kwam al gauw in zicht. Ook daar viel de drukte mee en we vervolgden de route via Gent, de Haan en de kustweg in België, waar het tijd werd voor een bakje koffie in een wegrestaurant.

Daarna waren we al spoedig in Frans Vlaanderen, waar plaatsnamen als Hondskoote, Roosendaal en Duinkerke nog niet het idee gaven dat we al in Frankrijk waren.

We vervolgden de weg en hielden een tweede stop op een 'Aire' aan de Sommebaai.

Het landschap werd al meer heuvelachtig en de weg voerde ons naar de Seine, waar we een boog- en hangbrug Pont de Normandie moesten 'overwinnen'.

In 'laag' Normandie zochten we de kust op en we bezochten het havenstadje Honfleur met de smalle huisjes langs de kade.

Daarna kwamen we bij Hotel du Golf in Cabourg, waar ons nachtverblijf was voor de komende vier nachten. Behalve voor een drietal personen, die hun nestje in 'hotel du Paris' moesten opzoeken.

Na het avondeten kon dat gebeuren.

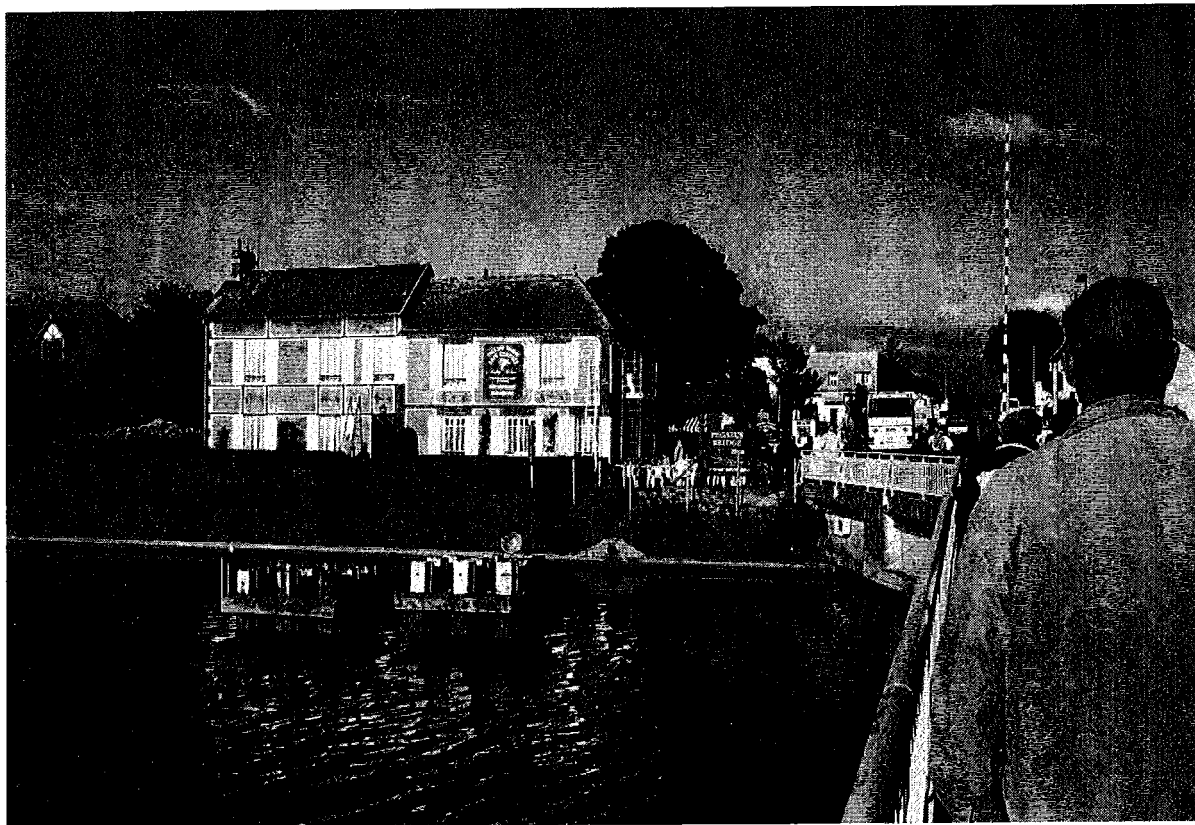
De andere dag stonden we al vroeg gereed om onder deskundige en prettige begeleiding van een gids een route te rijden langs de voornaamste bezienswaardigheden van D-Day, 6 juni 1944.

Door een misverstand stond ook die gids te wachten, maar op een heel andere plaats. Dat probleem werd opgelost en zo konden we met enige vertraging naar Benouville. Daar was nog Pegasus Bridge [op het land] te bekijken. Deze werd als eerste brug door Britse troepen in de nacht van 5 op 6 juni 1944 veroverd op de Duitsers.

We reden door Ouistreham met de bekende casino-scene uit de film 'De langste Dag'.

Vervolgens reden we naar Courseulles sur Mer waar we een stop maakten bij de haven en een idee kregen van het Canadese aandeel in de landingen.

Nu werd het tijd voor een lunch en daarvoor deden we Arromanches aan. Het werd nu tijd om het verschil te weten tussen een Croque Madame en een Croque Monsieur. Allebei een geroosterde snee brood met sla, de een zonder

Pegasus-brug, 4 oktober 2005

Pointe du Hoc, 4 oktober 2005

en de ander met spiegelei. Daarbij bracht de Franse les van de lagere school destijds ons ook niet veel verder, want wat moet je met zinnetjes als 'Oncle Albert fume une pipe' en 'Le chat est sur le piano'? Maar met ook wat kennis van de Engelse taal, die veelal ook op de menukaarten was terug te vinden, kon je toch krijgen wat je wenste.

In Arromanches waren nog de restanten te zien van de kunstmatige havens, die daar naar een idee van Winston Churchill waren ingericht om materiaal en voertuigen aan de kust te krijgen.

De route voerde ons verder langs de haven van Port en Bessin en de batterijen [kanonnen] van Longues sur Mer, die we konden bezichtigen.

Tijdens de strijd in Normandie sneuvelden aan beide zijden veel militairen en we bezochten op onze route de Amerikaanse begraafplaats bij Saint Laurent. Daar lagen de ca. 7.000 kruisen allemaal keurig geordend. Verderop bij La Cambe bekeken we ook een Duitse begraafplaats. Die was heel sober ingericht met op een veel kleinere oppervlakte zo'n 21.000 gesneuvelden. Indrukwekkend was wel de leeftijd waarop deze jongens gesneuveld waren. Er waren erbij van 15 jaar!

Intussen maakten we ook een stop bij Pointe du Hoc, waar de Amerikaanse soldaten tegen een steile rotswand moesten klimmen om vervolgens te ontdekken, dat de kanonnen uit de bunkers verwijderd waren.

Na een lange rondrit werd het weer tijd om naar het hotel te rijden en daar kwamen we vroeg in de avond aan, zodat we al spoedig weer ons diner konden gebruiken.

Op woensdag 5 oktober stond Bayeux op het programma.

Allereerst was daar het tapijtmuseum. Daarin is een wandtapijt van 70 meter, voorstellende de slag bij Hastings in 1066 in de vorm van een stripverhaal. Dat vertelt ook over een landing, maar nu op de Engelse kust. In dat museum kon je ook de achtergronden van die slag bezichtigen, zoals de kleding, de akkerbouw en huizen uit die tijd.

Daarna gingen we naar de basiliek en was er gelegenheid voor een lunch.

Na nog bezichtiging van de plaats werd het weer tijd om terug te rijden naar Cabourg, om de plaats waar we sliepen en aten, ook eens te bezichtigen. Daar maakten we een wandelingetje langs het Casino [was dat de echte dependance?] en de Boulevard.

Op donderdag stond een rondrit door 'Suisse Normande' op het programma. De rit voerde ons door schilderachtige plekjes en langs mooie doorkijkjes. Het weer werkte daar ook mee, zodat de route langs de smalle weggetjes niet al te veel problemen opriep.

Problemen waren er wel voor de plaatselijke horeca in Clecy, die op een invasie van een bus 'Hollandais' zo buiten het seizoen ook niet gerekend had. Met behulp van een oproepkracht en de plaatselijke bakker en slager werden we toch

nog voorzien van een hapje.

Omdat we op route naar de ciderboerderij, die later een Calvadoskasteel bleek te zijn, toch langs Lisieux reden, kwam dat goed uit om daar een bezoek te brengen aan de basiliek [of was het toch de kathedraal?]. Het interieur van deze kerk was voor velen bewonderenswaardig. Je kunt het dan ook niet vergelijken met oudere kerken zoals in Bayeux, waar de muren sober zijn en die het moeten hebben van gebrandschilderde ramen.

Daarna gingen we naar Chateau le Breuil, een kasteel waarin in een voormalige paardenstal een Calvados distilleerderij was ingericht. We kregen uitleg in het Engels en iedereen knikte ijverig ja op de vraag of iedereen het gesnapt had, maar of dat zo was? Dat kon de pret niet drukken en we lieten ons het 'neutje' wel smaken en menig flesje ging over de toonbank om later nog eens na te genieten.

Daarmee was ook deze dag weer voorbij en de drie werden voor de laatste maal naar de dependance gebracht om te genieten van de krakende vloeren in het hotel van 1882, terwijl de rest van hun rust genoot nabij de paardenrenbaan.

Zo kwam er een eind aan ons verblijf in het Normandische land.

Op vrijdag was iedereen op tijd gereed om de terugweg met de bus te aanvaarden.

Nu reden we tot opluchting van meerderen terug over de Pont de Tancarville, die niet zo eng oogt als de bruggen bij le Havre.

Voor de lunchpauze was er een stop in Etretat. Daar was een steile rotskust te bezichtigen en je kon er ook (wat sommigen deden) naar een kapelletje klauteren hoog boven het water.

De route voerde ons verder langs de 'binnenlanden' van Normandie, maar vanwege de tijd moesten we op een gegeven moment toch de grote weg volgen.

Na een korte stop in België werden we door mist overvallen en zo kwamen we wat later dan voorzien in Familyland, waar voor ons een afscheidsdiner geserveerd werd. Weer echt Hollandse kost na dagen van Frans eten, wat niet voor iedereen even aantrekkelijk was.

Daarna deed de bus de verschillende uitstapplaatsen aan, zodat eenieder weer in de avonduren zijn eigen woonst kon terugvinden.

Al bij al was het een geslaagde excursie, ook gezien de vele prettige reacties die de reiscommissie na afloop mocht ontvangen.

Het was voor de commissie een uitdaging, met tot kort voor het vertrek verschillende complicaties die nog recht gezet dienden te worden. Iedereen is weer gezond en veilig thuisgekomen, tot opluchting van de commissie, voor wie

deze excursie meer een schoolreisje was, met het gevoel van: Zal alles wel goed gaan en heeft ieder het naar zijn zin?

Dit alles heeft de commissie georganiseerd in samenwerking met de firma Broeren.

Bovendien heeft de commissie tijdens de excursie veel steun gehad van chauffeur Frans, waarmee tijdens de reis goed overleg is geweest. Ook zijn kwaliteiten als chauffeur hebben aan het succes bijgedragen.

P. Peeters.

INFORMATIE HEEMKUNDEKRING HET LAND VAN GASTEL

De vereniging, de Heemkundekring 'Het Land van Gastel', stelt zich ten doel:

- a. Het dorp Oud Gastel en haar inwoners op elk gebied dat onder heemkunde valt, te bestuderen en te onderzoeken.
- b. In brede kring belangstelling te wekken voor de geschiedenis van Oud Gastel en de bevolking.
- c. Te ijveren voor het behoud van het eigen karakter en de schoonheid van Gastel en omgeving.

De vereniging tracht dit doel te bereiken door:

- A. Het houden van vergaderingen, lezingen en excursies.
- B. Het benaderen van en samenwerken met instanties en personen, die kunnen helpen het gestelde doel te bereiken.
- C. Het verzamelen van voorwerpen en geschriften, die betrekking hebben op heemkunde in de ruimste zin.

[Statuten der Heemkundekring artikel 2]

'In de Drie Snoeken'

De Heemkundekring, opgericht 25 november 1980, beschikt over een eigen werklokaal, archief en tentoonstellingsruimte in het pand 'In de Drie Snoeken', Dorpsstraat 50 te Oud Gastel.

Hier komt elke donderdagavond, dinsdagmiddag en zaterdagmorgen een vaste kern van leden bijeen om voorkomende werkzaamheden te verrichten.

Het museum is geopend voor belangstellenden op zaterdagochtend van 10.00 tot 12.00 uur.

Op andere tijden na telefonische afspraak.

JAARCONTRIBUTIE

De jaarcontributie bedraagt: € 15,00 per persoon

€ 20,00 per gezin

€ 7,00 jeugdleden [tot 18 jaar]

Bankrelatie

Bankrekening Rabo: 14 11 37 126

U kunt bellen of schrijven:

1. Als u zich op wilt geven als lid.
2. Als u informatie wilt hebben.
3. Voor het ophalen van materialen onder andere boeken, foto's, bidprentjes, gereedschap, enzovoort.

- Dhr. L. van Leengoed, voorzitter
Oudendijk 73 telefoon 518234
- Dhr. J. van de Berg, secretaris
Markt 6 telefoon 511469 janvdb@tref.nl
- Dhr. P. Peeters, penningmeester
Van Glymesstraat 16 telefoon 511730
- Dhr. J. Blommerde, lid
Kerkstraat 20 telefoon 514184
- Dhr. R. Bus, lid
Markt 2 telefoon 513608
- Dhr. F. van Merrienboer, lid
Oudendijk 7d telefoon 512033
- Dhr. A. Schijvenaars, lid
Roosendaalsebaan 34 telefoon 553558
- Dhr. W. van den Broek, lid
Noordzeedijk 45, Stampersgat telefoon 514225 w.broek@wxs.nl

dhr. J. de Jongh
dhr. A. Schijvenaars

dhr. L. van Opdorp
dhr. N. Roebroeks.
dhr. G. van Rijsbergen
dhr. J. van Rijsbergen
dhr. A. Schijvenaars
dhr. W. Willemse

dhr. J. van de Berg
dhr. W. van de Broek
dhr. F. van Merrienboer
dhr. P. Peeters

LEDENLIJST HET LAND VAN GASTEL 2006

Mevr. M. van Aalst-van Nispen	Oudenbosch	Mevr. C. van Gastel-Hack	Oud Gastel
Fam. M. Aanraad	Oud Gastel	Mevr. M. Geers	Dinteloord
Fam. A. Aanraad	Oud Gastel	Fam. A.P.A. Geers-Tax	Oud Gastel
Mevr. A. van Achterberg	Oud Gastel	Fam. D. Geleyns	Oud Gastel
dh. F.L. Akkermans	Oud Gastel	Fam. C. Gijzen	Oudenbosch
dh. P. Akkermans	Oud Gastel	Fam. C. van Ginneken	Zegge
Fam. M. Akkermans	Oud Gastel	Fam. F. van de Goorbergh	EttenLeur
Fam. J.G. Akkermans-Schouw	Oud Gastel	Fam. J. Goorden- van Achtmaal	Oud Gastel
Mevr. M. Akkermans-van Zandvliet	Oud Gastel	Mevr. J. Goorden-Buurstee	Oud Gastel
Mevr. M. Akkermans-Verstraten	Oud Gastel	Fam. A. Haasnoot	Bergen op Zoom
Fam. C. Antens	Oud Gastel	Mevr. A. Hagenaars-Goorden	Oud Gastel
dh. P. Antonissen	Roosendaal	Mevr. J. Hamstra-Bus	Eindhoven
Fam. P. van As	Oud Gastel	Mevr. A. Hazen-van Beek	Oud Gastel
Fam. W. van As	Oud Gastel	dh. A. van der Heijden	Hoensbroek
Fam. L. Bartelen	Oud Gastel	Fam. A. Heshof	Oud Gastel
dh. H. Bennehey	Oud Gastel	Mevr. L. Heynen-van Aalst	Essen
dh. J. van denBerg	Oud Gastel	Mevr. G. Hoefsloot	Oud Gastel
dh. A. van de Bergh	Oud Gastel	dh. M. van Hooydonk	Oud Gastel
Fam. E. Biemans-Peeters	Oud Gastel	dh. M. van de Horst	Oud Gastel
Fam. J. Blommerde	Oud Gastel	Mevr. J. van der Horst-Bus	Oud Gastel
Fam. H. Bonnerman	Oud Gastel	Fam. A. Huysmans-Peeters	Dinteloord
Fam. P. Boots	Oud Gastel	Mevr. C. Jacobs-Akkermans	Oud Gastel
dh. P. Borst	Roosendaal	Fam. T.M. de Jong	Oud Gastel
dh. J. van de Bosch	Oud Gastel	Fam. W. de Jong	Oud Gastel
Fam. P. van de Bos-v.d.veeken	Oud Gastel	Fam. J. de Jongh	Oud Gastel
Mevr. Braat-Aarssen	Roosendaal	Fam. C. van Kalmthout	Oud Gastel
Fam. J. Brocatus	Oud Gastel	dh. A. van de Kar	Oud Gastel
Fam. W. van den Broek	Stampersgat	Fam. J. Karremans	Oud Gastel
Fam. A. van den Broek	Oud Gastel	Fam. E. van Keep	Roosendaal
Fam. M. Broeren	Hoeven	dh. B. Kempenaars	Oud Gastel
dh. P. Broos	Roosendaal	Fam. A. Kepers	Oud Gastel
Fam. M. Broos	Oud Gastel	Mevr. G. Kerstens-Rijk	Oud Gastel
Fam. F.B.M. Buijs	Oud Gastel	dh. C. Koenraad	Oudenbosch
dh. A. Bus	Oud Gastel	Fam. A. Koevoets	Oud Gastel
Fam. P. Bus	Oud Gastel	dh. M. de Koning	Wouwse Plantage
Fam. P. Bus-de Kort	Oud Gastel	Fam. J. Konings	Hoeven
Fam. C. Bus-Rombouts	Roosendaal	Fam. A. Kop-Mies	Standdaarbuiten
Fam. A. Bus-van de Vorst	Oud Gastel	Fam. W. Kop-Speek	Oud Gastel
Fam. J. Buurstee	Oud Gastel	Fam. H. Lambregts	Oud Gastel
dh. C. van Caulil	Hoeven	Mevr. D. Lambregts	Oud Gastel
Fam. H. Christianen-Mies	Weert	dh. J. Laros	Roosendaal
Mevr. M. Corsmit-v.d.Lindeloof	Oud Gastel	Fam. J. Lauwerijssen	Oud Gastel
Fam. C. Damen	Oud Gastel	Fam. W. Lazeroms	Roosendaal
Fam. C. Damen	Oud Gastel	Fam. L. van Leengoed	Oud Gastel
Fam. M. Danen	Oud Gastel	Mevr. J. van Limbergen	Oud Gastel
dh. O. Dierckxsens	Kaatsheuvel	Fam. C. Lips	Roosendaal
dh. J. Dijkers	Oud Gastel	dh. M. Lockefeir	Oud Gastel
Fam. J.D. vanElst	Oud Gastel	Fam. G. Logt	Oud Gastel
Mevr. C. Ernest-Traets	Oud Gastel	Dhr. A. Luykx	Oudenbosch
Fam. F. van Etten	Oud Gastel	Mevr. G. Luykx-Konings	Oud Gastel

Mevr. J. Luyten	Oud Gastel	Mevr. C. de Rooy-Timmermans	Oud Gastel
Fam. A. Maatjens-Buckens	Oudenbosch	Fam. P. Roozen-Antens	Oud Gastel
Fam. C. Magielse	Oud Gastel	Fam. F. Schellekens	Oud Gastel
thr. D. Marcelissen	Oud Gastel	Fam. A. Schepers	Oud Gastel
Fam. A. Martens Aerts	Hoeven	Fam. A.A.P.J. Schijvenaars	Oud Gastel
Mevr. M. van Meer-Aarsen	Oud Gastel	Mevr. P. Schijvenaars-Jacobs	Oud Gastel
Fam. A. Meesters	Leidschendam	Fam. C. Schoonen-Bierbooms	Oud Gastel
thr. P. Meeuwissen	Hengelo	Fam. H. Schouw	Oud Gastel
Mevr. L. Melsen	Oud Gastel	Fam. J. Schrauwen	Stampersgat
thr. W. van Merrienboer	Brasschaat	Mevr. W. Schrauwen-van den Bosch	Oud Gastel
thr. P. van Merrienboer	Oud Gastel	Mevr. J. Schrauwen-van Aart	Oud Gastel
thr. F. van Merrienboer	Oud Gastel	Mevr. J. Segers	Oud Gastel
thr. C. van Merrienboer	Roosendaal	Mevr. A. Segers-de Bont	Oud Gastel
Fam. H. van Merrienboer	Oud Gastel	Fam. J. Sep	Oud Gastel
Fam. F. van Merrienboer	Oud Gastel	Mevr. J. Soons-Smoor	Roermond
Fam. F. van Merrienboer	Oud Gastel	thr. M. Speek	Oud Gastel
Fam. A. Meyer-Olsthoorn	Oud Gastel	Mevr. E. van Sprundel-Perdaems	Oud Gastel
Dhr. J. Moerings	Oud Gastel	Fam. G. van Staden-Akkermans	Oud Gastel
thr. J. Mol	Oud Gastel	thr. C. Stange	Oud Gastel
Fam. A. Muijs	Oud Gastel	Fam. F. Suykerbuyk	Kruisland
Fam. A. Muijs-Konings	Oud Gastel	Fam. A. Sweere	Oud Gastel
Fam. A. Mulders-Konings	Oud Gastel	Dhr. J. Tak	Oud Gastel
Fam. G. Muys	Oud Gastel	Fam. J. Tak	Oud Gastel
Mevr. C. Neelen-Vermeulen	Fijnaart	thr. J. Theunissen	Oud Gastel
Fam. A. Oerlemans	Oud Gastel	thr. A. Timmermans	Oud Gastel
Fam. E. van Oers	Ossendrecht	Mevr. M. Timmermans-Buys	Oud Gastel
Fam. L. van Oevelen	Oud Gastel	Fam. J. Traets	Wychen
Mevr. A. van Onzenoort	Oud Gastel	Fam. M. van de Veecken	Oud Gastel
Fam. J. van Oosterhout	Oud Gastel	thr. R. Veraart	Roosendaal
Fam. L. van Oordorp	Oud Gastel	Mevr. W. Veraart-Schoonen	Fijnaart
Fam. D. Ossenblok	Zegge	Dhr. M. Verhaart	Oudenbosch
Fam. G. den Ouden	Oud Gastel	Fam. C. Vermeulen	Oud Gastel
Fam. J. Paantjens	Oud Gastel	Fam. J. Vermunt	Oud Gastel
Mevr. L. Paantjens-Laanen	Oud Gastel	Fam. J. Verstraten	Oud Gastel
thr. L. Peeters	Oosterhout	Fam. C. Verstraten-Mies	Oud Gastel
thr. H. Peeters	Oud Gastel	Fam. H. Vervaart	Oud Gastel
thr. P. Peeters	Oud Gastel	Fam. A. Voeten	Oud Gastel
Fam. J.B. Peeters	Oud Gastel	Fam. F. Vogelaars	Oud Gastel
Fam. P. Peeters	Oud Gastel	Fam. J. Vonk-Noordegraaf	Oud Gastel
Mevr. W. de Peyper	Oud Gastel	Fam. B. Voorbraak-Goossens	Oud Gastel
thr. A. van Poeyer	Oud Gastel	Dhr. L. van de Vorst	Oud Gastel
Fam. A. van Poeyer	Oud Gastel	Fam. J. van de Vorst	Oud Gastel
Fam. C. Poppelaars	Oud Gastel	Mevr. C. Vromans-Speek	Oud Gastel
thr. R.M. Rademakers	Oud Gastel	Fam. A. de Vugt-Balemans	Oud Gastel
Fam. W. de Reyer	Oud Gastel	Eerw. Br. Servaes Wagemakers	Herenthals
Fam. L. Ribbens	Tilburg	Fam. J. Wagemakers- Tak	Oud Gastel
Fam. P. Ribbens	Bunde	thr. H. Wezenbeek	Oud Gastel
thr. H. van Rijsbergen	Apeldoorn	Fam. W. Willemse-van Nispen	Oud Gastel
Fam. G. van Rijsbergen	Oud Gastel	Fam. M. Willemse-Walraven	Oud Gastel
Fam. W. van Rijsbergen	Oud Gastel	Fam. D. van Zuilichem	Oud Gastel
Fam. J. van Rijsbergen	Roosendaal	Mevr. A. van Zundert	Oegstgeest
Fam. Q. Rijdsdijk	Oud Gastel		
Mevr. A. Rijdsdijk-Reuvers	Oud Gastel		
Fam. M. Rockx	Oud Gastel		

